

### პოლიტიკა

#### აფხაზეთის კვანძის გახსნის ოთხი კონცეფცია

აფხაზეთი "ფირფიტა" მართალია გაცვდა და მსმენელზე (საზოგადოებაზე) ძველებურ ეფექტს ვეღარ ახდენს, მაგრამ მოახლოებული არჩევნების წინ მაინც რჩება თავის გამორჩენისა და ქულების ჩანერის ერთ-ერთ საშუალებად.

A2

### ეკონომიკა

#### ყალბი ანგარიშ-ფაქტორები ბიუჯეტის სერიოზულ საფრთხეს უქმნის

როგორც ირკვევა, თალიბებმა ყალბი ანგარიშ-ფაქტორებით მანიპულირების ტექნოლოგიები ისე დახვეწეს, რომ სახელმწიფო ბიუჯეტს მათ მიმართ სოლიდური დავალიანებაც კი დაუგროვდა.

A4

### უცხოეთი

#### პაპალი მოსკოვი ვიზიტით ნიდაგაპრეზიდენტი დარჩა

აშშ სახელმწიფო მდივანმა, კოლინ პაუელმა ერაყზე დახვეწილი სანქციების მოხსნის აუცილებლობაში რუსული მხარის დარწმუნება ვერ შეძლო. მოსკოვი სანქციების მოხსნის აუცილებელ პირობად ერაყში შეიარაღების ინსპექტორების დაბრუნებას ასახელებს.

A5

### საზოგადოება

#### ხმაურიანი ნგრევა

ქალაქის მთავარმა არქიტექტორმა, მარჯანიშვილის ქუჩაზე, მინისქვეშა გვირაბის თავზე მშენებარე სავაჭრო პავილიონს შეუტია. "მსხვილი მშენებლობის" ნგრევა არც ისე იოლი აღმოჩნდა; ადმინისტრაციული ინსპექციის თანამშრომლებს ცხვირინ სულ მუშტები უტრიალეს.

A6

### სამართალი

#### გადაუარბი მოხდარი გახსნა მოხდა მკვლელობის საქმე ნიდასნარ ბაშოძისას უბრუნდება

დაზარალებულის ძირითადი მოთხოვნა გახლავთ, რომ მკვლელობაში ბრალდებულ გიორგი გუდაძისა და ზულფიანოვს ბრალდებულ დავით კიხაძის საქმეებს ასევე ზულიანოვს ბრალდებული რამდენიმე ახალგაზრდის საქმე გაუერთიანდეს.

A7

### ანიონი

თბილისი	23	☁
ქუთაისი	29	☁
ბათუმი	24	☁
სოხუმი	27	☀
ფოთი	26	☁
თელავი	25	☁
ზუგდიდი	30	☀
ბორჯომი	23	☁
თბილისი	23	☁
ქუთაისი	29	☁
ბათუმი	24	☁
სოხუმი	27	☀

#### უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	2.1550
ევრო	2.4390
გიორჯანქა სტერლინგი	3.4353
რუბლი	0.0693

## "აბვიტოს ბოლოს აფხაზეთში ომი დაიწყება"

აცხადებს რუსი დეპუტატი ალექსეი ვაშჩინკო

რუსი დეპუტატი  
სა. კორ. მოსკოვი

რუსმა პარლამენტარებმა, ბოლო დროს, აფხაზეთში ვიზიტები გააძვირეს. რამდენიმე დღის წინ, სოხუმიდან მოსკოვში დაბრუნდნენ სახელმწიფო სათათბიროს წარმომადგენლები: საერთაშორისო საქმეთა კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე, გეოპოლიტიკის კომისიის თავმჯდომარე ალექსანდრ შაბანოვი და ამ კომისიის კავკასიისა და ახლო აღმოსავლეთის საქმეთა სამუშაო ჯგუფის ხელმძღვანელი ალექსეი ვაშჩინკო. ეს

უკანასკნელი მონაწილეობდა სულ ცოტა ხნის წინათ სოჭში გამართული აფხაზი და აბაზგიური ხალხის კონგრესის მუშაობაშიც. სოჭიდან დეპუტატები ჯერ სოხუმში გაფრინდნენ და შემდეგ დაბრუნდნენ მოსკოვში. ვაშჩინკო ინტერვიუს ალექსეი ვაშჩინკოსთან, რომელიც რუს პოლიტიკოსთა უმეტესობისთვის დამახასიათებელ ანტიქართულ და ანტიამერიკულ დებულებებს უხვად აფრქვევს. მიუხედავად ამისა, მისი მოსაზრებები არაერთ საერთაშორისო მომენტს შეიცავს.

ბაზრძილა A8 ბავრძია

## საარჩევნო სიები, პოლიცია და „აღბილვა სირბილი“

თამარ მკვიდრიშვილი

მომავალ საპარლამენტო არჩევნებში ამომრჩეველთა სიებზე პასუხისმგებლობა კვლავ შინაგან საქმეთა სამინისტროს ეკისრება. იმის მიუხედავად, რომ პარლამენტი და, მთლიანად, პოლიტიკური სპექტრი საარჩევნო კანონმდებლობაში ისეთი ცვლილებების შეტანის აუცილებლობაზე საუბრობს, რომელიც ამომრჩეველთა მონაცემების გაყალბების შესაძლებლობას მინიმუმამდე დაიყვანს, რეალურ შედეგამდე ვერ მოვლია: პოლიტიკური პარტიები ვერ თანხმდებიან მათთვის მთავარ საკითხზე: ცენტრალური საარჩევნო კომისიის და კომპლექტების წესზე და, სანამ ეს პრობლემა არ გადაწყდება, საარჩევნო კანონმდებლობაში სხვა ცვლილებებზე საუბარი ამკარად ნაადრევია. ამასობაში, შინაგან საქმეთა მინისტრი აცხადებს, რომ საარჩევნო უფლებების მქონე მოქალაქეთა აღრიცხვას პირველ ივნისამდე დაასრულებს.

ბაზრძილა A2 ბავრძია



პოლიცია საზოგადოებას ჰპირდება, რომ პირველი ივნისისთვის დაასრულებს ამომრჩეველთა სიების შედგენას. მაგრამ, დაცხადებს კი იგი არჩევნების დროს ამ სიებს გაყალბებისგან?

## ყოფნა არ ყოფნა - აფხაზეთის დეპუტატის დილა

დიქციის სრულ აღდგენამდე. აგრეთვე, მიეცეს აფხაზეთიდან დევნილ მოსახლეობას უფლება, აირჩიოს თავიანთი წარმომადგენლები პარლამენტში, ჩატარდეს ხელახალი არჩევნები, - ამ შინაარსის სარჩელი საკონსტიტუციო სასამართლომ 22 დღის წინათ მიიღო.

როგორც სასარჩელო განცხადების ავტორები, არასამთავრობო ორგანიზაცია "სამოქალაქო და პოლიტიკურ უფლებათა ევროპულ-კავკასიური ინსტიტუტის" წევრები აცხადებენ, თემიდან მსახურები ამ სარჩელის განხილვას არ ჩქარობენ. გამსწორებელი სხდომა, რომელიც ორი კვირის წინ უნდა გამართულიყო, დღეისთვისაა დაგეგმილი.

"ევროპულ-კავკასიური ინსტიტუტის" აღნიშნული ინიციატივა ახალი არ არის. ამაზე კარგა ხანია საუბრობენ ბათუმური ბლოკის წარმომადგენლები, რომელთაც აფხაზეთის დეპუტატისათვის და ნადავრ იმეილთან კარგი ურთიერთობა არა აქვთ.

ბაზრძილა A2 ბავრძია

## ვუდროფის საქმე

ელვარდ შევარდნაძის დაცვის უფროსის ელდარ გოგოლაძის მანქანაში მომხდარ, ამერიკის მოქალაქის, ცენტრალური სადაზვერუო სამმართველოს სპეციაგენტის ფრედ ვუდროფის მკვლელობაში ბრალდებულის წინააღმდეგ, საქართველოს გენერალური პროკურატურის საგამოძიებო ჯგუფმა მტკიცებულებები ელვის სისწრაფით შეკრიბა. კიდევ უფრო ადვილი აღმოჩნდა მისგან აღიარებითი ჩვენების მიღება. თუმცა, სასამართლო პროცესზე CIA-ის აგენტის მკვლელობაში ბრალდებულმა, რიგითმა გვარდიელმა ანზორ შარმაიძემ ნაშეიშა იმ ხერხებზე ისაუბრა, რომლითაც პოლიციამ მკვლელობის აღიარება გამოსაძალა. სასამართლომ ბრალდებულს არ დაუჯერა და მას თხოვეს ნლით პატიმრობა მოუსაჯა. სამაგიეროდ, ამერიკის სპეცსამსახურებს კიდევ კარგა ხანი არ განულებიათ ეჭვი, რომ სპეციაგენტის მკვლელობა ბრმა შემთხვევითობა არ იყო.

დაზარალებული  
ფრედ ვუდროფის  
1947/07/28  
დაბადდა 19/11/1947  
დასახლდა თბილისში  
დაიღუპა 14/11/2003  
დასაფლავდა თბილისში  
საქართველოს  
სადაზვერუო სამმართველო



გამოძიების მასალებიდან

ბაზრძილა A3 ბავრძია

## რა ელის რუსეთს?

დღეს პრეზიდენტი  
პუტინი ტრადიციული  
მიმართვით წარდგება

16 მაისს, რუსეთის პრეზიდენტი ვლადიმირ პუტინი ფედერალურ საკრებულოს თავის ტრადიციულ, ყოველწლიურ მიმართვას წაუკითხავს. რუსი ანალიტიკოსების უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ პუტინის მიმართვა იმაზე მეტი იქნება, ვიდრე ქვეყნის განვითარების კურსის პროგრამა. რას ელის რუსეთის პოლიტიკური ელიტა პრეზიდენტის მიმართვისაგან და რა საკითხებზე იქნება გამაზვილებელი ყურადღება პუტინის მოხსენებაში? - ასეთი შეკითხვით მივმართეთ რუსეთის პარლამენტის წევრებს.

ვლადიმირ ლუკინი, რუსეთის  
სახელმწიფო სათათბიროს ვიცე-  
სპიკერი:

- პრეზიდენტისაგან მოვისმენთ, თუ რის გაკეთებას აპირებს ახალი საპრეზიდენტო ვადის დროს. ეჭვიც არ მებარება, რომ პუტინი კვლავ გახდება პრეზიდენტი და ამაში მას დაეხმარება მისი პირადი უდიდესი დიპლომატიური რესურსი. პუტინმა განვილო პერიოდში მოახერხა სახელისუფლო ვერტიკალის განმტკიცება, გამოცოცხლდა ეკონომიკა. მართალია, რუსეთის მოსახლეობის მთავარ უკმაყოფილებას კრიზისისა და კორუფციის თარეში ინევს, რასაც ხელისუფლების გამყარების გარეშე ვერ ვუშვლით, მაგრამ, ამ პრობლემას მოეცემა. ჩემი აზრით, პრეზიდენტის მიმართვის საკვანძო საკითხი უნდა იყოს რუსეთის ეროვნული უშიშროების დოქტრინა - იმ ლინისტიკათა თეზისები, რაც უსაფრთხოების ქვედითობის ამაღლებასაკენაა მიმართული. როგორ გზას

ბაზრძილა A8 ბავრძია

## სომხეთს, რუსეთს სატელიტობის ბაშო, დასავლეთისგან იკოლატია უბოძრება

ალასი ენო კიანი "სომხეთის პოლიტიკური და საერთაშორისო ურთიერთობების კვლევის ცენტრის" დირექტორი და ავტორიტეტული ჟურნალის - "ცენტრალური აზია და კავკასია" - წარმომადგენელია სომხეთში. "შვიდობის, დემოკრატიისა და განვითარების კავკასიური ინსტიტუტის" მიერ სამხრეთკავკასიის ჟურნალისტებისათვის შექმნილი პროექტის დახმარებით, ალასი ენო კიანი, ინტერნეტის მეშვეობით, ექსკლუზიური ინტერვიუს ალბა შიველით.

- სომხეთში საპარლამენტო არჩევნები ახლოვდება და ჩვენც არჩევნების თემით დავიწყით. მიმომხილველების აზრით, საპრეზიდენტო არჩევნების მსგავსად, ოპოზიციურ გაერთიანებას, ამჯერადაც, გამარჯვების ნაკლები შანსი აქვს. როგორია თქვენი პროგნოზი?

- თუ ოპოზიციის ვილაპარაკებთ, მისი შანსები, საპრეზიდენტო არჩევნებთან შედარებით, კიდევ უფრო მცირეა. აქ ორი ფაქტორი უნდა აღინიშნოს. პირველი, საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ, ხელისუფლებამ პოზიციები გაიმყარა და არჩევნების გაყალბებაში კიდევ უფრო გაიანჯა. მეორე, პრობლემა თავად ოპოზიციისაა საძიებელი. საპრეზიდენტო არჩევნებში გამართლებული არაა. ამას გარდა, თავად ოპოზიციური პარტიების გაერთიანება "სამართლიანობაში" განხეთქილება შეინიშნება.

- რატომ ვერ შეძლო ოპოზიციის არჩევნებისათვის ადევანტური სტრატეგიის შემუშავება?

ბაზრძილა A5 ბავრძია







# ვედროფის საქმა

სოფიკო ჩხაიძე  
ნიდა ალაშვიძე

## FBI-მ გამოძიებაში ჩართვაზე უარი თქვა. მათ გამოძიება დამოუკიდებლად აწარმოეს

მაშინ, როცა საქართველოში ამერიკის საელჩოს წარმომადგენელი ოფიციალურად უარს აცხადებდა 1993 წლის 8 აგვისტოს, თბილისი-ნატახტრის გზაზე ამერიკის მოქალაქისა და საელჩოს თანამშრომლის, მეტიც, შეერთებული შტატების ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს სპეციაგენტის მკვლელობის გამოძიებაში მონაწილეობის მიღებაზე, FBI-ის მიერ ოთხი წლის მანძილზე, სწორედ ფრედ ვუდროფის მკვლელობის გამოძიების საქმეში ჩაკერებულ პირველივე დოკუმენტში, რომელიც 1993 წლის 9 აგვისტოთი თარიღდება და ბონის ოფისიდან ცენტრალურ შტაბბინაშია გადაგზავნილი, ასეთი კითხვაა დასმული – გაგრძელდეს თუ არა გამოძიება.

აქამდე საქართველოში საქმეში ჩახედულთა ძალზე ვიწრო წრე მთუ იცოდა, რა გადაწყვეტილება მიიღეს FBI-ის შტაბბინაში. FBI-მ კი იხელმძღვანელა ამერიკის ფედერალური კანონის მე-18 მუხლის 2331-ე სექციით – საერთაშორისო ტერორიზმის დე-2332-ე სექციით – უცხო ქვეყანაში უცხო ქვეყნის მოქალაქის მიერ ამერიკის მოქალაქის მკვლელობის შესახებ და ასეთი გადაწყვეტილება მიიღო: გამოძიება გაგრძელდა.

ორი წლის წინათ, საქართველოში მოქმედ საერთაშორისო ორგანიზაცია ICJF ეგვიპტის თბილისში მყოფი ამერიკელი ჟურნალისტის ენ ემსის დახმარებით, შეერთებული შტატების ფედერალურ საგამოძიებო ბიუროსთან და ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოდან, ინტერნეტის ქსელის საშუალებით, ვუდროფის მკვლელობის თაობაზე არსებული მასალები გამოიხილა. ჩვენი აზრით, ეს უნდა ყოფილიყო რამდენიმე ექსპერტიზის დასკვნა, რომლებიც ვუდროფის მკვლელობიდან რამდენიმე დღეში ჩამოსულმა FBI-ის წარმომადგენლებმა საქართველოდან გაუხმაურებლად წაიღეს. ჩვენს ხელთ არსებული ინფორმაციით, ამ დასკვნების გამოტანის შემდეგ ამერიკელებმა აღარ ისურვეს, თანამშრომლის მკვლელობის საქმის გამოძიებაში ჩარეულიყვნენ.

მართალია რომ ითქვას, დროთა განმავლობაში ამ მოთხოვნაზე პასუხის მიღების იმედს დაკარგავთ – FBI-დან სპეციაგენტის საიდუმლოებით მოცული მკვლელობის შესახებ ინფორმაციის მიღება თავიდანვე წარმოუდგენლად გვეჩვენებოდა, უბრალოდ, მაინც ვცადოთ.

ერთი თვის წინ კი საქართველოში ჩამოსულმა ამერიკელმა ჟურნალისტმა ენ ემსის მიერ გამოგზავნილი შეკვრა ჩამოიტანა - FBI-ის მიერ ფრედ ვუდროფის მკვლელობის საქმეზე ჩატარებული ოთხწლიანი გამოძიების მასალების შემცველი ორტომული.

მოუხედავად იმისა, რომ FBI-ს გამოტანილი აქვს საბოლოო დასკვნა ვუდროფის მკვლელობის თაობაზე, მეტიც, 2003 წლის დასაწყისში საგამოძიებო მასალებს მოხსნა გრიფი "საიდუმლო", საქართველოში გამოგზავნილ ტომებში ბევრი რამ ჯერ კიდევ დამოფრულია – საბუთების დიდი ნაწილი სპეცსამსახურის ჩინოსნებმა შავი საღებავის მეშვეობით ჩვენთვის კვლავაც საიდუმლოდ დატოვეს.

ამერიკელი ჟურნალისტის ენ ემსის თქმით, მან უკვე გაასაჩივრა FBI-ის ეს ქმედება, თუმცა, ზუსტად არ იცის, საჩივარზე პასუხის როდის მიიღებს. ენ ემსის მიერ გამოგზავნილი წერილის თანახმად, CIA-მ მასალების გამოგზავნა არ ისურვა და უარის თქმა სახელმწიფო უშიშროების დაცვით გააძარცვა. რაც შეეხება FBI-ს, ჩვენს მოთხოვნაზე პასუხის მონერის აუცილებლობა ენ ემსმა საგამოძიებო ბიუროს ორი წლის მანძილზე რამდენჯერმე შეახსენა და ბოლოს თავისა მიანიღა.

“ამერიკელი ჟურნალისტები სხვადასხვა ორგანიზაციის ინფორმაციის გამოთხოვისას ინფორმაციის თავისუფლების აქტით ვხელმძღვანელობთ. ეს პროცესი თავისთავად რთული არ არის, - მოგვწერა ენ ემსმა, - თუმცა, შტატების უმრავლესობის კანონმდებლობა ამ თვალსაზრისით ვაცხადებთ მოქნილია, ვიდრე ფედერალური კანონი. მაგალითად, კოლორადოს შტატის კანონი დაწესებულებას ავალდებულებს, რომ გამოიხილო ინფორმაცია სამი დღის ვადაში შესაძლებლად კი დედლიანი არა აქვს და ამიტომ ზოგიერთ ფედერალურ სააგენტოს პასუხის გაცე-

მისთვის წლები სჭირდება. ჩემი აზრით, ეს ფედერალური კანონის ყველაზე დიდი ნაკლია. მართალი გითხრა, FBI-დან აქამდე ინფორმაცია არასოდეს გამოითხოვია და ამიტომ არც ვიცი, ნორმალურია თუ არა ის, რომ მათგან პასუხის მიღებას ორი წელი დასჭირდა. რაც შეეხება სადაზვერვო სამმართველოს, ჩემი ჟურნალისტური პრაქტიკის მანძილზე არც ერთი ჩემი კოლეგისგან არ მსმენია, რომ იქიდან ინფორმაცია მიიღოს.”

როგორც FBI-დან გამოგზავნილი მასალებით ირკვევა, ფრედ ვუდროფის მკვლელობის დეტალების გასაცნობად საიდუმლო აგენტთა პირველი ჯგუფი 1993 წლის 11 აგვისტოს ჩამოვიდა. მათ შორის იყვნენ ზედამხედველი სპეციაგენტი, ანუ ჯგუფის ხელმძღვანელი, მკვლელობაზე ექსპერტი, ცეცხლსასროლი იარაღის ექსპერტი და ფოტოექსპერტი. მათი უსაფრთხოების ზომების მკაცრად უზრუნველყოფას ორი დღის განმავლობაში ითხოვდა საგამოძიებო ბიურო საქართველოში ამერიკის საელჩოსგან. საქართველოში ამერიკული სპეცსამსახურების თანამშრომლები არასტაბილურ კონფლიქტის ზონაში უსაფრთხოების ზომების დაცვის რამდენიმეგვერდიანი მითითებით ჩამოვიდნენ, სადაც ისიც კი იყო განსაზღვრული, როგორ უნდა დაეგმანათ სასტუმროს ნომრის კარ-ფანჯრები. საქართველოში სპეციაგენტებმა ქართულ და რუსულენოვანი თარგმანები ამერიკიდანვე ჩამოიყვანეს. მათი თბილისში ჩამოსვლისას ვუდროფის გვაში ჯერ კიდევ საქართველოში ესვენა. ვაშინგტონში უკვე 9 აგვისტოს გადაწყვიტეს, რომ ცხედრის სამშობლოში გადასაცემლად თბილისს თვით ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს შვიჯების მოქმეტი ფრედ ვუდროფთან ერთად უკანა საფარულზე იჯდა, ახსნა-განმარტებისა და რამდენიმე ჩვენების მიცემის შემდეგ გაიხსენა: “როდესაც გზაზე ავტომატით მგარი პირები შევინძნეთ, მეც დავფრდიმაც თვალი გავაყოლიეთ.”

ასეთი ახსნა მოეძებნა იმ ფაქტს, რომ უკიდურეს მდგომარეობაში ფრედ ვუდროფს შუბლში მოხვდა. მაგრამ საქმეც ის გახლავთ, რომ სამშობლოში გადასვენებული ფრედ ვუდროფის ცხედარი ამერიკელმა ექსპერტებმაც გაკვეთეს. გაკვეთის ბათესლას საზღვაო ძალების ჰოსპიტალში ჩატარდა. FBI-ის საგამოძიებო მასალებში პირდაპირ არის ნათქვამი: “პირველი დათვალიერებით ჩანდა, რომ ქრილობა მარჯვენა თვალთან შემავალი იყო. მაგრამ გაკვეთის შემდეგ საბოლოოდ დავრწმუნდით, რომ მარჯვენა თვალთან ქრილობა გამავალია. ქართველი ექსპერტების მიერ სანიშნავდევო დასკვნის გამოტანა მათ მწირ ტექნიკურ შესაძლებლობებს შეიძლება დაზარალებული სხვა ეჭვის გამოთქმის საფუძველი ჩვენ არა გვაქვს.”

და კიდევ ერთი: FBI-ის ექსპერტებმა გამოუსადეგრად ჩათვალეს ვუდროფის თავიდან ამოღებული ლითონის ფრაგმენტი, რომელიც ქართველმა სამართალდამცველებმა და ექსპერტებმა ტყვიის გარსის ფრაგმენტად მიიჩნიეს, თუმცა, აღნიშნეს, რომ ამის მიხედვით ტყვიისა და, მით უმეტეს, იარაღის ტიპზე მსჯელობა შეუძლებელია. ამერიკელმა ექსპერტებმა დასკვნაში ასეთი რამ ჩანს: “ეს ლითონის ფრაგმენტი ტყვიის არანაირ ნიშან-თვისებას არ ატარებს და შეუძლირ ბელოა, იარაღთან რაიმე კავშირი შექმნეს. ამ ლითონის ფრაგმენტს არავითარი მნიშვნელობა არ აქვს.”

გამოძიებამ ბოლომდე ვერ მიაგნო ვუდროფისთვის საბედისწერო ტყვიის ისეთ ფრაგმენტს, რომლითაც დადგინდებოდა, რომ ის ნამდვილად ანზრო შარბაიძის იარაღიდან იყო ასაროლი.

საქართველოში სპეციალისტების მირ შეგროვებულმა მასალებმა ერთ დასკვნაში მოიყარა თავი. ამ დასკვნამ ამერიკის შეერთებული შტატების უსტიციის დეპარტამენტი კიდევ ერთხელ დაარწმუნა, რომ ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს თანამშრომლის ფრედ რასელ ვუდროფის საქართველოში მკვლელობით დაირღვა შეერთებული შტატების ფედერალური კანონის მე-18 მუხლი.

FBI-ის სპეციაგენტები საქართველოში, ვუდროფის ამერიკაში გადასვენების შემდეგ, 19 აგვისტომდე მარჩნენ. FBI-ის პოლიტიკის თანახმად, მათ კატეგორიულად ეკრძალებოდათ პრესასთან ურთიერთობა. მეტიც: ვუდროფის მკვლელობისა და საქართველოში ამერიკელი ექსპერტების ჩამოსვლის შესახებ ჟურნალისტებისათვის საუბარი აკრძალათ საქართველოში ამერიკის საელჩოს ვუდროფის მკვლელობის საქართველოში მიმდინარე გამოძიებას.

მკვლელობის იარაღად აღიარებული ავტომატი, პირველი მონაცემებისგან განსხვავებით, “AK-47” კი



ვუდროფის ცხედარი პროზექტორში.

არა, “AK-74” აღმოჩნდა. რაც შეეხება ქრილობას, ეს დეტალი სხვა ორ შეცდომაზე ბევრად უფრო საინტერესოა, რადგან ქართველმა ექსპერტებმა გვამის გაკვეთის შემდეგ დასკვნაში ჩანს: “შემავალი ცეცხლსასროლი ნიარევი განლაგებულია შუბლის მიდამოებში, მარჯვნივ, გამომავალი კი - კვებაზე.” ექსპერტიზის ასეთმა დასკვნამ გამოიძიების პროცესში მკვლელობის თვითმხილველთა ჩვენებების შეცვლა გამოიწვია. კერძოდ, მკვლელობის დროს მანქანაში მჯდომმა ერთერთმა ქალმა, რომელიც მკვლელობის მომენტში ფრედ ვუდროფთან ერთად უკანა საფარულზე იჯდა, ახსნა-განმარტებისა და რამდენიმე ჩვენების მიცემის შემდეგ გაიხსენა: “როდესაც გზაზე ავტომატით მგარი პირები შევინძნეთ, მეც დავფრდიმაც თვალი გავაყოლიეთ.”

ასეთი ახსნა მოეძებნა იმ ფაქტს, რომ უკიდურეს მდგომარეობაში ფრედ ვუდროფს შუბლში მოხვდა. მაგრამ საქმეც ის გახლავთ, რომ სამშობლოში გადასვენებული ფრედ ვუდროფის ცხედარი ამერიკელმა ექსპერტებმაც გაკვეთეს. გაკვეთის ბათესლას საზღვაო ძალების ჰოსპიტალში ჩატარდა. FBI-ის საგამოძიებო მასალებში პირდაპირ არის ნათქვამი: “პირველი დათვალიერებით ჩანდა, რომ ქრილობა მარჯვენა თვალთან შემავალი იყო. მაგრამ გაკვეთის შემდეგ საბოლოოდ დავრწმუნდით, რომ მარჯვენა თვალთან ქრილობა გამავალია. ქართველი ექსპერტების მიერ სანიშნავდევო დასკვნის გამოტანა მათ მწირ ტექნიკურ შესაძლებლობებს შეიძლება დაზარალებული სხვა ეჭვის გამოთქმის საფუძველი ჩვენ არა გვაქვს.”

და კიდევ ერთი: FBI-ის ექსპერტებმა გამოუსადეგრად ჩათვალეს ვუდროფის თავიდან ამოღებული ლითონის ფრაგმენტი, რომელიც ქართველმა სამართალდამცველებმა და ექსპერტებმა ტყვიის გარსის ფრაგმენტად მიიჩნიეს, თუმცა, აღნიშნეს, რომ ამის მიხედვით ტყვიისა და, მით უმეტეს, იარაღის ტიპზე მსჯელობა შეუძლებელია. ამერიკელმა ექსპერტებმა დასკვნაში ასეთი რამ ჩანს: “ეს ლითონის ფრაგმენტი ტყვიის არანაირ ნიშან-თვისებას არ ატარებს და შეუძლირ ბელოა, იარაღთან რაიმე კავშირი შექმნეს. ამ ლითონის ფრაგმენტს არავითარი მნიშვნელობა არ აქვს.”

გამოძიებამ ბოლომდე ვერ მიაგნო ვუდროფისთვის საბედისწერო ტყვიის ისეთ ფრაგმენტს, რომლითაც დადგინდებოდა, რომ ის ნამდვილად ანზრო შარბაიძის იარაღიდან იყო ასაროლი.

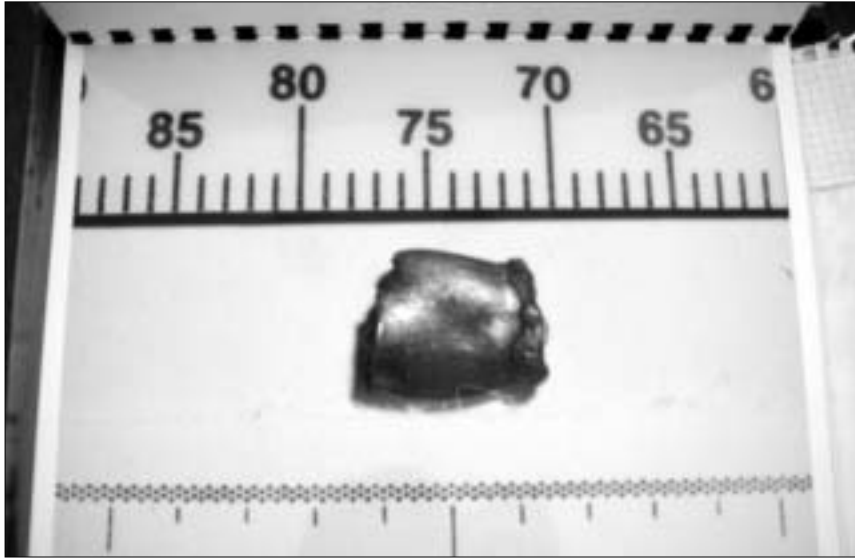
საქართველოში სპეციალისტების მირ შეგროვებულმა მასალებმა ერთ დასკვნაში მოიყარა თავი. ამ დასკვნამ ამერიკის შეერთებული შტატების უსტიციის დეპარტამენტი კიდევ ერთხელ დაარწმუნა, რომ ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს თანამშრომლის ფრედ რასელ ვუდროფის საქართველოში მკვლელობით დაირღვა შეერთებული შტატების ფედერალური კანონის მე-18 მუხლი.

FBI-ის სპეციაგენტები საქართველოში, ვუდროფის ამერიკაში გადასვენების შემდეგ, 19 აგვისტომდე მარჩნენ. FBI-ის პოლიტიკის თანახმად, მათ კატეგორიულად ეკრძალებოდათ პრესასთან ურთიერთობა. მეტიც: ვუდროფის მკვლელობისა და საქართველოში ამერიკელი ექსპერტების ჩამოსვლის შესახებ ჟურნალისტებისათვის საუბარი აკრძალათ საქართველოში ამერიკის საელჩოს ვუდროფის მკვლელობის საქართველოში მიმდინარე გამოძიებას.

მკვლელობის იარაღად აღიარებული ავტომატი, პირველი მონაცემებისგან განსხვავებით, “AK-47” კი



ოლდრიჯ ჰაზენ ემსი.



საზენისწერო ტყვიის კალი.

რთვი მოკლეს, FBI-ის ანგარიშის თანახმად, 12 საათის მანძილზე ათვალაღიერდნენ, FBI-ის ჯგუფი ხვდებოდა სხვადასხვა პირებს, მათ შორის იყო ისეთიც, ვინც “დიდი რაოდენობით ინფორმაცია მოგვანოდა დ ვუდროფსა და საქართველოში მის საქმიანობაზე.” საქართველოში წარგზავნილმა აქედან უამრავი ფოტოსურათი (437 ცალი), ექსპერტიზის ჩასატარებელი მასალა და ასეთი დასკვნა წაიღეს: “ქართველი სამართალდამცველების მიერ შეგროვებულ დოკუმენტებში არ არის წარმოდგენილი არც ერთი მასალა, რომელიც დადასტურებდა შეთქმულებას ვუდროფის წინააღმდეგ.” მათ ვერც პირველი ხარისხის მკვლელობაში დადანაშაულებული პატიმრის კავშირის უკლებული მიაგნეს მათთვის საინტერესო პირობებისათან (აქვე აღვნიშნავთ, რომ ყველა სახელი და გვარი FBI-დან გამოგზავნილი მასალებში დღემდე დამოფრულია. ჩვენც კონკრეტულ პიროვნებებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში ვიხსენიებთ, თუ მათი კავშირი სპეცსამსახურის ანგარიშებთან სხვა წყაროებითაა დადასტურებული).

საქართველოდან ჩატანილ მასალებზე FBI-მ 1993 წლის შემოდგომაზე, ფაქტობრივად, დაასრულა მუშაობა.

თავისი მისია, ამ რამდენიმე ექსპერტიზის ჩატარებით, ამერიკის ფედერალურმა საგამოძიებო ბიურომ, თითქმის, შესრულებულად ჩათვალა.

მაშინ FBI-ის პირველი ჯგუფის საქართველოში ჩამოსვლის, აქ მათი მუშაობისა და თან ამერიკაში, გარკვეული გაუხმაურებით მასალების ნაღების შესახებ ინფორმაციამ, მართალია, ზედაპირულმა, მაინც გაჟონა. სამაგიეროდ, ჩვენი ინფორმაციით, სულ რამდენიმე დამიანმა თუ იცოდა იმის შესახებ, რომ 1994 წლის თებერვალში ფედერალურმა საგამოძიებო ბიურომ ფრედ ვუდროფის მკვლელობის ირგვლივ გამოიჭია კვლავაც აქტიურად განაახლა. განახლდა FBI-ის ფართული ავტომატი საქართველოში ვიზიტებიც.

რა გახდა სპეციაგენტთა თითქმ-

## მოლაპატე

1994 წლის 21 თებერვალს ფედერალური საგამოძიებო ბიუროს აგენტებმა ქალაქ არლინგტონში, საკუთარ ვილაში დააპატიმრეს ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს მაღალჩინოსანი, CIA-ში მუშაობის 31-წლიანი სტაჟის მქონე, რუსეთში მომუშავე აგენტების საქმიანობაზე პასუხისმგებელი, აგრეთვე, მუშაობის ბოლო წლებში CIA-ის რიგებში ორმაგი აგენტების გამოგლეწაზე შეთვალყურე 54 წლის ოლდრიჯ ჰაზენ ემსი და მისი მეუღლე, ფილოსოფიის მეცნიერებათა დოქტორი მარია დელ როსარიო-ემსი. ოლდრიჯ (რიკ) ემსის საქმის ძიებას დიდი დრო არ დაჭირვებია – ამერიკის სპეცსამსახურები მას უკვე რამდენიმე წლის მანძილზე ადევნებდნენ თვალს. დაპატიმრებიდან რამდენიმე თვეში გამართულმა სასამართლომ მას საშუალო პატიმრობა მიუსაჯა – საბჭოთა კავშირის უშიშროების კომიტეტთან თანამშრომლობისთვის.

ოლდრიჯ ემსი ორმაგი აგენტი გახლდათ. 1985-დან 1994 წლამდე ის ჯერ საბჭოთა კავშირის, შემდეგ კი რუსეთის უშიშროების კომიტეტს აწვდიდა ინფორმაციას. დღეს ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო აღიარებს, რომ მისი არსებობის მანძილზე ამ სპეცსამსახურისთვის მსგავსი ზიანი არავის მიუყენებია. მეტიც: როგორც ამბობენ, CIA-ს ხელმძღვანელობას დღემდე არა აქვს ზუსტი წარმოდგენა, რამდენი და რა სახის საიდუმლო ინფორმაცია გადასცა ემსმა სუკ-ს. ერთი რამ კი უდავოა: სწორედ CIA-ს ოფიცრის შეცდომების საფუძველზე 1985-1992 წლებში რუსებმა გამოაშკარავეს ამერიკის დაზვერვის ათზე მეტი აგენტი და საბჭოთა კავშირის უშიშროების უმეტესობა სიკვდილით დასაჯეს.

აგენტთა უმრავლესობის გამოგლეწა 1986 წელს დაიწყო, რამაც, ცხადია, უკიდურესად შეაფრთხა ამერიკის სპეცსამსახურები. მათ ცალკულად, ყოველგვარი კოორდინაციის გარეშე დაიწყეს ინფორმაციის გაყონვის წყაროს ძიება. სწორედ არაკოორდინირებულმა მუშაობამ გამოიწვია ის, რომ ემსის გამოგლეწა დროში გაიწვია. მასზე ეჭვი მიიტანეს ჯერ კიდევ 80-ანი წლების დასასრულს, როდესაც სპეცსამსახურების იმ 40 თანამშრომლის სიაში მოხვდა, რომლებსაც ბონონ ხანებში საბჭოთა კავშირის წარმომადგენლებთან შეხვედრის კონტაქტი. ამ აღმანიების დღისიებისა და მონაცემების გადაწმინებისას ემსის საბანკო ანგარიშზე დაუსაბუთებელ თანხებს მიაკვლიეს. ძიებისას მისი იმ ძვირფასი შენაძენების შესახებაც მიიღეს ინფორმაცია, რომელთა ყიდვა CIA-ის მაღალჩინოსნის ხელფასის პირობებშიც კი გადაჭარბებულ ფუფუნებად იქნა მიჩნეული. ეს არც იყო ვასკოვირი - CIA-ის ოფიცრის ნოიური 70-ათასდოლარიანი ანაზღაურების პირობებში ის ოთხ წელიწადში სულ რაღაც 280 ათასს გამოიშვებებდა, როცა ამავე ოთხწლიან პერიოდში მთლიანობა – რუსეთის სამხედრო დახმარებით აფხაზმა სუპერატისტებმა კონფლიქტის ზონიდან ქართული სჯარისო ნაწილები და ქართული სჯარის მოსახლეობა გამოყარეს. საქართველოს უმაღლესი ხელისუფლის მესიერი სიბრაზე მეზობელი სახელმწიფოს მიმართ უმალ ჩაცხრა და იგი რუსეთის მიერ ორგანიზებულ კავშირში – დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობაში შეუძღვა საქართველოს.

კლინტონის დანაპირები კარგა ხანს დანაპირებად დარჩა. როგორც ამბობენ, რჩეად დარჩა საქართველოში ამერიკის იმდროინდელი ელჩის კენტ ბრაუნის რჩევაც ელვარდ შევარდნაძის მიმართ. არაოფიციალური ცნობით, კენტ ბრაუნმა საქართველის სახელმწიფოს მეთაურს ხელახლა შესთავაზა სახეშეცვლილი და უშიშროების სამინისტროდ გადაკეთებული საინფორმაციო სადაზვერვო სამსახურის შეფის კანდიდატურა. თუმცა, უშიშროების მინისტრი მაინც საბჭოთა სუკ-ის სკოლაგამოვლილი კადრი იგორ გიორგაძე გახდა.

საქართველოში მიმდინარე მოვლენებისგან სრულიად დამოუკიდებლად საკუთარ დანაკარგებს ითვლის შეერთებული შტატების ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო. სპეციაგენტის მკვლელობას სწორედ ემსის საქართველოში ვიზიტს და ხელშეკითხვას მიერ მისთვის საერთაშორისო ნარკომანის შესახებ მნიშვნელოვანი ინფორმაციის მიწოდებას უკავშირებდა...

**შემადა ნოზარში ნაიკოთხათი:**

- ფრედ ვუდროფი ამერიკის ხელისუფლებასთან საქართველოს ლობირებდა.
- ვუდროფი და მისი განხორციელებული და განუხორციელებული პროექტები.
- საქართველო – საერთაშორისო ნარკომანისათან შეერთებული შტატების მიერ წარმოებული ბრძოლის ეპიცენტრში.
- რუსეთის სპეცსამსახურების პაპიკოსა კრიმინალური ანკლავის შესაქმნელად ნიდავს ვაშლირების მკვლელობაზე სპეკულაციებით ამაზადდნენ.
- ოლდრიჯ ემსის ლაღატი და ფრედ ვუდროფის საქმიანობა ნარკობიზნესთან ბრძოლის ხაზით – სად იკვეთება ინტერესები, რომელსაც მკვლელობამდე მიყვავათ.















# ჩვენი პატივმოყვანილნი ვადა ინერჯა

ექსტრადირების საკითხი ჯერ კიდევ გადაუწყვეტილია

## ხატუნა ჯანგირაშვილი

ორთაჭალის მეხუთე საპრობო-ლუმი მყოფ სამ ჩეჩენს - გელოგაევს, ალხანოვსა და ელიხაჯიევს, რომელთა რუსეთში ექსტრადირების საკითხი თვეების განმავლობაში განიხილებოდა ქართული მართლმსაჯულების თითქმის ყველა ინსტანციაში, პატიმრობის ვადა სამ დღეში ეწურება.

მათი ექსტრადირების კანონიერება არა კანონიერებაზე საბოლოო გადაწყვეტილება უზენაეს სასამართლოს გუშინ უნდა მიეღო, თუმცა, როგორც მოსალოდნელი იყო, საბოლოო ვერდიქტი უზენაესი სასამართლოს საკასაციო პალატამ გუშინაც ვერ გამოიტანა. ამის მიზეზი კვლავ სახელმწიფო ბრალდებლებსა და ადვოკატებს შორის გამართული დაუსრულებელი საქმის გარჩევა და კამათი გახდა. როგორც წინა პროცესებზე, ორივე მხარე მის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაციების ქვიმარიტეტს ირწმუნება და ოპონენტის მიერ მოპოვებულ მტკიცებულებებს ყალბსა და შეითხინებს უწოდებს.

გუშინდელ პროცესზე კვლავ ელიხაჯიევად ცნობილი პატიმრის ვინაობის დადგენის ცდილობდნენ. ადვოკატები ცხადებდნენ, რომ იგი მულკოევი და არა ელიხაჯიევი. პროკურორები კი ადვოკატების მიერ სასამართლო პროცესზე წარმოდგენილ პასპორტს, რომლის მიხედვითაც, ელიხაჯიევის ნამდვილი გვარი მულკოევი, ყალბს უწოდებდნენ.

ჩეჩენთა დამცველები ეჭვით უყურებენ გენერალური პროკურატურის საერთაშორისო ურთიერთობის დეპარტამენტის უფროსის პაატა მხისლიას მიერ წინა პროცესზე წარმოდგენილ, რუსეთიდან მიღებულ დოკუმენტაციას, საიდანაც ირკვევა, რომ ადვოკატების მიერ წარმოდგე-



მოსამართლეები ზეზინა

ნილი რუსტამ ელიხაჯიევის ახალი პასპორტი ყალბია და ამ დოკუმენტში დაფიქსირებულ მელნიანს სიდიდ მულკოევის გვარზე ჩეჩენთა რესპუბლიკაში პასპორტი საერთოდ არ გაცემულა. ადვოკატებს აიტყვიანებდა ამ დოკუმენტაციის მიღების პროცედურის დეტალები.

მოსამართლის გადაწყვეტილებით, გუშინდელ პროცესს არ ესწრებოდნენ ჩეჩენი პატიმრები, რაც ადვოკატთა კიდევ ერთი, ახალი მოთხოვნის მიზეზი გახდა. მათ მოითხოვეს ექსტრადირების მომლოდინე ჩეჩენების პროცესზე დასწრება.

ადვოკატთა თქმით, მათი დაცვის ქვეშ მყოფი რუსტამ ელიხაჯიევი, რომელიც რეალურად მულკოევი, აუცილებლად უნდა დაესწროს პროცესს, რათა მან თავისი ნამდვილი ვინაობის დამტკიცებელი დოკუმენტი წარმოადგინოს და პროკურორებს დაუმტკიცოს, რომ არ-

ის არა ელიხაჯიევი, რომელსაც მიმემ დანაშაულებების უყენებდა ბრალს, არამედ მულკოევი, რომელსაც არანაირი ბრალი არავის მიმართ არ მიუძღვის", - არწმუნებდა სასამართლო კოლეგიას ადვოკატი ლია მუხაშვირი. ადვოკატთა ეს მოთხოვნა სასამართლო კოლეგიამ დააკმაყოფილა. დღევანდელ პროცესზე, რომელზეც საბოლოოდ ბეერი რამ უნდა გადაწყდეს, მეხუთე საპრობოლოდინა სამ ჩეჩენ პატიმარს მიიყვანენ.

გუშინ სასამართლო კოლეგიამ გამოაქვეყნა უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარისა და მისი მოადგილის სახელზე დანერვილი განცხადება-მოთხოვნა. "არ გაართულებს კავკასიელ ხალხთა მეგობრობა და ურთიერთობა, არ გაამგზავროს ჩეჩენი პატიმრები რუსეთში, სადაც მათ სასტიკად გაუსწორდებიან. წინააღმდეგ შემთხვევაში მივმართავთ პროტესტის სხვადასხვა ფორ-

მას, მოვანცობთ აქციებს", - ასეთია სხვადასხვა უმაღლესი სახელისუფლოების სტუდენტთა ერთობლივი საპროტესტო განცხადებები. ისინი, ჩეჩენების რუსეთში ეტაპირების შემთხვევაში, მასობრივი გამოსვლებით იმუქრებიან. გუშინვე გამოქვეყნდა "კავკასიური სახლის" ხელმძღვანელების ასეთივე შინაარსის წერილიც. "კავკასიური სახლის" ხელმძღვანელობა უზენაეს სასამართლოს კანონის დაცვასა და ჩეჩენ პატიმართა საქართველოში დატოვებას სთხოვს.

ერთი სიტყვით, საზღვრის დამრღვევი ჩეჩენების ბედი უზენაესი სასამართლოს საკასაციო პალატამ საბოლოოდ დღეს უნდა გადაწყვიტოს. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ჩეჩენი პატიმრები სამ დღეში გათავისუფლებიან და მათი ექსტრადირების საკითხიც მოიხსნება, რადგანაც, როგორც უკვე გითხარით, მათი პატიმრობის ვადა სამ დღეში იწურება.

# გუდაურში მომხდარი გახმაურებული მკვლელობის საქმე წინასწარ გამოძიებას უზრუნველყავს

## თაა ხოფარი

1999 წლის 13 მარტს გუდაურში მომხდარი გახმაურებული მკვლელობის საქმე უზენაესი სასამართლომ წინასწარ გამოძიებაში დააბრუნა და ამით ნაწილობრივ დააკმაყოფილა მოკლული გიორგი შავგულიძის დედის მარინა შაქარაშვილის შუამდგომლობა. დაზარალებულის ძირითადი მოთხოვნა გახლავთ, რომ მკვლელობაში ბრალდებულ გიორგი გუდაძისა და ხულიანაშვილი ბრალდებულ დავით კიკნაძის საქმეებს ასევე ხულიანაშვილი ბრალდებულ რამდენიმე ახალგაზრდის საქმე გაუერთიანდეს.

გიორგი შავგულიძე 1999 წლის 13 მარტს, გუდაურში, სასტუმრო "შინო-4"-ში მოკლეს. უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლოს კოლეგიის განჩინების თანახმად, სასტუმროს ბარში, დაახლოებით დამის 23.00 საათზე, გიორგი კიკნაძესა და გიორგი შავგულიძეს შორის ურთიერთშეღაპა-

რაკება მოხდა, რაც შემდეგ ჩხუბში გადაიზარდა.

"ჩხუბში გიორგი კიკნაძის ძმა - დავით კიკნაძე, გიორგი გუდაძე, მოლაშხია, ორახელაშვილი, თაყაიშვილი და სხვები ჩაებნენ. შავგულიძის მიმართ მათ ჯგუფურად მიმართეს ძალადობას... ჩხუბის დროს, მოძალადეების წინააღმდეგობის დაძლევის მიზნით, შავგულიძემ გაზის პისტოლეტი ამოიღო, რომელსაც იგი კანონიერად ატარებდა და თავდამსხმელთა მოგერიებას შეეცადა... მან თავი დააღწია თაყაიშვილის წინააღმდეგობას და გაისროლა. ამ დროს გუდაძემ და ორახელაშვილმა მათ ხელთ არსებული ცეცხლსასროლი იარაღებით - "მაკაროვისა" და "სმ-ის" სისტემის 5,45 მმ ყალიბის პისტოლეტით - შავგულიძის მოკვლის განზრახვით, პირდაპირი დამიზნებით აწარმოეს თითო-თითო მიზანმიმართული გასროლა. გუდაძის მიერ წარმოებული სროლის შედეგად შავგულიძემ გულ-მკერდის მარცხენა ნახევარში მსუბუქი ხარისხის ცეცხლსასროლი ჭრილობა მიიღო, ხოლო ორახელაშვილის მიერ გასროლის შედეგად - გულ-მკერდის მარჯვენა ნახევარში სხეულ-

ის მიძიებ ხარისხის დაზიანება... მიღებული დაზიანებების შედეგად შავგულიძეს მწვავე სისხლნაკლებობა განუვითარდა და სამედიცინო პუნქტში მიყვანამდე გარდაიცვალა," - ნათქვამია განჩინებაში.

მოკლულის დედის მარინა შაქარაშვილის მტკიცებით, მან შუამდგომლობა სამი გარემოების გამო დააყენა: საქმეები არასწორად არის ერთმანეთისგან გამოყოფილი, რამაც საქმის გარემოებათა არასრული გამოძიება განაპირობა. ამან კი ბრალდებულ პირთა მიერ ჩადენილი დანაშაულის არასწორი კვალიფიკაცია გამოიწვია. ასევე, მარინა შაქარაშვილი თქმით, არსებობს საფუძველი განსაჯელთათვის უფრო მიმემ ბრალდების წაყენებისა; კერძოდ, განსაჯელი გუდაძე იმხილება კონსტანტინე თომბეზურის განზრახ მკვლელობაში, ხოლო დავით კიკნაძე - პატიმრობიდან გაქცევაში. გამოძიების მიერ არ არის გარკვეული სხვა გარემოებებიც, რომელთა გარკვევას მიზნად ექცევა აქვს ფაქტების სრულად დადგენის თვალსაზრისით. სასამართლო კოლეგიამ დაზარალებულის ძირითადი მოთხოვნები დასაზუსტებულად მიიჩნია გარდა იმ მოტივისა, რომ განსაჯელ დავით

კიკნაძეს დამატებით უნდა წარედგინოს პატიმრობიდან გაქცევის ბრალდება. კოლეგიის დასკვნით, საქმის წინასწარ გამოძიებაში დაბრუნებამ გამოიწვია საბრალდებო განცხადების რეალური სახე უნდა მისცეს.

უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის კოლეგიის განჩინებას ნაწილობრივ ეთანხმება ერთ-ერთი განსასჯელის - გიორგი გუდაძის ადვოკატი ზურაბ ტაბიძე.

"წინააღმდეგ ვეთანხმები და მოსამართლის განჩინება რეალურად მიმართა. ასე ხელალებით გიორგი გუდაძისათვის უმძიმესი მუხლის - განზრახ მკვლელობის წარედგინა უსამართლობად მიმართა," განაცხადა ზურაბ ტაბიძემ.

თავის მხრივ, ბრალდებულთა მხარესაც აქვს პრეტენზიები სამართალდამცველებისა და მართლმსაჯულების მიმართ. ისინი მოკლულის ახლობლების მხრიდან გამოძიებაზე ზუნოლაზე საუბრობენ.

უზენაესი სასამართლოს მიერ მიღებული განჩინება გასაჩივრებას 14 დღის მანძილზე ექვემდებარება. თუკი ეს მოხდა, საქმე განსახილველად უზენაესი სასამართლოს საკასაციო პალატას დაუბრუნდება.

# კიდევ ერთი მკვლელობა ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონაში

გუშინ, გალის რაიონის სოფელ ჭუბურხივში გამავალ სარკინიგზო მაგისტრალთან ახლოს გამგლელებმა ცეცხლსასროლი იარაღით მოკლული ქართველის ცხედარი იპოვეს. მოკლული გალის რაიონის სოფელ სიდის მკვიდრი აბესალომ ართანია აღმოჩნდა. გავრცელდა ინფორმაცია, რომ ის ერთ-ერთი ქართული პარტიზანული დაჯგუფების წევრია, თუმცა, მოგვიანებით ეს ინფორმაცია სამართალდამცველებმა უარყვეს. მომხდარიდან დაკავშირებით გუშინვე აღიძრა სისხლის სამართლის საქმე და ცხედარი ზუგდიდის პროზექტურაში გადასვენეს, სადაც მას ექსპერტიზა ჩაუტარდება. ქართველი სამარ-

თალდამცველებისთვის უკვე ცნობილი გახდა, რომ აბესალომ ართანია აფხაზემში მოკლეს. "მკვლელობა კონკრეტული ექვემდებარებით, ჯერჯერობით, არ გვაქვს. თუმცა, რომელი აფხაზური შეიარაღებული დაჯგუფების წევრების ხელი ურევია აბესალომ ართანიას მკვლელობაში, ამის შესახებ მონაცემები უკვე გვაქვს", - განაცხადა "24 საათთან" საუბრისას გალის პოლიციის უფროსმა ჯემალ გოგოხიამ.

გუშინ მომხდარი მკვლელობის ფაქტზე აღძრულ სისხლის სამართლის საქმეს ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის ზონაში მოქმედი ოთხმხრივი საგამოძიებო კომისია გამოიძიებს.

## მოკლულ

**თბილისი.** გორში ქართულ-ოსური კონფლიქტის მონწილეების ოთხმხრივი საკონტროლო კომისიის სხდომის მონაწილეებს გუშინ ცხრა თვის წინათ კონფლიქტის ზონიდან გატყვევებული ზურაბ ლურჯაბიძის დედა, როზა ლურჯაბიძე მიუხედავად, როზა ლურჯაბიძის სხდომის მონაწილეებისგან დახმარება მოითხოვა. უამრავი დაპირების მიუხედავად, მისი შვილის, ცხინვალში განლაგებული შერეული სამედიცინო ძალების ვიცე-პოლკოვნიკის ზურაბ ლურჯაბიძის ადგილსამყოფეობა შესახებ კვლავ არაფერია ცნობილი. „დახმარების თხოვნით საქართველოს პრეზიდენტს წერილი ც კი ვაგზავნებ, მაგრამ - ამაოდ; ჩემი შვილის ბედი არავის აინტერესებს“, - აცხადებს ლურჯაბიძე. **მდღია-წიუსი**

**თბილისი.** გუშინ, ზუგდიდის რაიონის სასამართლოში, შიმშილობა დანიშნული ზურაბ ლურჯაბიძის დამ ქეთი ქობალიან. მისი პროტესტი მიმართულია სამედიცინო-ზემო სეანტის სააღმსრულებლო ბიუროს მიმართ, რომელიც ამ სასამართლოს შემოაბოძა განთავსებული. ქეთი ქობალიანის განცხადებით, გასული წლის 1 მარტის მის მუშაუს, ვალიკო კვარაცხელიას, ქალაქ ფოთში დაეჯახა სამარტურტო ტაქსი, რის შედეგად მას ფეხი მოკვეთეს. ფოთის რაიონულმა სასამართლომ განიხილა საკითხი და სამარტურტო ტაქსის მძღოლს - რამი ჯავახიას დააკისრა 14 თვის ღირსი ვადა და ზარალბეულის სასარგებლოდ. ქეთი ქობალიანის თქმით, სააღმსრულებლო ბიურო ვერ ასრულებს მასზე დაისრებულ მოვალეობას და თანხა დაზარალებულ მხარეს დაუფლო არ მოულობს. **მდღია-წიუსი**

**თბილისი.** ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივნის მოადგილის, შენყალების კომისიის წევრის ქობალიან ბერიძის თქმით, ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლების მომხრე გენერალს, ლომი ქობალიანს, ამ ეტაპზე არ შეიანებლებენ. „ქობალი პრეზიდენტს ერთხელ უკვე შენყალობა, როცა სიკვდილი დასჯა პატიმრობით შეუცვალა“, - აცხადებს ლურჯაბიძე. **მდღია-წიუსი**

**თბილისი.** პოლიტიკური აღიანის "სამშობლოს" ლიდერი თემურ ყორგოლიანი სახელმწიფო კანცელარიასთან სამდღიანი მჯდომარე აქციის გამართვას აპირებს. მისი ერთ-ერთი მოთხოვნა ფართომასშტაბიანი საყოველთაო ამნისტიის გამოცხადება და 24 მარტს დაბატონებული ექვტრანი გვარდილების გათავისუფლება. „ექვტრანი გვარდილების გათავისუფლებას მჯდომარე აქციების გამართვა არ სჭირდება. ამისთვის შეწყალების კომისიას უნდა მიმართოს სათანადო განცხადებით, რის შემდეგაც პრეზიდენტი მიიღებს შესაბამის გადაწყვეტილებას“, - აცხადებს ლურჯაბიძე. **მდღია-წიუსი**

**თბილისი.** დღეს უზენაეს სასამართლოში განახლებდა „თავისუფლების ინსტიტუტის“ წევრის ლევან რამიშვილის წინააღმდეგ პარლამენტარ ჯურაბ შარბის სარჩელის განხილვა. უზენაესი სასამართლო თბილისის საოლქო სასამართლოს გადაწყვეტილების კანონიერებას იხილავს, რომელთაც ძალაში დარჩა თბილისის ვაკე-საბურთალოს სასამართლოს 2002 წლის 27 ივლისის გადაწყვეტილება ლევან რამიშვილის მიმართ სისხლის სამართლის საქმის არაღძვრის შესახებ. **მდღია-წიუსი**

**თბილისი.** დღეს საკონსტიტუციო სასამართლოში გერმანელი მოსამართლე ელენ ბესტი ქართველ ურნალისტებს ნაუკითხავს ლექციას „უსტიცია და საზოგადოებასთან ურთიერთობა, მასმედიის საუკუნე“. ბრემენის ლანდის პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსამართლე და პრესამსახურის უფროსი, გერმანიის ტენციკური თანამშრომლობის საზოგადოების ექსპერტი ელენ ბესტი ქართველ ურნალისტებს საკუთარ გამოცდილებას გაუზიარებს. **მე-ღია-წიუსი**

„საზღვის პირსაჰაი“ - ეს არის გაუპირობებო, კოპილისონსი მკაცრ, მაკარაკაკაკი მკაცრად კითხვას და მოიგებო შუას, ით უკანონო პატიმრობა მკაცრ, სხვადასხვა მონაწილე კონკრეტულად.



შუასით გლანსი, კოპიკით და გაპოპოპოპოპოპო. შუასითხევის მკაცრ და შუასით. შუასითი შუასითი შუასითი შუასითი შუასითი.

შუასითხევის არ მიიღება შუასითი ქსარისონი	
შუასითხევის ტანისონი	შუასითხევის ტანისონი
1	
2	
3	
4	
5	

# საგანგებო ლაბორი კვს "გულისტანის" წინააღმდეგ

## თააზ ხარაიშვილი

ოზურგეთში, რამდენიმე წელია, წარმატებით ფუნქციონირებს თურქულ-ქართული ერთობლივი სანარმო "გულისტანი", რომელიც მკვლევარები წისქვილკომპანატს წარმოადგენს.

"გულისტანის" პროდუქცია - ფქვილი და ქატი - ადგილობრივ ბაზარზე კონკურენტუნარიანი გამოდგება. ქარხნის მცირე ხნით შეჩერდაც კი (რაც აქამდე, უმეტესწილად ელექტროენერჯის ნقصებით იყო გამოწვეული), მომხმარებლების უკმაყოფილება იწვევს, რადგან პროდუქცია ხარისხიანია და იმპორტირებული იაფიც. ამასთან, "გულისტანის" სახით ადგილობრივ ბიუჯეტს, ფაქტობრივად, ერთადერთი მსხვილი გადასახდელი შეემატა.

ამ დღეებში კი მყიდველი "გულისტანის" პროდუქციას ბაზარზე ამაოდ დაიჭება - ქარხანა გაჩერდა, რასაც ფქვილსა და ქატიზე ფასების მყესეუ-

ლად, 3-4 ლარით აწევა მოჰყვა. ქარხნის გაჩერება იმან გამოიწვია, რომ მის ხელმძღვანელობას დავა აქვს საგანგებო ლეგიონის მე-4 სამმართველოს მე-3 განყოფილების ხელმძღვანელობასთან, რომელმაც ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე, ქარხნის ტერიტორიაზე შესაბამისი დოკუმენტაციის არ მქონე, ხორხლით დატვირთული რამდენიმე ტრაილერი აღმოაჩინა. მიუხედავად იმისა, რომ ხორხლის შესაკუთრებ, რომელსაც არსებული კანონმდებლობის საფუძველზე უფლებდა ჰქონდა, შესაბამისი დოკუმენტაცია 3 დღეში წარმოედგინა, პროცედურა ვადაში აღასრულა, საგანგებო ლეგიონის ექვები ამით არ ამოიწურა და ამ უწყების ინსპექტორმა გადაწყვიტა, დაეზუსტებინა - როდესაც ქარხანაში კონტრაბანდული ნედლეულისა და უსაბუთო პროდუქციის შემოღებას ხომ არ ჰქონდა ადგილი. კანონის თანახმად, ოზურგეთის რაიონულმა სასამართლომ შესაბამისი ანაქცია ვასცა და ამის საფუძველზე შპს "გულისტანის"

სასაწყობო მეურნეობა კომისიური წესით შეამონეს. კომისიის დასკვნა სანარმოს ხელმძღვანელებისათვის მოკისრებული აღმოჩნდა: "გულისტანს", საერთო ჯამში, სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ 1.500 000 ლარის გადახდა დაეკისრა. კომისიის მიერ მოკვლეული მასალები შემდგომი რეაგირებისათვის გენერალურ პროკურატურას გადაეცა. ქარხნის ხელმძღვანელობა კომისიის დასკვნებს არამოტივირებულად თვლის და, მართალია, არ გამოირცხავს, რომ ბიუჯეტთან ურთიერთობაში რაღაც გაუგებრობები შეიძლება იყოს, მაგრამ მილიონნახევარ ლარს, არც მეტი არც ნაკლები, 10-ჯერ გაზრდილად მიიჩნევენ.

საქმეში საქართველოს ელჩი თურქეთში ტარიელ ლორთქიფანიძე ჩაერია, რომელმაც გურიის გუბერნატორს კარლო გუჯაბიძეს შექმნილ სიტუაციაში გარკვევა სთხოვა. სწორედ გუბერნატორის ინიციატივით მოხდა მუდგე მხარეებს შორის შეხვედრა (რაც მანამ-

დე არ ხერხდებოდა) სადაც "გულისტანის" ადვოკატებმა ლეგიონის კომისიის მუშაობის თაობაზე თავიანთი დასკვნები წარმოადგინეს. თავის მხრივ გუბერნატორი მიჩნევს, რომ მართალია მას უფლება არა აქვს, უხეშად ჩაერიოს ამ საქმეში, ან მოკვლევისა და გამოძიების პროცესის დასრულებამდე საკუთარი პოზიცია დააფიქსიროს, მაგრამ ქარხნის შეჩერება არასწორ ქმედებად მიჩნის. ამიტომ, მისი წინადადებათ, სანარმოს ადვოკატთა დასკვნები გასაცნობად გურიის საოლქო პროკურორის გადაეცა (რომელიც საგანგებო ლეგიონის უფროსის ბიძა გახლავთ). მოკლედ, ქარხანა გაჩერებულია, ბაზარი - "გულისტანის" პროდუქციის საგან თავისუფალი, მომხმარებელი - უკმაყოფილო, ლეგიონის თანამშრომლები - გაბრაზებულია. ამჟამად მოკვლევისა და გამოძიების პროცესი მიმდინარეობს. უნდა ვივარაუდოთ, რომ ქმედობიტება დადგინდება და გარკვევა, რომელი თავებობს - ინვესტორი თუ ლეგიონი.



# რა ელის რუსეთს?

პირველი გვირგვინი

აირჩევს რუსეთი საგარეოპოლიტიკური მეთამორფოზის პრობლემას, ეს ხვალ პრეზიდენტის ტრადიციულ მიმართვაში აისახება.

**გენადი ზიუგანოვი, კომპარტიის ლიდერი:**

- პირადად მე არაფერს ველი, ისევე, როგორც არაფერს ელის რუსი ხალხი ჩვენი სახელმწიფოს თვალწინდებულ ტრამალებზე. ხალხი გაღარიბებული და იმედნარტმულია. პუტინმა ვერ გაამართლა რუსი ხალხის იმედი, ვერ გამოიყვანა ქვეყანა კრიზისიდან, წინ ვერ ალუდგა ოლიგარქთა თარეშს, თავად გახდა რუსეთის დაუნდობელი დაშლის პროცესის დასაწყისის თანაავტორი. ჩვენ არ შეგვიძლია, მშვიდად ვუყურებთ აშშ-სთან ურთიერთობებში რუსეთის ეროვნული ინტერესების იგნორირებას; ვერ შევუირგდები იმას, რომ დღეს კრემლი ვაშინგტონის მითითებების უკონტროლო შემსრულებელია. ასეთ პრობლემებში ქვეყანა და ხალხი უკეთესობას არ უნდა ელოდოს. პოლიტიკური მკვლელობები და კორუფცია უმაღლეს ემელონებში ჩვენი ხელისუფლების სახელის გატეხვასთან ასოცირდება.

დება.

**ირინა ხაკამადა, რუსეთის მემარჯვენე ძალთა ერთ-ერთი ლიდერი:**

- პრეზიდენტის ტრადიციული მიმართვისაგან ველოდებით გლობალურ შემობრუნებას რუსეთის საგარეო-პოლიტიკურ ცხოვრებაში. ეს იმას ნიშნავს, რომ რუსეთის საგარეო პოლიტიკა თანდათან უახლოვდება საერთაშორისო პროგრესული საზოგადოების მოთხოვნებს და იმედით მაქვს, მთელი ეს პროცესი დემოკრატიის ნიშნით ჩაივლის.

მე არ ვარ მომხრე იმ თვალსაზრისისა, რომ რუსეთი აშშ-ს საგარეო პოლიტიკაზე იქნება ორიენტირებული, ჩვენ მხოლოდ საკუთარ ინტერესებს უნდა მივლით. მომხრე ვარ იმისა, თუკი თანამედროვე რუსეთის ინტერესები არ დამორდება ამერიკის საგარეო-პოლიტიკურ კურსს, რადგანაც ეს მივიღო მსოფლიოს უშიშროების ინტერესებშია. ამდენად, იმედი მაქვს, რომ ვლადიმერ პუტინის მიმართვა ფედერალური საკრებულოსადმი გლობალური შემობრუნება იქნება რუსეთის საგარეო-პოლიტიკურ ცხოვრებაში.

პირველი გვირგვინი

**- რა იყო აფხაზთა კონგრესის ძირითადი თემა? რატომ არ დაუშვეს სხდომაზე რუსი უზრუნველბრები?**

- კონგრესის აღმასკომის მუშაობაში აქტიურად მონაწილეობდნენ დელეგატები თურქეთიდან, ჩრდილოეთ კავკასიიდან, აფხაზეთიდან და რუსეთში მცხოვრები აფხაზეთის დიასპორა. სხდომა ტარას მამბას მოჰყავდა. მთავარი საკითხი იყო მომავალი ყრილობის გამართვის ადგილისა და დროის დადგენა. გადაწყდა, რომ აფხაზი და აბაზგინელი ხალხების ყრილობა გაიმართება აფხაზეთის საქართველოზე გამარჯვების ათი წლისთავზე. დელეგატები 27 სექტემბერს მონაწილეობას მიიღებენ საზღვიო ლონისძიებებში, ხოლო 28-30-ში ყრილობა გაიმართება. კონგრესზე უზრუნველბრები არ დაუშვეს სხვადასხვა მოსაზრებების გამო.

**- საინტერესოა, როგორ ჩაველი უცხოელი დელეგატები სოხუმში?**

- თუ ევროპიდან და ახლო აღმოსავლეთიდან, ამერიკიდან და ჩრდილოეთ კავკასიის რესპუბლიკებიდან ჩამოსულ დელეგატებს საზღვიოს გადაკვეთისას პრობლემები გაუჩნდებათ, ყრილობა მოსკოვში ჩატარდება. თუმცა მათ აფხაზეთამდე მიიღონ რამდენიმე გზა რჩებათ - ზღვით, თურქეთის გავლით, ან სხვა მარშრუტით. არავის სურს თბილისის გავლით მგზავრობა.

**- თუ მიიღეს სოჭის კონგრესში მონაწილეობა აფხაზეთის ხელისუფლების წარმომადგენლებმა?**

- პირველ დღეს სოჭში ჩამოვიდა აფხაზეთის პარლამენტის სპიკერი ნუგზარ ამუბა და მხარი დაუჭირა სოხუმში აფხაზი და აბაზგინელი ხალხების ყრილობის ჩატარების იდეას. მეორე დღეს მოხსენებაც გააკეთა აფხაზური დიასპორის წინამძღვრმა აქტიუალური საკითხების შესახებ.

**- თუ არის დაგეგმილი ყრილობაზე აფხაზეთის მომავალი პრეზიდენტის კანდიდატურის განხილვა?**

- პოლიტიკა გამორიცხულია. ყრილობაზე სამი მთავარი საკითხი იქნება ნაშრომული: აბაზას სახელმწიფოებრიობის გამყარება, კულტურის განვითარება და ეკონომიკური საკითხები. ასევე, ტარას მამბას, რომელიც უკვე ათწელზე მეტია კონგრესის პრეზიდენტი, პოსტიდან საკუთარი სურვილით გადადგომა.

**- საქართველოსთან დამოკიდებულების საკითხი სოჭში არ განხილულა და არც სოხუმში განიხილება?**

- სოჭში ამაზე საუბარი არ ყოფილა. იქ ყურადღება გამახვილდა, თუ რაში გამოიხატება აფხაზეთის საერთაშორისო დიასპორის დახმარება აფხაზი ხალხისადმი. ამის შემდეგ ჩვენ აფხაზეთში გავემგზავრეთ და შევეცადეთ,

# "აფხაზეთის ბოლოს აფხაზეთში ომი დაიწყება"

გაგვერკვია "ამცახარას" ირგვლივ მიმდინარე მოვლენები. შეკრების მიზეზი იყო "ამცახარას" ძველი თავმჯდომარის გარდაცვალება და მოძრაობის ახალი თავკაცის არჩევა. მაგრამ, ანრი ჯერგენიას მონაწილეობამ პოლიტიკური ასპექტი შეიტანა "ამცახარას" მუშაობაში. სწორედ ჯერგენიამ წამოაყენა აფხაზეთში ახალი საპრეზიდენტო არჩევნების გამართვის იდეა და არძინბას წინააღმდეგ გაილაშქრა. ალექსანდრე შაპანოვი, დემტრი როგოზინის მოადგილე, სოხუმში ყოფნისას ჯერგენიას კანდიდატურის ლობირებას ცდილობდა. აი, რაულ ხაჯინბას კანდიდატურა კი ყველასათვის მისაღები აღმოჩნდა. იგი პრორუსულადაა განწყობილი, შრომისმოყვარეა - დილის ხუთი საათიდან შუაღამემდე მუშაობს. მას ეკონომიკური განათლება აქვს და "კავებებს" რამდენიმე სკოლაც აქვს გახლილი. რაც მთავარია, მასზე არ არსებობს არავითარი კომპრომატები. იგი ღირსეული კაცია და მუდამ შორს იდგა ქლანური ბრძოლისაგან. რაული არასოდეს ყოფილა საკუთარი პიარით გართული და უპირატესობას შრომას ანიჭებს. აფხაზეთის ომის დროს იგი აღმოსავლეთის ფრონტის დახვეწვაზე მუშაობდა და ამ ფრონტის მიღწევებიც მისი დამახარებელია.

**- რატომ ჩამოვიდა მოსკოვში ხაჯინბა?**

- პრემიერ მინისტრის რანგში ეს მისი პირველი ვიზიტია. იგი შეხვდა რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროსა და "თეთრი სახლის" წარმომადგენლებს.  
**- ხომ არ ხედავს ამ კაცში მოსკოვი აფხაზეთის მომავალი პრეზიდენტის კანდიდატურას?**  
- ახლა ყველაფერი იმაზე იქნება დამოკიდებული, თუ როგორ წარიმართება აფხაზეთის საკანონმდებლო რეფორმა, რის შემდეგაც საბოლოოდ გახდება ცხადი, ვინ გახდება მომავალი პრეზიდენტი. თუ ეს რეფორმა კარგად ჩაივლის, მაშინ არჩევნებში მოსკოველი აფხაზეტი მიიღებენ მონაწილეობას, თუ არა და, რამდენიმე ადგილობრივი კანდიდატურა იბრძობებს.  
**- როგორ გრძნობს თავს არძინბა?**  
- მას საკმაოდ სერიოზული პრობლემები აქვს, "ამცახარას" ყრილობის შემდეგ არძინბას შეგნებაშიც და ხალხშიც სერიოზული გარდატეხა მოხდა. კი, მას რუხეულტივით შეუძლია, მართოს ქვეყანა, მაგრამ ახლა ყველა შეთანხმდა, რომ მაინც ახალი პრეზიდენტი უნდა მოვიდეს. ან თავად არძინბა დაასახელებს კანდიდატურას და დავებზე მარება მას პრეზიდენტად გახდომამდე, ან თავის სიტყვას იტყვის მოსკოვერი დიასპორა. არძინბას კანდიდატურა რუსულან არძინბა იყო, მაგრამ როცა აფხაზეთში გაიგეს, რომ იგი საქართველოს მოქალაქეა, მას უნდობლობა გა-

მოუცხადეს. დღეს აფხაზეთის პრეზიდენტის კანდიდატურებში მოიაზრებიან ალექსანდრე, ტარას და სერგეი შამბები, ლეონიდ ლაკერბაია, ნოდარ ხაუბა, ვიარესლავე ლაკოპა. არიან სხვებიც...არ არის გამორიცხული, რომ საქართველო არჩევნები ვადადმე ადრე ჩატარდეს. რუსულან ხაჯინბა თუ პრემიერის პოსტზე კარგად იმუშავენ, მას მანხები გაუჩნდება. რაც შეეხება ანრი ჯერგენიას, "ამცახარას" ყრილობაზე გამოსვლისას მანხებიც კი გაუჩნდა, მაგრამ მას იქვე შეახსენეს, თუ როგორ გაექცა აფხაზეთიდან ომის დაწყებისთანავე და როგორ მოანერა ხელი 1995 წელს დოკუმენტს, რომელიც აფხაზეთი საქართველოს შემადგენელ ნაწილადაა გამოცხადებული. გენერალური პროკურატურა მისი მოღვაწეობის უარყოფით დახასიათებას იძლეოდა. იგი ცდილდა პრემიერი იყო და მისი მომხრეებიც კი მისით იმედგაცრუებულნი დარჩნენ. ახლა ჯერგენია დისკრედიტებულია და მის კანდიდატურას სერიოზული დარევი განიხილება.

**- საქართველოსთან აფხაზეთის დამოკიდებულებაში ბოლო დროს ხომ არ შეინიშნება რაიმე შემობრუნება ან სასიკეთო ძვრები?**

- როგორი პროცესებიც არ უნდა განვითარდეს, აფხაზეთის მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი მხარს უჭერს საქართველოსაგან დამოკიდებულად არსებობას. თუკი აფხაზი ხალხი დათანხმდება საქართველოსთან თანაცხოვრებას, ისიც იმ შემთხვევაში, თუ აფხაზეთი და საქართველო რუსეთს ერთად შეუერთდებიან. აფხაზეთში სერიოზულად ამფოთებით საქართველო-აშშ-ს სამხედრო თანამშრომლობაზე მიღებული შეთანხმება. საქმე ის არის, რომ ქართულმა ოპოზიციამ დღემდე კარგად ვერ გაიგო, რომ ამ დოკუმენტის რატიფიკაციით შევარდნაძემ საკუთარი ოპოზიციის მოხერხებულად გააცურა. ოპოზიციამ ტყუილად დაუჭირა მხარი ამ შეთანხმებას. საქართველოს მმართველი ხელისუფლება დღეს ყველაფერს გააკეთებს ქვეყანაში საგანგებო მდომარობის გამოცხადებისა და არჩევნების ჩაშლისათვის, რის პარალელურადაც გაძლიერდება საქართველოში აშშ-ს სამხედრო გავლენა.

აფხაზეთში დღეს უკვე არსებობს სადაზვერეო ინფორმაცია საქართველოს მხრიდან აფხაზეთის დასასრულსა და სექტემბრის დასაწყისში მოსალოდნელ სამხედრო აგრესიაზე. აფხაზეთში ოპერაციას ამერიკელი სამხედრო ექსპერტები ამზადებენ. ამაზე მეტყველებს ამერიკელი შპიონი თეიმფრინავეების ფრენა აფხაზეთის თავზე. ჩვენი სამხედრო დახვეწვის მონაცემებით, აფხაზეთში აშშ-ს სამხედრო აგრესიის დროს გამოყენებული იქნება კოდორის ხეობა. ჩვენი ცნობილია ისიც, რომ ნეგურის ზონაში ამერიკელები შეტე-

ას განახორცილებენ იქ დისლოცირებულ რუსეთის სამხედრო კონტინგენტზე, რისთვისაც აქტიურად გამოიყენებენ საზღვაო დესანტს. უკვე მონიშნულია აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებული სამიზნეებიც და ჩვენ ამის შესახებ ამომწურავი ინფორმაცია გვაქვს.

საქმე ისაა, რომ 1992 წელს აფხაზეთის ხელში ჩაგდების სამხედრო ოპერაციას ამერიკელების სამხედრო ოლქი გეგმავდა და რამდენიმე სერიოზული შეცდომა იქნა დაშვებული, რადგანაც საქართველოს არმიას მაშინაც ძნელად უწოდებდი არმიას. 1998 და 2000 წელს კოდორისა და გალის მოვლენების გაანალიზებამ საშუალება მოგვცა, დავსახოთ სტრატეგია, თუ როგორ მოვიგერიოთ საქართველოს კრიზისი. ახლაც, აფხაზეთში საომარო მოქმედებების დაწყების პარალელურად, საქართველოში საპარლამენტო არჩევნებისწინა კრიზისი იჩენს თავს. შევარდნაძე ამ კრიზისის წყალობით მოგვრეხება ოპოზიციის გარეკვას და რეგიონში აშშ-ს სამხედრო გავლენის გააქტიურებას. საქართველოს პრეზიდენტი ამით საკუთარ მიზანს მიადნებს, ხოლო ომი აფხაზეთში კვლავ ქართველების დამარცხებით დასრულდება. ამერიკელების მთავარი შეცდომა ის იყო, რომ კოდორის ხეობაში საბრძოლო მოქმედებების შემდეგ მხარი კვლავ შევარდნაძე დაუჭირეს და იგი გილავეთან არ გააიკვს. ამით ამერიკელებმა, ფაქტობრივად, მხარი დაუჭირეს საერთაშორისო ტერიტორიის თანამშრომლობაში დადანაშაულებულ შევარდნაძის რეჟიმს - ალბათ, დასავლეთისადმი წარსული დამახურობებისათვის. გაიხსენეთ, სწორედ ამერიკელების წყალობით შეწყდა მაშინ საქართველოს პარლამენტში ანტიშეგარდნაძის ტელეკონფერენცია. ახლა მათთვის ხელსაყრელია აფხაზეთში ომის წარმოება, კონფლიქტის ზონის ინტენსივიზაცია, მაგრამ ამისაგან არაფერი გამოვა.

ერთი სიტყვით, აფხაზეთის ბოლოს ან სექტემბრის დასაწყისში ომი დაიწყება. ჩვენ ვიცით, რომ ამ ომს შედეგად საქართველოს დაქუცმაცება მოჰყვება. ვიცით, რომ ორივე მხრიდან დიდ მსხვერპლი იქნება. ისიც ცხადია, რომ საქართველო ამ ომში ვერ გაიმარჯვებს, რადგანაც მას ხელს არ აძლევს გამარჯვება, მმართველი რეჟიმისთვის ქაოსი და საგანგებო ვითარება ხელსაყრელი.

**გვირგვინი დახმარება მიწას და შირას მონახვა საქართველოს ან საზღვაო უზღვევის სახარო რეზისტრაციისთვის**

გსურთ მიწის და უბრალო ქონების შექმნის წინააღმდეგ გადამაქციოთ ინფორმაცია და დარწმუნდეთ მის ხიზსჯეში?

გსახარებთ დახმარება მიწის ნაკვეთების შექმნისას, ან შეგქმნათ პრობლემა მიწის ნაკვეთის, ან წესისპირობით უბრალო ქონების, საკუთრებისა და ფლობისთან დაკავშირებით?

**შეხვედით - მიწის მისაქმედების უზღვევის დახმარების სერვისის დახმარებით**

**ახლოვდით გთავაზობთ შემდეგი სახის მომსახურებებს:**

- შედიცით ანუ მოდავე მხარეებთან მოლაპარაკება,
- კერძო არბიტრაჟი,
- სასამართლოში მხარის ინტერესების დაცვა,
- უფასო იურიდიული კონსულტაცია,

წვენი დახმარებით დახმარებთ დროს და ენერჯის, თქვენი უფლება კი გარანტირებულად იქნება დაცული.

თქვენ ხამსახურშია ახლოვდით ოფისში: თბილისში, ქუთაისში, ვარში, ოზურგეთში, ახალციხეში გურჯაანში და დედოფლისწყაროში.

დაეკავშირდეთ მისამართზე:  
ქ. თბილისი, გავიანის I შეხვედით, N8, ტელ: 93 12 76, 93 19 69, 93 16 81.

**ფოქს კილდის თასზე მსოფლიო ჩემპიონატში მონაწილეობა ტურნირში** **სამართველოში!**

RTV "PARVANA", AIRZENA, საქართველოს პარლამენტი, Coca-Cola, ჯეპედი, BANK OF GEORGIA, ათონელი გეოგელი

იტალია, ბრაზილია, არგენტინა, სამართველო, ივლინი, გარბანია, საფრანგეთი... ფოქს კილდის თასზე მსოფლიო ჩემპიონატში მონაწილეობს მსოფლიოს 20 ქვეყანა. გომონებისა და გიჟების გაგარჯვებული გუნდები გაიმგზავრებიან ჰოლანდიაში.



ნომრის პერსონა

# შოკი გადასალახავია, თავაზის ახალი წესები - ზემოსაღები...

უფასო ლანჩი კი არ არსებობს...

"სახელმწიფოს მშენებლობის პოლიტიკური და ეკონომიკური ფილოსოფია" - კონცეფცია, რომელიც ვია მაისაშვილმა შექმნა და რითიც ახალი, ჯანსაღი ძალევის ინტელექტუალურ დახმარებას აპირებს, მოსახლეობას ნამდვილად დააყენებს არჩევანის წინაშე. ყველა არჩევანი კი იქვეა რომელიმე სხვა არჩევანის მიტოვებას და ამას მიტოვებული შესაძლებლობების ღირებულება შექვიდა... მოკლედ, გვიმძიმს თუ არა კორუფციის, უკანონობის, ცინიზმისა და გაჭირვების მიტოვება, უახლოეს ხანში ჩვენი გადასაწყვეტი იქნება... ჩვენი დღევანდელი პერსონა, ვია მაისაშვილი, 1962 წელს თბილისში დაიბადა, დაამთავრა 51-ე საშუალო სკოლა და თსუ ეკონომიკის ფაკულტეტი; ეროვნული მოძრაობის ვაქტიურებისა და კომუნიკაციური რეჟიმის დემონსტრაციის პერიოდში იყო "მრგვალი მაგიდის" ეკონომიკური პლატფორმის კოორდინატორი და ერთ-ერთი ავტორი. 1990 წელს დააარსა საქართველოში პირველი სააკტიური საზოგადოება - თბილისის უნივერსალური ბირთვი, რომელიც ერთ წელიწადში ღვინის ბირთვად გადაკეთდა. გადატრიალების შემდეგ ხელისუფლებისგან მორალური თუ ფიზიკური შეწყობის გამო საქართველოს დატოვება მოუწია. ცოტა ხანში კი სასწავლებლად კალიფორნიამი, სტენფორდის უნივერსიტეტში წავიდა. 1993 წლიდან აშშ-მ პოლიტიკური თავმჯდომარის მისცა. 1997 წელს, ჰარვარდის უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ, აშშ-ს უზარმაზარმა ენერჯი კომპანია "ენრონმა" მიიწვია სამუშაოდ, სადაც შეიმუშავა ე.წ. მატრიცა, რომელიც მარეგულირებელ და საგარეო რისკებს დაითვლიდა. ეს მენეჯმენტის იარაღი იყო, რათა კომპანიას ყოველდღიურად ცვლილიყო, რა რისკის წინაშე იდგა და როგორ შეიძლება ამ რისკის შემცირება. ეს უნიკალური იარაღი კომპანიამ არასწორად გამოიყენა და ვია მაისაშვილმა, პროტესტის ნიშნად, "ენრონის" გაკატრებამდე რვა თვით ადრე თანამდებობა დატოვა.

### მაია ჰალაბანიძე

#### - კომპანია პოლიტიკას შეენიროთ უფუფურებას?

- პოლიტიკას. "ენრონი" უადრესად ინოვაციური კომპანია იყო. ახლა კი ინოვაციების ერაა. როდესაც შედიხარ ხუთი წლის მანძილზე ყველაზე ინოვაციურ კომპანიად ითვლები, გაგაჩნია უზარმაზარი რესურსი სიკეთის გასაკეთებლად და ბიზნესსა თუ სახელმწიფო პოლიტიკაში პროგრესის მისაღწევად.

ძალიან დიდი და გავლენიანი ბიზნესი საზოგადოებასა და სახელმწიფო პოლიტიკაზე უარყოფითი ზემოქმედების მატარებლად შეიძლება იქცეს. როდესაც დიდი ხარ, იკარგება ე.წ. "ვოქ დოვ" ანუ ბალანსირებისა და ურთიერთგადამორჩევის მექანიზმი. ასეთ პირობებში ჩნდება ცდუნება, რომ ბოროტად გამოიყენონ შენი მატერიალური დამოუკიდებლობა.

"ენრონიდან" ნამოსვლის შემდეგ მუშაობა დაიწყო ენერჯეტიკის სფეროში, საკონსულტაციო კომპანიაში, სადაც კასპიის აუზის ენერჯეტიკის დეპარტამენტს ხელმძღვანელობდი. დიდი ენერჯიკომპანიები, რომლებიც კასპიის აუზსა და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული ნავთობისა და გაზის პროექტებში იყვნენ ჩართული, ჩვენთან კონსულტაციების გარეშე ინვესტირებას არ აკეთებდნენ. ამ რანგში, "ენრონის" კოლაფსის შემდეგ, ამერიკის კონგრესთან და სენატთან ურთიერთობა მომინია. "ვაშინგტონ პოსტში" გამოქვეყნდა სტატია მატრიცისთან დაკავშირებით, რამაც დიდი აუციოტაჟი გამოიწვია. მრავალ დიდ კომპანიას სურდა ამის კომპრომიზი, რადგან ეს ორგანიზაციის მართვის რეგულაციური, ინოვაციური სქემა და იარაღი იყო.

რადგანაც ასეთი მოთხოვნა გაჩნდა, მე და ჩემმა კოლეგებმა ახალი კომპანია - Perklas club - დავაარსეთ. ამოცანად დემოკრატიის, ბიზნესისა და სახელმწიფო მმართველობის ერთმანეთთან სათანადო მორალური ფორმებზე მუშაობა დავისახეთ. ახლა ამ რანგში ვმორავნობა.

#### - სახელმწიფო აპარატისა და ბიზნესის ურთიერთობა პრობლემა არა მხოლოდ აქ, არამედ ძლიერ ქვეყნებშიცაა. რა არის ის სუსტი წერტილი, რის გამოც იძლება ზღვარი ბიზნესსა და პოლიტიკას შორის, რაც სახელმწიფოებრიობისთვის სახანო ხდება?

- ყველა საზოგადოება კერძო ინტერესების შემდეგ ვაუწყებებს გადაწყვეტას. ბიზნესიც სწორედ ერთ-ერთი ასეთი ვაუწყებაა. ყველა ქვეყნის ბიზნესმენი ბუნებით ხარბია. მისი მიზანი მაღალი შემოსავლისა და მოგების მიღება, კერძო ინტერესების დაკმაყოფილებაა. ხელი-სუფლებს, მთავრობის ვარჯისთანობის ხარისხი კი იმაში გამომდინარეობს, რომ მოქნილი პოლიტიკა ახარობს. ამ პოლი-

ტიკის ნაწილია ზედამხედველობის, მარეგულირებელი პოლიტიკა, კომერციული კანონი, საბანკო კანონმდებლობა, კანონი გაკატრების შესახებ, ბიზნესის საქმიანობის კოდი, კანონი ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ... არსებობენ საზოგადოებრივი ორგანიზაციები, რომლებიც ე.წ. "ვოქ დოვს" - მეცხვარე ძალის როლს ასრულებენ, რათა რომელიმე ინტერესჯგუფმა მისთვის მიიჭებულ უფლებებს არ გადაამეტოს. ამიტომაცაა ძალზე მნიშვნელოვანი მთავრობის როლი, ბიუროკრატიის ხარისხი. ჩემს მიერ ჩამოთვლილი კანონები ფუნდამენტურია და იმ უფლება-მოვალეობის გადამეტებას უშლის ხელს, რასაც საზოგადოებისთვის დამანგრეველი შედეგის მოტანა შეუძლია.

#### - სად გადის ბიზნესისა და პოლიტიკის გამყოფი ხაზი?

- როდესაც ერთი ინტერესთა ჯგუფი, ამ შემთხვევაში ბიზნესი, ფლობს ყველა სადავეს და ჩინოვიკებზე უზარმაზარი გავლენა აქვს, სახელმწიფო პატარა ბიზნესინტერესების მსახური გამოდის. ამ დიდი მონსტრების ხელში წერილი და საშუალო ბიზნესი, ჯანსაღი ეკონომიკური უფრედები, ფაქტობრივად, კენდება, ეკონომიკა ინგრევა. ამის მიზეზი კი გავლენიანი, ბიუროკრატი, სასათბურე პირობებში ჩამოყალიბებული ბიზნესმენები არიან. მონოპოლიზებული პრობების ხელფონურად შექმნა ჩვენი ქვეყნისთვის დამაქცველია, ამის შენარჩუნება შეუძლებელია.

#### - რა გავრცელება შეიძლება მოჰყვეს ასეთ ურთიერთობებს ბიზნესსა და სახელმწიფო აპარატს შორის?

- როცა გავლენიანი ე.წ. ბიზნესმენები განუსაზღვრელ უფლებებსა და შესაძლებლობებს მოიპოვებენ, დადგება ეტაპი, როდესაც მათ ხელისუფლებაში მოსვლა მოუწევთ. პოსტულატი შემდეგია: ნარმატებული ბიზნესმენები ვართ, ჩვენ შეგვიძლია ხელი-სუფლები მოსვლა და ხალხის მართვა... ბიზნესსა და სახელმწიფოს მართვას შორის კი უზარმაზარი განსხვავებაა. ბიზნესი დიქტატის მეთოდით წარმართება, განსაკუთრებით კი ისეთ ქვეყნებში, როგორც საქართველო. პოლიტიკა და სახელმწიფოს მშენებლობა კი კონსენსუსზეა დაფუძნებული. პოლიტიკურ ლიდერს უნდა ჰქონდეს მომავლის სტრატეგიული ხედვა, უნდა ხედავდეს, საით მიდის მსოფლიო, საით მიდის 21-ე საუკუნე, როგორ შეიძლება საქართველო ამას მოეხმას და ბოლოს, ამ ყველაფრის ამომრევლებამდე მიტანაა საჭირო.

ეკონომიკა არის მართვის და აზროვნების აპარატი, მაგრამ ეკონომიკური განვითარება ეკონომიკის დისციპლინის საკითხი არ არის. ის სოციალურ-პოლიტიკურ-ფსიქოლოგიური აჯანჯანდალი იმისთვის, რომ ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების მოვლი შეეძლებოდეს.



ვია მაისაშვილი

შესაბამისი პოლიტიკური ინფრასტრუქტურის გარეშე ეკონომიკა საზოგადოებისთვის უდიდესი ტვიკილის მომტანია. ეს ქვეყანაში ბევრი დამარცხებულია და ცოტა გამარჯვებულია. შევარდნისას ჩვენი ქვეყანაში ჩაფლული ადამიანები საქართველოში ამ მტკივნეულ პოლიტიკას ვერ გაატარებენ და ქვეყანას გაჭირვებული მდგომარეობიდან ვერ გამოიყვანენ.

- დღევანდელი ხელისუფლების გარეშე შექმნილი პოლიტიკურ და ეკონომიკურ ინფრასტრუქტურაში გაზრდილი პოლიტიკოსები თუ შემლებენ ამას?  
- როდესაც იქნება, რადგან, შევარდნის გარეშე შექმნილი ეს თაობა ძველი პარტიზმული კლასურა და მათი ინტელექტუალური მესხერება ეხება. მათგან რაიმე რადიკალურის მოლოდინი არ უნდა გვექმნოდეს. ეს ჯგუფები შევარდნის მიერ შექმნილი თამაშის ნესტის გაუმჯობესებას ცდილობენ, მაგრამ ჩვენს ქვეყანაში კორექტირება კი არა, თამაშის სრულად ახალი ნესტის შემოღებაა საჭირო.

- დღეს საბჭოთა სისტემის, "პერესტროიკის" ხანაში ჩამოყალიბებული ბიზნესმენთა ჯგუფები აპირებენ ხელისუფლებაში მოსვლას. რამდენად განაპირობებს კაპიტალი სახელმწიფოს მართვისთვის საჭირო რესურსს?  
- მოსახლეობას ამგვარი ადამიანები იმედინავენ და უნდა ჰქონდეს მათ კრიტიკულად უნდა შეხედოს. ნარმატებული ბიზნესმენისთვის პოლიტიკაში მოსვლა მთავარი არ არის. მისი მიზანი საკუთარი ბიზნესის განვითარება,

მართვის გაუმჯობესებაა. სხვა ქვეყნებშიც იყო და არის ასეთი ცდუნება - ბიზნესმენები ყველგან ცდილობენ ხელისუფლებაში მოსვლას, მაგრამ ნარმატებული ბიზნესმენი არც ერთ ქვეყანაში არ გამხდარა ასევე ნარმატებული პოლიტიკური ლიდერი. სახელმწიფოს მართვასა და ბიზნესს განსხვავებული მენტალიტეტი სჭირდება, ბიზნესი უფრო ავანტიურისტულ და დიქტატორულ ელემენტებს გულისხმობს, თუმცა კი, თანამედროვე ბიზნესში ესეც გამოირცხვლება. როდესაც დიქტატორულს ვამბობ, ვგულისხმობ, რომ ისინი ისევ გუშინდელი ბიზნესმენები არიან. თანამედროვე ბიზნესში დიქტატურა გამოირცხვლება.

ვიცადე ბერლუსკონის დამისახლებებს. ის სულაც არ არის ნარმატებული პოლიტიკოსი იტალიაში და ჯერ კიდევ უცნობია, როგორ დამთავრებს... ვილაცამ, შეიძლება, ბუმი დასახელდეს, მაგრამ ის გაკატრებული ბიზნესიდანაა მოსული და მამამისის მიერ არის შექმნილი. არც ის ვიცი, არის თუ არა უმცროსი ბუმი ნარმატებული პრეზიდენტი. როცა პრეზიდენტი გახდა, გამოკვეთილი ხედავარ ჰქონია. 11 სექტემბრის შემდეგ მონინალმდეც გამოუჩნდა; ამერიკელები კი, როდესაც მტერი უტყვის, ტრადიციულად, პრეზიდენტის ირგვლივ ერთიანდებიან.

სამაგიეროდ, ამერიკის დამფუძნებელი პრეზიდენტი - ვაშინგტონი - მსგავრობითადად და გენერალი იყო. ლინკოლნი, რომელმაც გახლჩილი ამერიკის ერთიანი შეინარჩუნა - იურისტი გახლდა; რუზველტი, რომელმაც მარტომ დადარჩინა კაპიტალიზმი - იურისტი, და არავითარი კავშირი არ ჰქონია ბიზნესთან. ზოგი კამათობს, მაგრამ ჩემი აზრით, ასევე დიდი პრეზიდენტი იყო რეიგანი - მსოფლიო ცივი ომიდან ახალი პოლიტიკური რეალობაში გადავიყვანა. ის კი - მსახიობი იყო. ამერიკის ისტორიიდან, თუნდაც, საშუალო დონის პრეზიდენტიც კი არ ყოფილა ნამოსული ბიზნესის სფეროდან.

#### - მაშ როგორ უნდა იყოს პოლიტიკური ლიდერი?

- ლიდერობა პროფესია არ არის. ჯერ ერთი, შენს პროფესიაში უნდა წარმატებულად იმუშაო, უნდა გქონდეს მსახურების უდიდესი სურვილი, გქონდეს მინიანები ინტელუცია, ხედვის უნარი და უნდა იცოდეს, როგორ უნდა მიხედო ამ გზაზე. მერე ხალხს უნდა გზა უნდა დაანახო და ნაყოფილი, თორემ დღევანდელი პოლიტიკაში ძალზე პოპულარულია საზოგადოების პულსზე ხელის დადება და გამოკითხვები - რას ფიქრობს ხალხი? პოლიტიკის ასე წარმადევი კატასტროფამდე მიმყვანია. ლიდერი ხალხის აზრს უნდა აყალიბდეს, ნი უძღოდეს და არა უკან მიზანაჩალებდეს. მაგრამ, ვიდრე წინ წარუძღვები, უნდა ხედავდეს, რა არის იმ კუთხის უკან.

#### - "მრგვალი მაგიდის" ეკონომიკური კონცეფციის ავტორი ხართ. მაშინ საქართველოსთვის დამოუკიდებლობის შენარჩუნება იყო უმთავრესი და დიქტატორებს ეკონომიკაზე ნაკლებად ფიქრობდნენ... ახლა რა ეკონომიკური ამოცანები დგას ქვეყნის წინაშე, რამდენად გახდება ჩვენი ეკონომიკური კანონმდებლობა ქვეყნის ახალი პოლიტიკური რეალობისთვის მოსამზადებელი საფუძველი?

- ეკონომიკური კანონმდებლობის სფეროში გარკვეული ინფრასტრუქტურა შექმნილია, მაგრამ ეს საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციების მიერ პირდაპირ გადმოქართულებულია და ერთ თარგზეა აწყობილი. ამ ერთთარგისთვის გამო დღეს კრიტიკის ქარცეცხლია გახვეული საგულტო ფონდიცა და მსოფლიო ბანკიც.

დღეს უამრავი საშუალება, ისინაელო, რა ინვესტ ეკონომიკურ განვითარებასა და რა მოდელი უნდა იყოს საქართველოში. ამ ცოდნის დიდი ბაზა არსებობს და აქედან გამოდინარე, ადვილი იქნება ამ ნაბიჯის გადადგმა. ახლა მსოფლიოში ისეთი ვითარებაა, რომ ოცნებასა და რეალობას შორის სხვაობა მცირდება. ეს საქართველოსთვის უნიკალური პერიოდია - შეგვიძლია

სხვა ქვეყნების მიერ განვლილი გზის გაუფელად გადავდგათ დიდი ნაიჯი პროგრესისკენ.

ცოდნის წყაროები იმდენად უნივერსალურია, რომ ახლა დაყოფა ღარიბ და მდიდარ ქვეყანას შორის კი არა, უგუნურსა და ინტელექტუალურ ქვეყანას შორის იქნება.

#### - უფულობა დღეს პოპულარული მიზეზია. ხელისუფლებაში მოსვლის მიზნით ბევრი პოლიტიკოსი საეჭვო კაპიტალის მქონე ბიზნესმენს უკავშირდება - კრიმინალურ ფულზეც კი არ ამბობენ უარს.

- ფულის არქონის მომიზეზება პრობლემის ძებნის და თავის მართლების ხერხია - ჩემი ბრალი არ არის, სხვისი ბრალია... თანამედროვე პირობებში უნდა მოვახერხოთ შესაძლებლობებზე ორიენტაცია და არა პრობლემებზე.

ცვლილება ყოველთვის დიდიდანი იწყება - მაშინვე განდის ფული ან ძალაუფლება ჰქონდა? ნელსონ მანდელა? ჯეფერსონს?! არადა, ამ ადამიანებმა უზარმაზარი გავლენა მოახდინეს მსოფლიო რეალობაზე. არ არსებობს პრობლემა, რომლის გადაწყვეტის შესაძლებლობაც არ გამოიძებნოს. უფულობის მომიზეზება გუშინდელი აზროვნებაა, ამით ჩვენ საქართველოს ადგილს 21-ე საუკუნის მსოფლიოში ვერ ვიპოვით... ამას დამოკიდებულების თეორია ჰქვია და კარვად მხოლოდ ჩამორჩენილ ქვეყნებში მუშაობს. საქმეში ჩახედული და ბრძენი ხალხი უფრო თავის თავსა და ქვეყანაში ეძებს გასაღებს და სვამს კითხვას - რა გავაკეთებ ამ პასუხს, ყოველთვის გარედან ელის დახმარებას. საქართველოშიც ასეთი პოლიტიკაა. აშშ-ს არ შეუძლია საქართველოში კორუფციის აღმოფხვრა, გახლჩილი საზოგადოების გეგრთიანება და არაუფექტური მთავრობის ეფექტურად გადაქცევა...

#### - წინასწარჩენილ აუცილებლად იქნება თქვენი სახელის და არა პიტენცილის გამოყენების მცდელობა. თუ გაქვთ შექმნილი მატრიცა საკუთარი თავის გარეშე რისკისგან დასაცავად?

- ჩამოსვლისას, ჩემი უნებურად, ყურადღების ცენტრში აღმოვჩნდი, აიოტაჟის მიზეზი გახდით. დიას, ბევრს აქვს ამის მცდელობა, მაგრამ ჩემი დამოკიდებულება ასეთია - მინდა ვემსახურო ჩემს ქვეყანას, მინდა ქვეყანამ გამოიყენოს. მე ვერ გამოიყენებს რომელიმე პარტია.

ჩემი კონცეფციით მიხილ სააკაშვილის ვეზბარეში. მე არც მათი პარტიის წევრი ვარ, არც მეგობარები და არც ნათესავი... ამით საშუალება მეცლება, ეს კონცეფცია ფართო განხილვის საგანი გახდება. ეს არის ჩემი ძირითადი ამოცანა და თუ ამას სააკაშვილი გამოიყენებს - მეორადი პრობლემაა.

#### - საზოგადოება არ ენდობა მთავრობას, ოპოზიციას და ა.შ. არა მგონია, დღეს პოლიტიკოსებისთვის მისაღები იყოს თქვენი კონცეფცია - "სახელმწიფოს მშენებლობის პოლიტიკური და ეკონომიკური ფილოსოფია". როგორ გგონიათ, მზადაა საქართველო ამ თემზე სასჯელყოფი?

- მთავარია, რამდენად შეეძლებოთ ამის ხალხამდე მიტანას. ვფიქრობ, რომ ამ კონცეფციამ არის მუხტი და თითოეული მოქალაქე აღმოაჩენს რაღაც ემოციურ კავშირს.

რასაკვირველია, ნდობის ფაქტორი დღეს დეფიციტია. ყველას დეპუტატობა უნდა და არარსებულ უფასო დაპირებებს აძლევს მოსახლეობას. ასეთი გამოთქმა - "ცხოვრებაში უფასო ლანჩი არ არსებობს..." ეს არის ფანდი, ცუდი პრეცედენტი. ამიტომაც, გარდა იმისა, რას ამბობ, დიდი მნიშვნელობა აქვს იმას, თუ ვინ ამბობს, ვინ არის ამ მესიჯის ავტორი, რა ამორავებს მას. მთქმლის გულწრფელობა და მორალური ავტორიტეტი ძალზე მაღალი უნდა იყოს. საქართველოში არანაირი თანამდებობა და ბიზნესი არ მაინტერესებს. აქ ჩემი ბუნება, სული და გულია. ეს ჩემი ქვეყანა და მინდა, რომ საქართველოს შესახებ ზღაპრებზე ვაზრდილი ჩემი შულები ამ ქვეყანაში ჩამოვიდნენ და ზღაპრულ ქვეყანას მცირდება. ეს საქართველოსთვის უნიკალური პერიოდია - შეგვიძლია





# ნიუ იორკში კინოფანსტივალ ტატო კოტეტივილის ორი ფილმით გაიხსნება

თორნა ჯაფარიძე

“სოფლიო ციხეა, მაგრამ საქართველო ამ ციხის ყველაზე უარესი ფურცელია, საქართველო კარცერია.” ნაწყვეტი ლიტერატურული სცენარიდან სრულმეტრაჟიანი ფილმისათვის უილიამ შექსპირის “ჰამლეტი” მიხედვით. ტატო კოტეტივილი. 1992 წ. როტერდამი. (ეს სიტყვები “საქართველო კარცერიდან” შორს, პოლანდიაში დაინერა).

ნებაყოფლობით ემიგრაციაში მყოფ ცნობილ მწერალს, ჯეიმს ჯოისს ერთხელ ჰკითხეს, – ირლანდიაში არ აპირებ დაბრუნებას? ჯოისმა კითხვითვე უპასუხა, – “ოდესმე დამითხოვებიაო?” კინორეჟისორ ტატო კოტეტივილსაც, მიუხედავად ათწლიანი განმორებისა, არასოდეს დაუტოვებია თავისი “კარცერი სამშობლო”. ჯერ იყო და, თავისი პირველი სრულმეტრაჟიანი ფილმით, “ანემიით” მუშტი მოუღერა “სიროუბში გამოშვებული თაობასა” და იმ პერიოდში გამეფებულ კომუნისტურ ბიუროკრატიულ ცნობიერებას (გახსოვთ, ალბათ, “ანემიის” ფეკტური ფინალი და ყულფში თავგაყრილი ლევან აბაშიძის გვირის მონოლოგი: “როდემდე უნდა იჯდეთ სიროუბში”...შეგახსენებთ, ლევან აბაშიძე, თითქმის, მისი ყველა ფილმის მუდმივი გმირი იყო). მოგვიანებით კი, იმ “ეროვნული მოძრაობის” ნღებში ყალბმა პათეტიკამ და ცრუ პატრიოტიზმმა გააღიზიანა ხელოვანი. მისი ამ პერიოდის ფილმებში – “ქალაქის ცხოვრება” და “ია, ვარდი და ზამბახი”- არეული, მიტინგური თბილისის კადრები ცვლის ერთმანეთს და ეჭვნარევი ტყვილიანი კითხვა გაისმის: “არის კი საქართველო ღირსი თავისუფლების? – არავინ იცის, არავინ”.

მოდით, ტატოს შემოქმედებასა და კოტეტივილების გენეოლოგიას დროებით თავი დავანებოთ და მისი ცნობილი “საქციელების” შესახებ მის უახლოეს მეგობრებს მოვუხმინოთ: 1975-80 წლებში თეატრალური ინს-

ტიტუტის კინოს ფაკულტეტზე უჩვეულო 11-კაციანი ჯგუფი ეუფლებოდა კინო-რეჟისურას. ამ ჯგუფში ტატო ყველაზე პატარა იყო. მათი პედაგოგი კი ელდარ შენგელია გახლდათ. “მე როცა ეს ჯგუფი მყავდა, პრაქტიკულად, ხუთი წელი ფილმი არ გადამიღია”, - იხსენებს ბატონი ელდარი.

კინორეჟისორი ოთარ შამათავა: “პირველად, ერთი შეხედვით, ფუმფულა, დედიკოს ბიჭის შთაბეჭდილებას ტოვებდა. მაგრამ ცოტა ხანში ყველა დარწმუნდა, რომ ჩვენს წინაშე სულ სხვა პიროვნება იდგა. თუ შეიძლება, რაიმე შეგშურებოდა მისი, ეს ტატოს თავისუფლება იყო. მე ჯგუფზე ვიყავი. ტატო აბსოლუტურად ანტიპოდურად იყო განწყობილი ყოველგვარი “ჯგუფელობის” მიმართ, მაგრამ ჩვენს შორის პრობლემა არ ყოფილა. იმიტომ, რომ შინაგანად დელიკატური პიროვნება და ნესიერი კაცი გახლდათ. მაგრამ, ექსტრავაგანტული იყო. მაგალითად, შექმლი ინსტიტუტში ბანანებითა და ჩირებით მორთული ქუდით მოსულიყო. მახსოვს, ჩემს ფილმზე, “ტურანდოტზე” რომ ვმუშაობდი, ტატოს ვთხოვე, დაბნეული უცხოელის როლი შეერეულე მინა. კინოსტუდიის პავილიონში თეთრი ბალახონითა და საკუთარი ხელით გაკეთებული გრიმით მოვიდა. მოგვიანებით მამინდელი სასტუმრო “თბილისის” კლასიკურ თბილისურ რესტორანში წავედით, სადაც ერთდროულად თავს იყრიდნენ თეატრალელებიც, პოლიციის მაღალჩინოსნებიცა და ქუჩის ავტორიტეტებიც. ტატო იქაც იგივე გრძობდა და მორთულობით იჯდა. ოფიცინტები კი, როგორც უცხოელს ისე ემსახურებოდნენ”.

**დათო ჯანელიძე**, კინო-რეჟისორი: “ტატო “ანემიას” თუშეთში იღებდა. უკვე დაზამორებული იყო. მთელი გადაღებები ჯგუფი ფინანსების გარეშე, მშვიერ-მწყურვალად, ისეც თუშეთში აგრძელებდა მუშაობას. კარგად მახსოვს და, ალბათ, ბერს-აც გაახსენდება, თუ როგორ დაჯდა მოვლოდნელად თბილისში პირდაპირ კინოსტუდიის ეზოში ვერტმფრენი. იქედან ტატო გადმოვიდა და კინოსტუდიის დირექციას ჩხუბი აუტე-



ტატო კოტეტივილი

ხა. მაშინ კინოსტუდია დღე და ღამე ხალხით იყო სავსე. თანამშრომლები ეზოში გამოვიდნენ და აპლოდისმენტებით შეხვდნენ მას. ობობქარი კაცი იყო”.

**გიორგი ბერიძე** – ტატოს, თითქმის, ყველა ფილმის ოპერატორი: “იყო სცენარი, მაგრამ სად გადაღება იწყებოდა და სად ცხოვრება, ძნელი გასარკვევი იყო. რაც ცხოვრებაში ხდებოდა, მეორე დღეს სპონტანურად უკვე კინოში ვიღებდით. მაგალითად, თუშეთში “ანემიას” გადაღების დროს გადასალეზ მოედანზე მივარდი, ვისთანაც ამჟვეყნად ყველაზე დიდი საიმოვნებით ვმუშაობდი. ყოველთვის იცოდა, სად როგორი მუსიკა სჭირდებოდა. როცა მის ბოლო

ფილმზე, “ნოსტალგიაზე” ვმუშაობდი, არ მინდა სენტიმენტალური ვიყო, მაგრამ რაღაცნაირად სცედიანი მუსიკა გამოვივიდა...”.

მისი მეგობრების რიცხვი და ტატოზე მათი მოგონებები უზღვევია. მან პოლანდიელებიც ასევე მონუსხა. ამის დასტურად მარტო იმის აღნიშვნაც კმარა, რომ ტატოს გარდაცვალების შემდეგ მისმა პოლანდიელმა მეგობარმა, კინოს მხატვარმა, ბილიმ თავის ახლადმოხლო შვილს ორი ქართული სიტყვა დაარქვა – “ჩემი ტატო”.

დღეს ყველა ერთხმად ლაპარაკობს ტატოს აკვიტებულ და აუხდენელ ოცნებაზე – გადაეღო “ჰამლეტი”. “ხან ცირკის შენობაში უნდაოდა მოუსაქტაკოს და დავგმავდა ხან ფილმის გადაღება, მაია პლისცეცკის მონაწილეობით”, – იხსენებს დათო ჯანელიძე.

**ერთი 30-მდე “ჰამლეტი” მაინც აქვს მოყოლილი ჩემთვის თავისი კადრებით**, – ამბობს გიო კინცაძე. რეჟისორი ელდარ შენგელია კი იხსენებს:

**“მახსოვს, ბერლინის ფესტივალზე ვიყავი; ნოემბრი დამირეკა და მოხოვა, შევხვედროდი. ერთმანეთს ფესტივალის ოფისში, კორიდორში შეხვდით, სადაც უამრავი ხალხი იეროდა. ტატოს ხელში ქალაქების გროვა ეკავა და მიხიდა, რომ “ჰამლეტი” გადაღებას აპირებდა. როცა ვკითხე, თუ როგორ აპირებდა ამის გაკეთებას, მან პირდაპირ იატაკზე გაშალა ესკიზები წარწერებით, ტექსტები და “რასკადროვკები”. ჩვენს გარშემო ხალხი შემოიკრიბა – ვერ გავიგო, რა ენაზე ვლაპარაკობდით. ფოტოგრაფებიც გამოჩნდნენ. ეს ერთ საათს გრძელდებოდა, ერთი შეხედვით, კარტის თამაშს მოგაგონებდა. ტატოს გარდა, სხვა არავინ მოიცუქავდა ასე. სხვა, ალბათ, მონახავდა სკამს, მაგიდას და ა.შ.”**

დღეს დარჩა ტატოს დასრულებული სცენარი სრულმეტრაჟიანი ფილმისთვის დანის პრინცი ვენებე-ბითა და ტატოსეული ინტერპრეტაციით “კარცერ საქართველოზე.” კო-

ტეტივილების სახლში კი კედელზე თავის დროზე სპეციალურად ამ სცენარისთვის შექმნილი ტატოს ძმის, დიზაინერ გუგა კუტეტივილის მიერ შესრულებული გრაფიკული “რასკადროვკები” დღესაც ჰკიდია.

ტატო კოტეტივილი თბილისში ბოლოს 1998 წლის მაისში ჩამოვიდა და თავისი უკანასკნელი ფილმი “ნოსტალგია” გადაიღო. მაისშივე “რადიო თავისუფლების” ეთერიდან კინოკრიტიკოსი გიორგი გვახარია იწყებოდა: “ამ კვირაში ჩვენ, ქართველ 80-იანელებად ნოდებელი თაობა ვემშვიდობებით ამსტერდამში დაღუპულ ახალგაზრდა ქართველ რეჟისორს, ტატო კოტეტივილს. საახალწლოდ, როცა ის თბილისში ჩამოვიდა, ბევრი ამბობდა, რომ ის გარეგნობითაც დაემსგავსა რაინერ ვერნერ ფასბინდერს. მისი ყოველი ფესტი ქუჩაში, თუ პოლიტიკურ-კულტურული ელემენტის თავსებადობაზე წარმოიქმნული თითოეული სიტყვა პროვოკაციას უფრო ჰგავდა. თბილისელები ხელგანი კაცის ასეთ “ხულიგნობას” გადაჩვეული იყვნენ”.

**P.S.** დღეს საქართველოში სულ სხვა კატეგორიის ხალხია პოპულარული. ტატო კოტეტივილის ფილმებს მხოლოდ ვინრო ნრე – “კინოშნიკები” და კინომოცოდნეები თუ იცნობენ. უცხოეთში კი მისი სხოსნის დღეს აღნიშნავენ: გახვითი “24 საათი” ამსტერდამში ტელეფონით დაუკავშირდა ტატო კოტეტივილის მუდმივად, კინორეჟისორ ინეცე სიტსს, რომლისგანაც შევიტყვე, რომ დღეს ნიუ იორკის თანამედროვე ხელოვნების მუზეუმში როტერდამის საერთაშორისო ფესტივალის დამაარსებელი, ჰუმბერტ ბალისის სახელობის ფონდში, ამ ფონდში შექმნილი 25 სუპერსედი ფილმის ჩვენებას იწყებს. მოგვიანებით ფილმებს ამერიკის სხვადასხვა შტატში აჩვენებდნენ, გამოქვეყნებდა ფესტივალის კატალოგიც, რომელშიც ერთ-ერთი მონოგრაფია დაიბეჭდა ქართველი კინორეჟისორის, ტატო კოტეტივილის შესახებ. ეს ფესტივალი ფილმის გარდაცვალების დღეს, 16 მაისს იხსნება მისივე ფილმებით – “ნოსტალგია” და “ია, ვარდი და ზამბახი.”

## გმირიცაა და გმირიც



ანა კორძაია-სამადაგვილი

1957 წელს, ჩვენგან ძალიან შორს, მაგდანის ოლქის უდიდესი სიერცხების პატარა დასახლებაში, ოური შექვეკი დაიბადა.

თავიდან ოურას მხოლოდ ხატვა იტაცებდა. როცა ოჯახი საცხოვრებლად უფაში გადავიდა, პიონერთა სახლში სახვითი ხელოვნების სტუდიაში დადიოდა, მისი ნახატები მრავალ კონკურსზე იყო გატანილი, ჯილდოებსაც იღებდა, და დარწმუნებული იყო, რომ დიდი მხატვარი გახდებოდა. ადგილობრივი პედაგოგიური ინსტიტუტის სამხატვრო გრაფიკული განყოფილების დამაფრების შემდეგ ის რამდენიმე წელი სოფლის სკოლებში მასწავლებლობდა. მართალია, მუსიკაც უყვარდა, აკორდეონზე უკრავდა, ლექსებსაც წერდა, ეერმდე საავტორო სიმღერის კონკურსშიც მიიღო მონაწილეობა, მაგრამ ის იყო, მეორეხარისხოვანი საქმე იყო.

ეერ-მ ყველაფერი შეცვალა. უფას ერთ კლუბში შემდგარბა დებიუტმა სენსაცია მოახდინა – ეს ქალაქში პირველი ჯგუფი იყო, რომელმაც საჯაროდ იმღერა საკუთარი სიმღერები, თან შექვეკის პოეზიაც უჩვეულოდ გაბედულად ფლერდა... იმხანად, 1982 წელს, მუსიკოსებმა პირველი ალბომიც ჩაიწერეს – **Свинья на радуге**.

ეერ-მ რთულად იკაფავდა გზას შექვეკს არც საბჭოთა კომპოზიტორების შესრულება იზიდავდა და არც პროფესიულ ასპარეზზე წინსვლისთვის სავალდებულო, “დილოლოგიური მისაღები” ალბომის ჩაწერა. შესაბამისად, მას საკმაოდ მტრულად უყურებდნენ. მაგალითად, 1983 წელს მოსკოვში სამდილინი ფესტივალზე ჩატარდა, “როკი მწიფობისთვის”, და მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფი წარმატებით გამოვიდა,

ამ მოვლენისადმი მიძღვნილ ტელეგადაცემაში ის არ ჩაურთავთ. ასეთი შემთხვევების ჩამოთვლას არ დავიწყებთ, უხვად იყო, ერთხელ ოური შექვეკს სულაც “ვატიკანის აგენტი” უწოდეს! შექვეკს, ცხადია, ნორმალურად მუშაობის საშუალება არ ჰქონდა, ამიტომ კერძო ბინებში ატარებდა ხოლმე კონცერტებს – ერთი ასეთი კონცერტი, **Москва. Жара** ჩანანერის სახით მიელს საბჭოთა კავშირში გავრცელდა.

მოკლედ, მეტი თავის სახელწოდებას სასეხებით ამართლებდა – ნამდვილად დუსტი იყო, ფრად წერებებისმომწეული და ძალიან მდგრადი ნაერთი. სწორედ ამის წყალობაა, ალბათ, რომ მას დღესაც სიამოვნებით ვუსმენთ, და არამარტო ძველ პიტებს, არამედ ახალ ჩანანერებსაც – მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში ჩატარებულმა გასტროლოებმა, უამრავმა ჩანანერმა და თავყანისმცემელთა მრავალრიცხოვანმა არმიამაც ვერაფერი დააკლო – ეერ კვლავ ეერ-დ რჩება.

გუშინწინ ჯგუფი თბილისს ეწვია. ჩვენთან, გრიოლოვის სახელობის თეატრის შენობაში, ფესტივალ “ვიგატ სანკტ-პეტერბურგის” ფარგლებში, ის ორ კონცერტს ჩაატარებს, მეორე ოური შექვეკი თავის დაბადების დღეს იხიშებს, როგორც თავად ბრძანა, ნამდვილ ღვინოს დაღვას და ნამდვილ მწვადს შეჭამს, მეორე საქართველოს გაეცნობა (სულ ოდნავ მაინც), და მეორე გაეჭვავრება.

მაინც უცნაური შეგრძნება – კაცი, რომლის გვერდითაც ვზივარ, ოური შექვეკია, მუსიკოსი-ლავერენტი, რომელმაც, რაც თავი მახსოვს, ალტაცებული ვუსმენ, რომლის სიმღერებთანაც ჩემი ცხოვრების მიულო ეტაბებითა დაკავშირებული. ენევა, ხმადალა ლაპარაკობს, ჩანს, საკმაოდ დალოლია. ასე, ახლოდან, ძალიან მშვიდი და განონანსორებული ადამიანის შთაბეჭდილებას ახდენს, მაგრამ მაინც ვერ დავიჯერებ, რომ მისი გამოსვლები, თავგანწირუ-

ლი შესრულება მხოლოდ შემოქმედებითი ნიჭის გამოვლინება იყოს. თავდაც მრავალჯის უთქვამს, რომ ცდილობს ის გააკეთოს ხოლმე, რასაც ამბობს.

ერთ-ერთ ინტერვიუში ოური შექვეკი ამბობდა, რომ რუსული ჯგუფები მსოფლიო რუსეთში საჭირო. ახლა კი თბილისში ჩამოვიდა. ჩვენ ეს ამბავი ნებისმიერ შემთხვევაში გვახარებს, მაგრამ თავისთავად საინტერესოა – რა მოხდა: ჯგუფის ლიდერს ამ საქმის მიმართ დამოკიდებულება შეიცვალა, თუ?..

– ეს მართალია – ძირითადად, მაინც რუსეთისთვის ვმუშაობთ. მაგრამ, სხვა კუთხით რომ შეხედოთ, მუსიკა ხომ ყველგან მუსიკაა. თან ძალიან გამიხარდა, როცა საქართველოში დაგვაპოციეს...

თან საქართველოში პირველად არიან, არადა, მათი თავყანისმცემლების რაოდენობით ყოფილი საბჭოთა კავშირის სხვა ქვეყნებს ნამდვილად არ ჩამოუფარდებოთ, თუნდაც იმის გამო, რომ ოური შექვეკის უკომპრომისობა და მოქალაქეობრივი გამბედაობა ჩვენს ზოგჯერ უმისამართო რევილუციურ სულისკვეთებას ძალიან ეხმიანებოდა. ყოველ შემთხვევაში, ჩემი თაობა მას ლამის გმირად აღიქვამდა. არადა, ეს ასევე ინტერვიუებიდან შევიტყვე, – ოური შექვეკი თვლის, რომ გმირები არ არსებობენ. ვითომ?

– არა, როგორ არ არსებობენ. – აბა, უბრალოდ, ისე თქვით? – არა. (ენჯინასავით). ისე, უბრალოდ, არასოდეს არაფერს ვამბობ. აქ სხვა ამბავია. მე ხელოვნებაში მესიანელობა არ მიყვარს. ესეც ჩემი სიტყვები არაა, ბროდსკის დავესვხებ, მაგრამ ამ აზრის საფუძვლი ვიზიარებ. სისულელეა, როცა ერთი-ორი სიმღერა გაქვს დაწერილი და მერე სხვას ქუას არიბებს და ცხოვრებას ახსნავს. დაბალი დონეა, ცუდი გემოვნების ნიშანი. სადაური მესია ხარ... თორემ გმირები, რასაკვირვე-

ლია, არსებობენ, აბა, როგორ იქნება. ჩემი გმირობა? არა, გმირი ნამდვილად არა ვარ (იცინის), იმედია, კიდევ ბერი დრო დამრჩა და ბევრჯერ მოვასწრებ “ჩატრას”. მაგრამ ვინ იცის, იქნებ ბოლოს მოვახერხო და ამბრაზურად დავეცე და გადავეფარო...

მე გმირობა ცოტა სხვაგანაირად მესმის, მაგრამ ეგ არაფერი... მრავალთაობის, და პირადად ჩემთვისაც, ოური შექვეკი მუდამ აქტუალური სიმღერების ავტორად რჩება. ასე, **He strael!** სულაც 1981 წელსაა დაწერილი – სამწუხაროდ, მისი თემა უკვდავი აღმოჩნდა.

– ჰო, ეს კარგი სიმღერები იყო – **He strael! Я пишули эту роль. Дождь...** მაგრამ ახლებიც კარგები.

მართლაც, როცა ეერ-ზე საუბრობენ ხოლმე, სულ საბჭოთა წლების იხსენებენ და იმდროინდელ ეერს აქებენ. არადა, ოური შექვეკი ნამდვილად არ განეკუთვნება წარსულის ხარჯზე მყოფ ხელოვანთა რიცხვს, და ასეთი მიდგომა, ალბათ, ცოტა გამაიზიანებელი უნდა იყოს.

– ცოტა. მაგრამ ბოლო დროს მთლად ასეც აღარაა საქმე. ახალ მუსიკას ვწერთ და მასზეც იქნება ლაპარაკობენ. აი, კონცერტი რომ იქნება, ნახავ...

აბა, რას ვიზამ! რა ხანია, ამ კონცერტს ველით – მოგვსენებთ, ამრობო უნდა ჩატარებულყო, მერე კი ვეითხრეს, რომ ჯგუფის ლიდერი ავად გახდა და ამიტომ მაისში ჩამობრძანდებოდა. კარგად დაემთხვა – ეერს პირველი სტუმრობა საქართველოში და ოური შექვეკის დაბადების დღე. ისე, მართლა, დაემთხვა თუ ცოტა ჩანყოფილი ამბავი იყო?

– არა, მართლა ავად ვიყავი. ვერც ახლა ვარ მთლად კარგად, ხმა მღალატობს. სუ გემინია, ორ კონცერტს ნამდვილად ვაგეჟავ. მაგრამ მაინც კარგია, რომ დემთხვა გამიხარდა.

ჩვენც გაგიხარდა, ბატონო ოურა.



იური შექვეკი

**პირველად საქართველოში!**

**პროექტის მენეჯერებს ახორციელებს ხელოვნების მენეჯერთა კავკასიის ქალი**

აშაიჩიანი უმთავრესი

**MACH INVESTMENT**

თბილისის ახალგაზრდა სახელმწიფო სახსრების ინვესტიციის სააგენტოს დაფუძნების მიზნით

**საავტორო კონსერტი**

**ლევა შენგელია**

ზამარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრი

**21 მაისი 2003 წელი. 19 საათი**

პროექტის კოორდინატორი: ვიორკი მოკინაშვილი



# შეავსეთ ანკეტა და გამოგვიგზავნეთ

გთხოვთ, შეავსოთ გარკვევით. გლანკი უფასოა.

სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი 2" არ არის ვალდებული, განთავსებდეს თუ არა მონაცემებს, რომლებიც მოხვდებათ ანკეტის შედეგად. თქვენი მონაცემები დაცულია კომპიუტერული სისტემებით და არ გამოიყენება სხვა მიზნით.

ანკეტა გამოგვიგზავნეთ ფოსტით ან მოიტანეთ მისამართზე:  
სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი 2",  
ტელევიზორის ქუჩა "ხალხის პირისპირი",  
ვაჟა-ფშაველას 45, 300077 თბილისი

კონფიდენციალური ტელევიზორის ტრანსმისიის "ხალხის პირისპირი" პერიოდში ანკეტის საფუძველზე, ამიტომ გთხოვთ, ყურადღებით შეავსოთ ანკეტა.

სახელი და გვარი

ოჯახური მდგომარეობა:  
დაქორწინებული, დაუქორწინებელი, გაყრილი, ძვრივი

მისამართი:

შვილები: (თუ გააქვთ)

საფოსტო ინდექსი:

განათლება:  
საშუალო, უმაღლესი, ტექნიკური

სამონტაჟო ტელეფონის ნომერი:

პროფესია:

ასაკი:

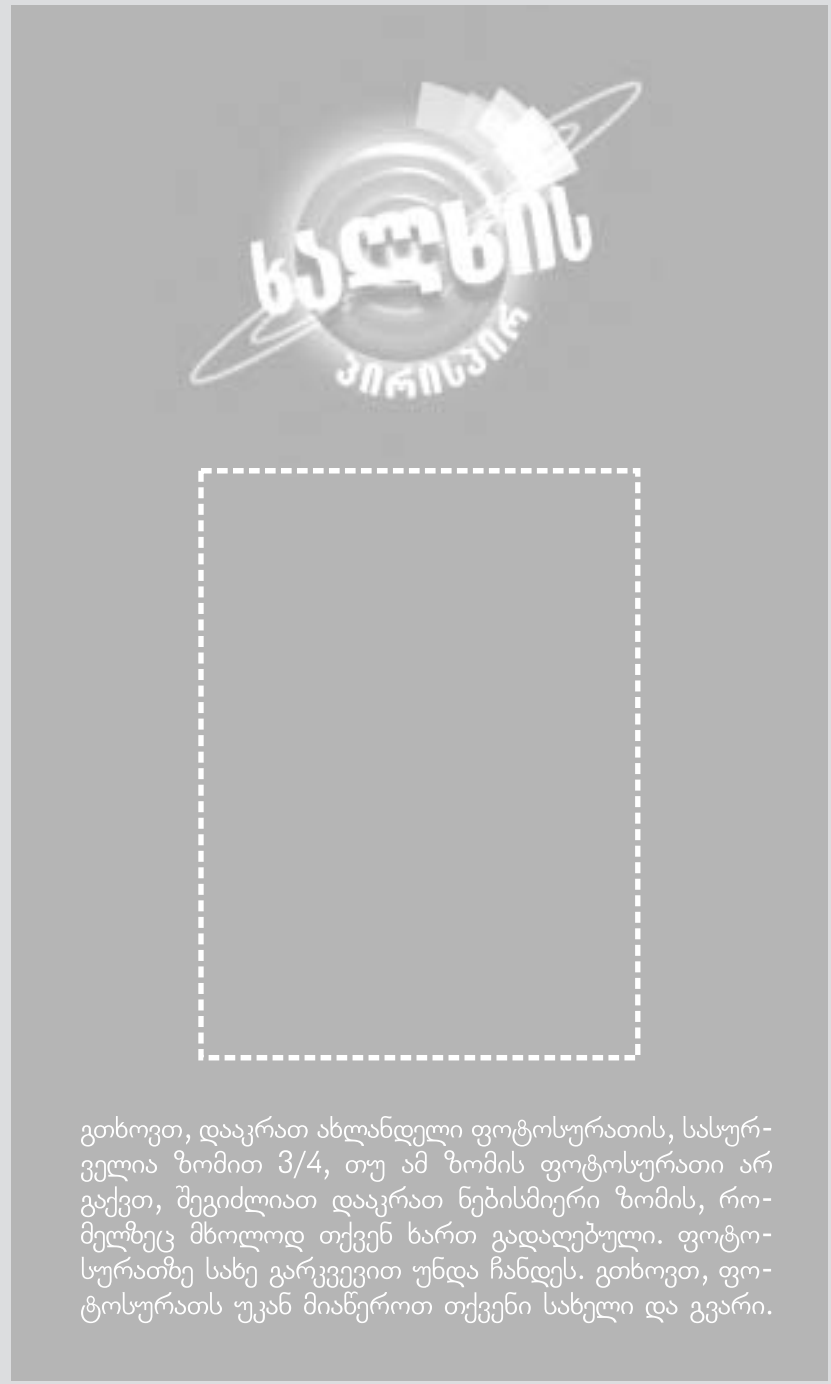
საშუალო ადგილი

დასვენება კატეგორია: (მუდმივად ან დროებით, რომელიც აკრძალავს მუშაობას, უმუშევრობა ან სხვა მიზეზით დასვენება, ან სხვა მიზეზით დასვენება, ან სხვა მიზეზით დასვენება)

შინაური ცხოველები: (თუ გააქვთ)

თქვენი ინტერესები და ჰობი:

შეხვედრისხარისხი თუ არა, პირადად, ცნობილ ადამიანს? ვის, სად და როდის?



გთხოვთ, დააკრათ ახლანდელი ფოტოსურათის, სასურველია ზომით 3/4, თუ ამ ზომის ფოტოსურათი არ გაქვთ, შეგიძლიათ დააკრათ ნებისმიერი ზომის, რომელზეც მხოლოდ თქვენი ხარისხი გადამდებელია. ფოტოსურათზე სახე გარკვევით უნდა ჩანდეს. გთხოვთ, ფოტოსურათს უკან მიანეროთ თქვენი სახელი და გვარი.

როგორ გაატარებდით თქვენს იდეალურ დასვენებას დღეს?

როგორი სატელევიზიო გადაცემები მოგწონთ და რატომ?

როგორია თქვენი საყვარელი მხარე და საყვარელი ლიტერატურული ნაწარმოები?

როგორი მუსიკა გიტყვავთ და თავად გაქვთ თუ არა მუსიკალური ნიჭი?

რა ჟანრის ფილმები მოგწონთ და როგორია თქვენი საყვარელი ფილმები?

გამოსულხართ თუ არა ტელევიზიით? (თუ კი, როდის და რა ადგილებზე?)

რატომ გინდათ მიიღოთ მონაწილეობა ჩვენს თავაშუაშობაში?

დღეს რომ მოგცენ 2000 ლარი, რას გააკეთებდით?

გინდათ თუ არა მოგზაურობა? (თუ გინდათ, სად და როდის დასვენება, ან სხვა მიზეზით დასვენება)

არჩევანი რომ გქონდეთ, რომელ ცნობილ ადამიანთან ისუბრებდით შეხვედრას, სად და როდის?

არჩევანი რომ გქონდეთ, სად დასვენდით სამომავლოდ და რატომ?

რომ შეგიძლოთ მხოლოდ ერთი რაღაც შეცვალა საკუთარ გარემოებას ან ხასიათში, რას შეცვლიდით და რატომ?

გაქვთ თუ არა მიზანი, რომლის მიღწევაზეც ოცნებობთ?

რომ შეგიძლოთ მხოლოდ ერთი ნაბიჯის ასრულება, რას ინატრებდით და რატომ?

მიგინდებიათ ან გაგიკეთებიათ თუ არა ისეთი რამ, რითაც ამაყობთ?

თქვენი აზრით, რომელ ზღაპრულ პერსონაჟს უგავხართ ყველაზე მეტად და რატომ?

გაქვთ ან გქონიათ თუ არა რაღაც მატარებელი? კონკრეტულად რა?

ფილმი რომ გადაეღოთ თქვენზე, რომელი ცნობილი მსახიობი შეასრულებდა თქვენს როლს?

გაქვთ თუ არა ურვეულო ნიჭი? (მაგალითად, უმუშევრობა თუ არა სტაბილური პოპულარობა "მთავარი სტარტი" შესრულება, ან სხვა მიზეზით მართლმართლ მსახიობის გავლენა)

ყველაზე უხერხული სიტუაცია თქვენს ცხოვრებაში:

ურვეულო ან სანდობარსო რამ თუ გადაგცდინათ თავს? კერძოდ რა?

ყველაზე ცუდი საშუალო თქვენს ცხოვრებაში:



ფეხბურთი

# ქინქლაძე "ლივერპულში"?

ქართველი ნახევარმცველი ყერა ულიესთან მოლაპარაკებას აწარმოებს



გიორგი ქინქლაძე

საინფორმაციო სააგენტო "პრაიმ-ნიუსმა" გაავრცელა ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ გიორგი ქინქლაძე "ლივერპულთან" აწარმოებს მოლაპარაკებას. სააგენტოს ცნობით, ამის შესახებ გუშინ თავად ფეხბურთელმა განუცხადა ინგლისელ ჟურნალისტებს. ქინქლაძის თქმით, "ლივერპული" სამი-ოთხი ახალი ფეხბურთელის შექმნას გეგმავს და ერთ-ერთი მათგანი, შესაძლოა, თავად აღმოჩნდეს. თუ "პრაიმ-ნიუსის" ინფორმაციას ვენდობთ, ქინქლაძესა და "ლივერპულს" ფრანგ მწვრთნელს, ყერა ულიეს შორის უკვე შედგა შეხვედრა, თუმცა, საუბრის დეტალები უცნობია.

შესაძლოა ისიც, რომ თუ ქინქლაძე ირლანდია-საქართველოს მატჩში ითამაშებს, 11 ივნისს ყერა ულიე დუბლინში ჩაფრინდეს და ქართველ ნახევარმცველს დააკვირდეს.

ცხადია, შევეცადეთ, ეს ინფორმაცია თავად გიორგისთან დაგვეზუს-

ტებინა, მაგრამ, სამწუხაროდ, ვერ დავეუკავშირდით (მისი მობილური ტელეფონი გამორთული იყო). ქართველი ნახევარმცველის კონტრაქტი მის ამჟამინდელ კლუბთან, "დერბი ქაუნთთან", 30 ივნისს იწურება. როგორც თავად ქინქლაძემ არაერთხელ განაცხადა, "ცხერებთან" ახალი ხელშეკრულების დადება აღარ აპირებს და სხვა კლუბზე ფიქრობს. "ლივერპული" პირველად არ ამოტივტივებულა. ინფორმაცია ქინქლაძის ამ კლუბში გადასვლის შესახებ დროდადრო ვრცელდება, შემდეგ კი, როგორც ნესი, არ დასტურდება. იმის გამო, რომ გუშინ ქინქლაძეს ვერ დავეუკავშირდით, არ ვიცით, რამდენად შეეხებათ ეს უკანასკნელი ცნობა სიმართლეს. თუ "პრაიმ-ნიუსს" დაეყვრნობით, თავად ქინქლაძემ განაცხადა, რომ "ლივერპული" მისი გადასვლის საკითხი მაისის ბოლოს გაიჩვენებს.

## მოკლედ

"მანჩესტერ იუნაიტედი" ნახევარმცველმა რონი კინმა იტალიურ "Gazzetta dello Sport"-თან საუბარში განაცხადა, რომ კლუბის გადმოტრენინგის ცვლი არ იქნებოდა, მომავალი სეზონისთვის გუნდს "ინტერისა" და "იუვენტუსის" ფორვარდები კრისტინ ვიერი და ალესანდრო დელ პიერო შეეძინა. "ვიერი - ეს არის ფეხბურთელი, რომელს ხილვასაც "მანიუში" ვისურვებდი, მაგრამ დელ პიერო ამ შემთხვევაში, ალბათ, საუკეთესო ვარიანტი იქნებოდა. იგი იდეალურად მოეგონება ჩვენს კლუბს", - აცხადებს "ნოთელ ემპაქსუნების" კაპიტანი.

გარდა ამისა, რამდენიმე დღის წინ კინმა აღიარა, რომ გუნდს ჰაერითი სჭირდება შემადგენლობის გაძლიერება, თუ, რა თქმა უნდა, კლუბს ჩემპიონთა ლიგის მოგება სურს.

იპა სტამის აგენტის ერნესტო ბრონზეტის განცხადებით, მისი კლიენტით მადრიდის "რეალის" დანტერესებული. "სამეფო კლუბს", ჰოლანდიელის გარდა, შესაძენია სანსი ჰუაგის "რომას" მცველი ვალტერ სამუელიც.

"იუვენტუსთან" მარცხის შემდეგ ესპანურმა პრესამ დელ ბოსკე დაიცვის ხაზის უნიათობის გამო კრიტიკის ქარიცეცხლში გაატარა. განსაკუთრებით უკმაყოფილონი არიან იეროს, ელგერასა და რობერტო კარლოსის თამაშით. ადგილი შესაძლებელია, იეროს ადგილი სტამამ ან სამუელმა დაიკავოს.

დანის ჩემპიონის "ბრონდბიუს" ხელმძღვანელობამ კიდევ ორი წლით გაუხანგრძლივა კონტრაქტი კლუბის მთავარ მწვრთნელს მიხაელ ლაუდერუსს. კლუბის ოფიციალური განცხადებით, ლაუდერუსი მწვრთნელის თანამდებობაზე 2006 წლის ივნისამდე დარჩება.

"უედინგი ვარ, ვიყო "ბრონდბიუს" მწვრთნელი. ამიტომ, ვერ ვხედავ მიზეზს, რომ კონტრაქტის გაგრძელებაზე უარი ვთქვა", - განაცხადა ლაუდერუსმა, რომელმაც სწორედ ამ კლუბში დაიწყო თამაში. 1982 წელს კი კლუბიდან წავიდა და "იუვენტუსში", "ბარსელონაში", "რეალსა" და "აიაქსში" გააგრძელა თამაში.

## TV-სპორტი

პარასკევი. 16 მაისი

<b>HTB + ФУТБОЛ</b>
05:35 ლიბერთადორესის თასი. 1/8 ფინალი. "პაისანდუ" (ბრაზილია) - "პოკა ხუნიორისი" (არგენტინა). საპასუხო მატჩი. პოდაპირი ტრანსლაცია
13:00 თვისუფალი დარტყმა
13:15 საუიკენლი მატჩების ანონსი
13:20 ლიბერთადორესის თასი. 1/8 ფინალი. "პაისანდუ" (ბრაზილია) - "პოკა ხუნიორისი" (არგენტინა). საპასუხო მატჩი.
15:05 "Football Mundial"
15:35 იტალიის ჩემპიონატის მიმოხილვა
16:30 "დარტყმა გოლისთვის"
16:45 "გასული კვირის ჰიტ-პარადი"
18:30 "ფეხბურთი ანიდას ჰაემდე"
19:00 თვისუფალი დარტყმა
19:20 "გასული კვირის ჰიტ-პარადი"
20:55 "პოსტკროპტივი"
21:25 სერია A. 33-ე ტურის წინ
21:55 მოლდავეთის ჩემპიონატი. "შერიფი" - "ზიმბრუ". პირდაპირი ტრანსლაცია
23:50 "გაიტანე!"
00:05 ლიბერთადორესის თასი. 1/8 ფინალი. "პაისანდუ" (ბრაზილია) - "პოკა ხუნიორისი" (არგენტინა). საპასუხო მატჩი.
01:50 ინგლისის ჩემპიონატის მიმოხილვა

<b>HTB + СПОРТ</b>
04:00 ჰოკეი. სტენლის თასი. ნახევარფინალი. პირდაპირი ტრანსლაცია
11:00, 14:00, 16:40, 20:00, 22:00 პრეს-ცენტრი
11:15, 22:15 "ოლიმპის შეილები"
11:45 ჰოკეი. სტენლის თასი. ნახევარფინალი.
14:15 NBA მიმოხილვა
14:40 ჰოკეი. "One Million Poker-2003". მე-6 ნაწილი
15:20 ATP საოცებური მიმოხილვა
15:50 პოულინგი. PBA Tour
16:55 ტალიანდური კრიგი
17:50 "NHL პლუს"
18:00 ჩოგბურთი. "Masters Series". მეოთხედფინალი. პირდაპირი ტრანსლაცია ჰამბურგთან
20:15 "ჩეკოსლოვაკია სპეარო". ტელეფურნალი
20:45 "ფარი და ბურთი"
21:30 "სპორტული გლობუსი"
22:30 ჩოგბურთი. "Masters Series". მეოთხედფინალი. პირდაპირი ტრანსლაცია ჰამბურგთან
00:15 ჰოკეი. სტენლის თასი. ნახევარფინალი. შესვენებისას (01:00) ახალი ამბები

<b>EUROSPORT</b>
11:30 გოლფი. სპეციალური მიმოხილვა
12:30 ჩოგბურთი. WTA. რომი. მე-4 დღე
13:30 მოტობროლი. მსოფლიო ჩემპიონატი
14:30 ფეხბურთი. U-17 ევროპის ჩემპიონატი. ნახევარფინალები
16:00 ჩოგბურთი. WTA. მეოთხედფინალი. პირდაპირი ტრანსლაცია რომიდან
19:00 ველომობლი. ჯირო დ იტალია. მე-6 ეტაპი. პირდაპირი ტრანსლაცია
20:30 მიუღი. ევროპის ჩემპიონატი. პირდაპირი ტრანსლაცია
21:45 ჩოგბურთი WTA. რომი
23:00 ფორმულა. ავტოსპორტული ჟურნალი
23:30 რალი. არგენტინა. მიმოხილვა
00:30 სუპერბოლის უიკ-ენდი. ჟურნალი
01:45 კრიგი. სპეციალური გამომევა
03:15 სერები. ავტომობილსპორტული ჟურნალი
03:45 ექსტრემალური სპორტის სახეობები

# იტალიური ფეხბურთი ფარფლიდან აღდგა

ზინედინ ზიდანი: "ფინალში "იუვეს" ვუკომბავს"



ალესანდრო დელ პიერო "რეალის" კარში გატანილი გოლის შემდეგ

## ინოვაციური

ინოვაციური

ტურინი სამი წლის განმავლობაში ამაოდ ელოდა 14 მაისის ჯადოსნურ ღამეს. მძაფრი განცდების მოყვარულ იტალიელ ტოფოზებს სამი სეზონის მანძილზე უდიდესი იმედგაცრუების გადატანა უხდებოდათ: "იუვენტუსი", "მილანი", "რომა", "ლაციო". სერია A-ს ვერც ერთი გრანდი ჩემპიონთა ლიგაში მეთიხედფინალამდეც კი ვეღარ აღწევდა, იტალიური ფეხბურთის ამბიციები და ოცნებები ჯგუფური ეტაპის პირველ ან მეორე წრეში იფერფლებოდა და ევროპული ფეხბურთის უმნიშვნელოვანესი ჯილდოსთვის ბრძოლა სერია A-ს კლუბების გარეშე გრძელდებოდა. "რეალი", "მანჩესტერი", "ბაიერნი", "ვალენსია", "ბაიერი". ფინალში გადაიდნენ ესპანელები, ინგლისელები, გერმანელები. იტალიელები კი, მეჯლისზე დაუშაბთიყებულად მისული პლუბების მსგავსად, მორიდან შესცქეროდნენ არისტოკრატთა ჭრელ მასკარადს და იმ დღეზე ოცნებობდნენ, როცა ჩამქრალი იტალიური "კალჩო" ძალებს მოიკრებდა და ცეცხლში ჩამწვარი ფენიქსითი ფერფლიდან აღდგენილი მოველინებოდა იტალიურ სტილს გადაჩვეულ სავსებურთი ევროპას.

ეს საოცარი დღეც დადგა - იტალიელები ისევ საუკეთესონი არიან მთელ ევროპაში. 28 მაისს "მანჩესტერ იუნაიტედის" "ოლდ ტრაფორდზე" სწორედ ისინი ითამაშებენ და არა "სამეფო კლუბმა" ნოდებული მადრიდის "რეალი" ან მასპინძელი "მანჩესტერი". როგორც უნდა ამტკიცონ ესპანური ფეხბურთის ფანებმა, იტალიელები ანტიფეხბურთის თამაშობენო, როგორც უნდა აკრიტიკონ დაცვაზე ორიენტირებული "ინტერი" და "მილანი", იმ ფაქტს ვერავინ ვერსად გაექცევა, რომ მიდინავი სეზონში სერია A-ს გრანდებმა ევროპული კრიზისი დაიღეს და ჩემპიონთა ლიგაში ტრუემდით დაბრუნდნენ. ნარმოგიდენიათ, რა სურათი შეიქმნებოდა, "ლაციოს" რომ "პორტოსთან" არ წაეგო და უფუფასო თასის ფინალში გასულიყო? სრული "იტალიანიზაცია" აბა მაშინ იწყებოდა, თუ იქნებოდა! თუმცა, იტალიელი ტოფოზები არც ახლა უჩივიან ბედს - ჩემპიონთა ლიგის ფინალი ხომ აბსოლუტურ "კოზა ნოსტრად" იქცა. ეს მაფიოზური "ჩეენი საქმე" "იუვენტუსმა" და "მილანმა" ფეხბურთშიც გადმოიტანეს. დღეს იტალიელებისთვის ლიგა უკვე წინდა წელიწადის "ჩეენი საქმე". 28 მაისს მანჩესტერში არავის აღარაფერი ესაქმება, ლიგის თასის ახალი მფლობელის ვინაობა უშუალოდ იტალიურის "საქმის გარჩევისას" გარკვევა.

თონზაბათის მატჩში "იუვენტუსი" ინდენად კარგად ითამაშობდა და "რეალი" იმდენად უსახური იყო, რომ მატჩის შემდეგ გაოგნებულ ესპანელებს ისლა დარჩენილათ, ქათიხაურები მიუღენათ გახარებულ მასპინძლებისთვის, რომელთაც დამსახურებულად მოიპოვეს მანჩესტერში გაბეზარებულ იუვენტუსს. ხუმრობა ხომ არ არის, სამი გოლი გაუტანა კლუბს, რომელიც მსოფლიოში საუკეთესოდ ითვლება! მართალი აღმოჩნდა ის, ვინც ფიქრობდა, რომ "იუვეს" უფრო მეტი მოტივაცია და ფინი 28 ივნისს, ვიდრე "რეალს". მადრიდელებს თითქოს აღარც

კი უნდოდათ სამ წელიწადში მესამე ფინალში თამაში, ისე ინერტულად და დაფანტულად გამოიყურებოდნენ. დროებითი ჩავარდნა, ალბათ, ყველა გუნდისთვის საჭიროა, რათა შემდეგ ფეხბურთელები ტრუემდული დამარუვნების სურვილმა მოიკვას და იმ შემართებით ითამაშონ, რამაც 14 მაისს "იუვე" ფინალში გაიყვანა. ტურინელებს იმ საღამოს სიყვებმე უნდოდათ მოგება და მოიგეს კიდევ. მთავარი ხომ სწორედ მოინდომებდა.

მაგრამ იმ დღეს ტურინში მხოლოდ ზეიმი არ ყოფილა, ცრემლებიც იყო... ბავშვებით ტრონდა პაველ ნედვედი და მისი დამძვედვა არავის შეუძლო, არავის დედამინის ზურგზე. სტივი მაკმანამანის ნაქცევის გამო აკიდებული სულელური ყვირელები ბარათი ჩეზი ნახევარმცველისთვის სასიკვდილო გაჩაჩუნის ტოლფასი იყო. ის ხომ ასე ოცნებობდა ლიგის თასზე, ფინალზე, რომელიც მის გარეშე ჩაივლის. არადა, რაოდენ დიდაი ნედვედის წვლილი იმამი, რომ დღეს "იუვე" ფინალისტი! რას ერჩოდი "მაკას," პაველ? ის ხომ მოედნის ცენტრში იყო და არც კი ფიქრობდა, ბუფონის კარისთვის ხიფათი შეექმნა? რატომ ჩაუხანდაი ფეხბურთი არ იცოდი, რომ ასე უსახურად დაგსჯიდნენ და კარიერის უმნიშვნელოვანეს მატჩს ნაგართმედნენ? არა, თურმე არ ეგონა ნედვედს, რომ ასე გაიშაგებოდა შევიცარიელი რევერი უი მაიორი: "დალოლი ვიყავი და ვეღარ გავცნობიერე, რას ვაკეთებდი. დიდი უხეშობა სულაც არ ყოფილა, უკნიდან ფეხებში ნამდვილად არ ჩამირტყამს მაკანამანისთვის. მსაჯმა ყვირთი ბარათი იმიტომ მიჩვენა, რომ "რეალის" ფეხბურთელებს მოითხოვდნენ ამას. გაფრთხილებას არ ემსახურებოდა. ახლა კი, ამ უაზრო შეცდომის გამო ფინალი უნდა გამოვტოვო. მთელი ცხოვრება ამ დღეზე ვოცნებობდი, მაგრამ ის კი შორიდან უნდა ვუყურო თამ-

აშს. ჩემს მეგობრებს შესწევთ თასის მოგების ძალა. მჯერა, რომ ისინი მანჩესტერში გაიმარჯვებენ და მე უდიდეს საჩუქარს მომიძღვნიან", - სევდიანად განაცხადა თვალუბდანიტელეულმა ჩვენმა.

მარჩელო ლიზი დინჯად აბოლებდა სივარას და ისეთი სახე ჰქონდა, თითქოს მისი კლუბისთვის დიდი არაფერი იყო "რეალის" დამარცხება, მაგრამ "იუვეს" თავკაცის თვალელები გარკვეული სიხარულის ნაპერკალი და ლიმილი უსიტყვოდ ღაღადებდა ყვე ფეხბურთელებს - ლიზი ბედნიერი იყო: "დარწმუნებული ვიყავი, "იუვეს" შეიძლო "რეალის" დაძლევა. ჩვენ ბევრი კარგი მომენტი შევქმენით და სამი გოლი გავიტანეთ. ჩაკეტილი თამაში არ ყოფილა, იმის მიუხედავად, რომ პირველი მატჩი 1:2 წაგავით და ერთ გოლსაც კი შეიძლება ფინალს მიღმა დავეტოვებინათ. გული მტკივა, რომ პაველი ფინალში ვერ ითამაშებს. მანჩესტერში ფავორიტი არ იქნება. "მილანს" ბევრად დაუფარავლად ვთვლი, მაგრამ არც ჩვენ დავარჩენილვართ ვალში", - თქვა ლიზიმ.

ტურინელთა სიმპათიური კაპიტანი ალექს დელ პიერო, როგორც ყოველთვის, ახლაც თვამბალობის ყანასიხლავდა იყო და შორცხვად იღებდა ქათიხაურებს: "შეიძლება ითქვას, რომ გავგიმარაღა კიდევ, მაგრამ ფორტუნა დაუშასახურებლად არაფერი არიდა. სუსტად რომ გვეთამაშა, იღბალი ვერაფერს გვიშველია. ჩემი გოლი? ძალიან მიხარია, რომ გავიტანე. ამბობენ, ლამაზი გოლი იყო. არ ვიცი, ალბათ, კიდევ ერთხელ ვნახავ ვიდგორჩანანერზე. მინდა, მანჩესტერშიც გავიტანო ასეთი გოლი", - ოცენებს მიეცა "პინტროიკი".

ვინსენტე დელ ბოსკე მზრებში ოდნავ მოხრილი, შემცხარი, დაღონებულ ცხოვრება ამ დღეზე ვოცნებობდი, მაგრამ ის კი შორიდან უნდა ვუყურო თამ-

# რონალდო: "თითქოს მოგვატყუეს"

ცხადია, ვიცოდით, რომ შინ 2:1 გამარჯვების შემდეგ ტურინში "რეალს" უმძიმესი ბრძოლა ელოდა, თუმცა, ბევრი ვერ წარმოიდგენდა, რომ მატჩის 73-ე წუთზე ანვარში 3:0 იქნებოდა "იუვენტუსის" სასარგებლოდ. ჩემპიონთა ლიგის ერთ-ერთი უპირველესი ფავორიტი "რეალი" ტურინის გამოეთიშა და ამ მარცხის გაანალიზების დროც დადგა. ვთავაზობთ ორივე გუნდის მწვრთნელებისა და ფეხბურთელების კომენტარებს, რომლებიც მათ მატჩის შემდეგ გააკეთეს.

## იუვენტუსი

**მარჩელო ლიზი (მწვრთნელი):** "ძალიან ბედნიერი ვარ, რომ ფინალში გავედით, მაგრამ სამწუხაროა, რომ ნედვედი ვერ ითამაშებს. ყვითელი ბარათის აკიდება არ იყო საჭირო, თუმცა, ასეთ მნიშვნელოვან მატჩებში ძნელია ცივი გონებით აზროვნება. 3:0-ის შემდეგ პაველის შეცვლა შეემქლო, მაგრამ ჩვენ ვნახეთ, თუ რა ხდებოდა მატჩის ბოლოს. "რეალს" რამდენიმე წუთში შეუძლია 2-3 გოლის გატანა. წლევანდელ სეზონში იტალიურმა ფეხბურთმა უდიდეს შედეგს მიაღწია. ჩვენ კვლავ ევროპული ფეხბურთის სათავეში ვართ".

**უმბერტო ანელი (დირექტორი):** "საბჭოს თავმჯდომარე": "ამ შედეგისთვის ფეხბურთელებს მადლობა უნდა გადავუხადოთ. "იუვენტუსმა" ესპანელ გულმემატკივარსაც კი დაუბრუნდა იტალიური ფეხბურთის რწმუნა".

**პაველ ნედვედი:** "ძალიან გულდამწყვეტილი ვარ. ჩემპიონთა ლიგის ფინალში თამაში ჩემი ცხოვრების მთავარი ოცნება იყო. მეორე მხრივ, ბედნიერი ვარ, რომ "იუვენტუსმა" გამარჯვება მანჩესტერში ვერ ვითამაშე. ეს ძალიან ძნელი იქნება ჩემთვის, თუმცა, ტრიბუნაზე ბევრად უფრო მეტს ვინერვიულებ, ვიდრე მოვინახე. ვფიქრობ, "იუვენტუსი" ჩემპიონთა თასს მოიგებს".



"მოტყუებული" რეალი

**ალესანდრო დელ პიერო:** "ჩემს მიერ გატანილი გოლი უაღრესად მნიშვნელოვანი იყო, რადგან იმ დროს "რეალი" ძალიან აქტიურობდა. მხოლოდ ასე შეგვექლო ფინალში გასვლა, რადგან მადრიდელები 3:0-ის შემდეგაც კი ვვიტყვენდნენ. გულწრფელად რომ ვთქვა, ფინალში გასვლა "რეალსაც" შეუძლია".

**ჯანლუიჯი ბუფონი:** "მიხარია, რომ იტალიურ ფეხბურთს წარმატება დაუბრუნდა. მიუხედავად იმისა, რომ მთელი მატჩი უმაღლეს დონეზე ჩავატარეთ, ბოლოს მაინც გვემუქრებოდა საფრთხე. გული მწყვეტა ნედვედის გამო, თუმცა, ასეთ მატჩებში შეცდომებისგან არავინ არ არის დაზღვეული".

## რეალი

**ვისენტე დელ ბოსკე (მწვრთნელი):** "ვიქნობ, ნახევარფინალში გასვლა კარგი შედეგია. გუნდი უკანასკნელ წუთამდე იბრძოდა და ტურ-

"სამეფო კლუბის" თავკაცი უაღრესად დაირგუნულია, მაგრამ მაინც პოულს იმდენ ძალას, რომ მოხეივ ტურინელებს გამარჯვება მიუღოცოს: "ორი შესანიშნავი მატჩი ჩავატარეთ. ჩვენს შეგვეძლო ფინალში გასვლა და "იუვესაც", მაგრამ ტურინელებმა უფრო მეტი მონდობით და ფინით ითამაშეს და მოგვიცა. გუნდი, რომელიც ორ ასეთ რთულ მატჩს გამართავს და გამარჯვებს, მხოლოდ ქების ღირსია. ვულოცავ ტურინელებს და ფინალში წარმატებას ვუსურვებ", - ღირსეულად შეხვდა მარცხს დელ ბოსკე.

ყოფილ თანაგუნდელებს ზიდანაც მიულოცა. ან კი სხვა რა გზა ჰქონდა. "ნახევარფინალში იგებს ის, ვინც უფრო ძლიერია. "იუვე" დღეს ძალიან ძლიერი იყო. შესანიშნავად ითამაშეს. მატჩის დაწყების წინ ყველა ფეხბურთელს გადავხედე. მათთან დღემდე კარგი ურთიერთობა მაქვს. ტიფოზებიც პატივს მცემენ. ძალიან გაძიხარდა, როცა "იუვეს" ფანებმა სტენვა არ დამიწყეს. ფინალში "იუვენტუსს" ვუკომბავ", - თქვა "ზიზუმ".

რონალდომ, კი, რომელსაც ტრავმის მოშუშება არ აცალეს და, რაჟღერს მსგავსად, საავადმყოფოდან ახლად გაბოსული ნიავეანეს ტურინში, სევდიანად შენიშნა: ფიგუს რომ ის პენალტი გამოეყენებინა, იქნებ მატჩი სულ სხვანაირად წარმართულიყო. შესაძლოა, ასეც მომხდარიყო, მაგრამ ვიყავი ვერ დაარტყა, ბუფონის მასზე უფრო მობილზებული აღმოჩნდა და "იუვე" ფინალში გავიდა. ახლა რონალდოს, ზიდანს და რობერტო კარლოსს, ანუ "რეალის" იმ ვარსკვლავებს, ვინც ადრე სერია A-ში თამაშობდა, ისლა დარჩენიათ, "იუვეს" უქმნავარ და ფინალის მერე თავი ვინ დაიშვილონ, რომ 14 მაისს "დღელ ალპოზე" ევროპის უძლიერეს გუნდთან დამარცხდნენ.

ლიდერობის დასაბრუნებლად ვიბრძოლი. ვფიქრობ, ჩემი ნაქცევისთვის მონტერო მოედნიდან უნდა ვაოცევიებინათ, რადგან ეს ასპროცენტინი საგოლე მომენტი იყო. ეს გაკვეთილი უნდა იყოს ჩვენთვის. ისეთი გრძნობა მაქვს, თითქოს ჩვენ, ყველა, მოგვატყუეს, რადგან ნავეტას არავინ ელოდა".

**ზინედინ ზიდანი:** "მარცხი ლოგიკურია, რადგან ორი მატჩის ჯამში "იუვენტუსი" უკეთესი იყო. პირველ ტაიმში ძალიან ცუდად ვითამაშეთ, მეორე ტაიმში ოდნავ უკეთესად, თუმცა, ეს საკმარისი არ იყო, მიუხედავად იმისა, რომ მანჩესტერამდე მხოლოდ ერთი ბურთი დავაკვალდა".

**რობერტო კარლოსი:** "ჩვენ ვიბრძოდით, მაგრამ პენალტის გატანა ვერ მოვახერხეთ. 2:0-ის შემდეგ ინიციატივას ვფლობდით, თუმცა, "იუვენტუსისგან" განსხვავებით, ილბალი არ გვექონდა. მათ ოთხი მომენტი ჰქონდათ და სამი გოლი გაიტანეს. სულ პატარა ილბალიც რომ გვექონოდა, შედეგი სხვაგვარი იქნებოდა. მხოლოდ ფიგუს პენალტს არ ვეულისობდა, სხვა მომენტებიც გვექონდა. გასახდელში ყველანი ჩვენს შეცდომებზე ვფიქრობდით, ყველაფერს ვაანალიზებდით, რათა მსგავსი რამ მომავალში აღარ დაგვემართოს. "იუვენტუსს" ბედმა გაუღიმა. არ ვფიქრობ, რომ ორი მატჩის ჯამში იტალიელებმა გვაჯობეს".

**იკერ კასილასი:** "მათ გაუმართლათ, რომ სწრაფი გოლი გაიტანეს. ამის გამო იძულებული ვიყავით, შევეცეტა. შედეგად მეორე ბურთი მივიღეთ საკუთარ კარში. ფიგუს გამოუყენებელმა პენალტმა საქმე გავიკრივებინა. ზიდანის გოლის შემდეგ იმედ დავგიბრუნდა, თუმცა, ძალიან ცოტა დრო გვრჩებოდა. ეს ყველაფერი სიმბოლად გველანახევალია, თუმცა, სასონარკვეტილბას არ უნდა მივეცეთ, რადგან ესპანეთის ჩემპიონატი მნიშვნელოვანი მატჩები დაგვრჩა. ჩვენ ხომ მიდგენ სულ ერთი ქულით ჩამორჩებით".



*კალათბურთი*

# რეი ალენი ნამდვილი ჭენტლმენია

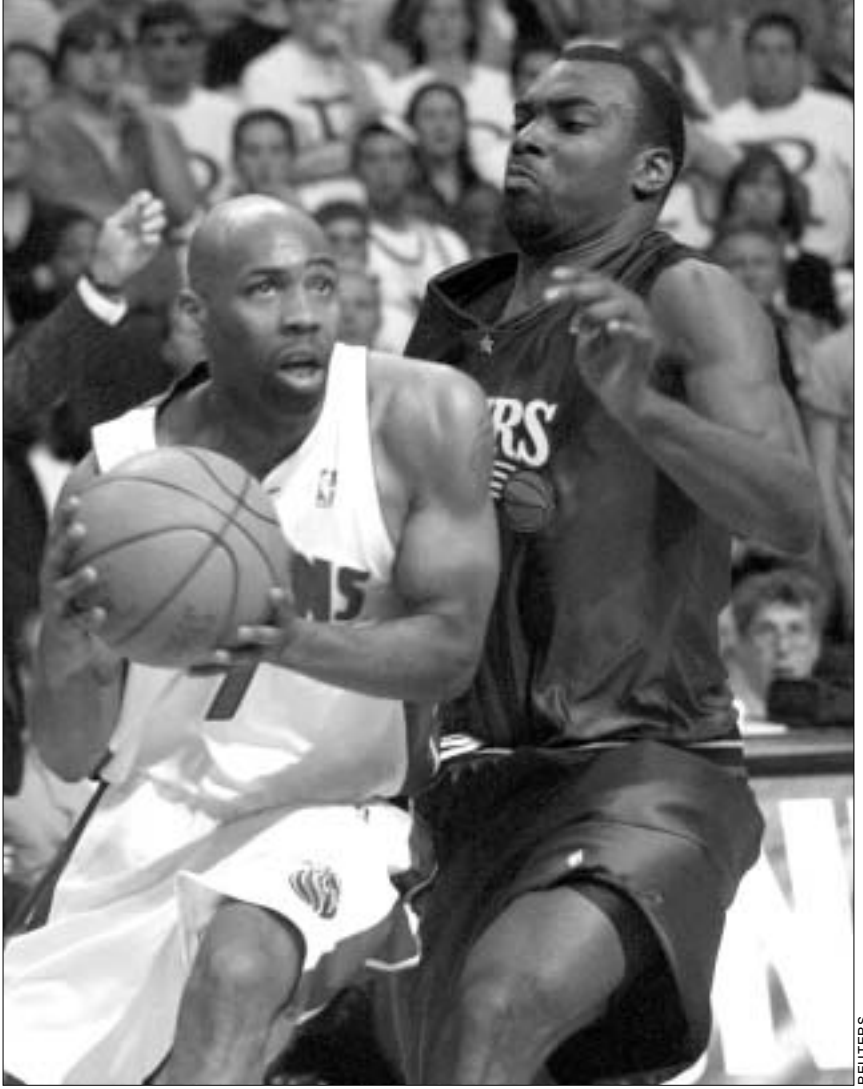
ახსნა ფარავაშვილი

## დატროიტი 78:77 ფილადელფია (სერიის ანგარიში 3:2)

კაცმა რომ თქვას, რა კავშირი უნდა ჰქონდეს რეი ალენს დეტროიტთან ან ფილადელფიასთან. ის ხომ სიტელევი "სუპერმზეების" შემტევი მცველია, თანაც, კარგი მცველი. ჰოდა, ამ კარგი მცველობის თუ ადამიანობისთვის მას ჯო დუმარსის სახელობის ჯენტლმენის პრიზი გადასცეს. ეს ჯო დუმარსი ფრიად მონჭირებულად და პატიოსანად კალათბურთელი იყო. მოედანზე სანიმუშო ქცევით გამოირჩეოდა და ამერიკელებმაც სანიმუშო ქცევისთვის დაწესებული ჯენტლმენის პრიზს ჯო დუმარსის სახელი უწოდეს.

ჯენტლმენის ვიღღო თავის დროზე ბევრ დიდ კალათბურთელს მიუღია, ამიტომ რეი ალენიც სიამაყით შეხვდა ამ აღიარებას. "ყოველთვის ასე ხდება, ვილაცას უყვარხარ, ვილაცა ვერ გიტანს. შენ კი, უბრალოდ, უნდა იყო ის, ვინც ხარ. ვინც უნდა იყოს შენი მეტოქე, მატჩის დროს რუდუნებით უნდა იბრძოო, ცხოვრებაში კი მეგობრად დარჩე. თუ ასე მოიქცევი, გუნდისა და მსჯავების პატივისცემას არასოდეს დაკარგავ", - დაასრულა ფილოსოფიური გამოსვლა რეი ალენმა, რომელმაც კონკურსის ფინალურ სტადიაში ნიუიორკელ ალან ჰიუსტონს, ახალორლეანელ ჰი ჯეი ბრუნსსა და დელასის მცველს მაიკლ ფინლის აჯობა.

არა! ნამდვილად უცნაური ხალხია ეს ამერიკელები. დროს უქმად არ კარგავენ. ვიდრე დეტროიტში "პისტონსი" "ფილადელფიას" ებრძოდა, წლის ჯენტლმენის ვინაობა გამოავლინეს. ახირებულნი ამერიკელები რომ არა, ეს მოვლენა საერთოდ არ მოეცქეოდა ჩვენი ყურადღების სფეროში.



ჩაკი ატკინსისა და აარონ მაკის დეალი

როში. ამერიკელებისთვის კი რეი ალენის ჯენტლმენად აღიარება მნიშვნელოვანი ფაქტია და რადგან მნიშვნელოვანია, ჩვენც ორიოდ სიტყვა შევანეთ. რაკი რეი ალენის ყვირობა გამეტყუებდა, მკითხველის გამოვლინება დეტროიტ-ფილადელფიის მატჩზე შევანეთ, სადაც, მართ-

ლაც, უკომპრომისო პაექრობა მიმდინარეობს. ალენ აიგერონი ბენ უოლტონის წინააღმდეგ - პირობითად ასე შეიძლება დავახასიათოთ აღმოსავლეთ კონფერენციის ეს სახეივარ-ფინალური სერია. დეტროიტმა მეხუთე შეხვედრა ერთი ქულის სხვაობით - 78:77 მოი-

გო და ფინალმდე ერთი ნაბიჯი აშორებს. ეს იყო ნერვების წყვეტისა და გამოუყენებელი ტყორცების ბრძოლა და უცნაურადაც დასრულდა. მატჩის დამთავრებამდე 9 წამით ადრე ფილადელფიელმა ერიკ სნოუმ სამ-ქულიანი ჩააგდო და "სიტსტონსი" დაინაწურდა - 77:76. ფილადელფიას რომ ეს ანგარიში შეენარჩუნებინა, სერიაში აუცილებლად საბოლოო გამარჯვებას მოიპოვებდა, რადგან პლეი-ოფში დეტროიტმა სტუმრად 15-დან მხოლოდ ერთი მატჩი მოიგო და ძნელი საგარეოდ იქნებოდა, რომ თავის მეორე გამარჯვებას "პისტონსი" სწორედ დეტროიტში მოიპოვებდა, ისიც უმნიშვნელოვანეს, გადაწყვეტ შეხვედრაში.

ასეა თუ ისე, მოვლენები მანც საპირისპიროდ განვითარდა. საპასუხო შეტევისას ჩაკი ეტკინსმა იყოჩაღა. მხნედ წაიდა სტუმართა ფარზე და შეხვედრის დამთავრებამდე ერთი წამით ადრე ტყორცნა. არბიტრმა შენიშნა, რომ დერიკ კოულმენმა ტყორცნა მაშინ დაფარა, როცა ბურთის ფარზე რაკი უკვე შემოეხაზა, ამიტომ ორი ქულა და, ამასთან, დეტროიტის გამარჯვებაც დააფიქსირა.

ფილადელფიისთვის ეს ეპიზოდი აგონიას ჰგავდა. სტუმრებმა, ალბათ, კარგად გააცნობიერეს, რომ ამ მოვლენის შემდეგ დეტროიტს სერიაში გამარჯვების რეალური შანსი გაუჩნდა. "პისტონსს" აღმოსავლეთ კონფერენციაში საუკეთესო დაცვა ჰყავს, ფილადელფიას კი - ალენ აიგერონი, მაგრამ სტუმართა ლიდერი მასპინძლებმა საიმედოდ ჩაკეტეს. აიგერონმა მხოლოდ 14 ქულას, 9 დახვეწას, 8 მოხსნასა და 4 ჩაჭრას მოუყარა თავი, მაგრამ "სიტსტონსისთვის" თავისი ლიდერის გარჯა თუ წარმატებული თამაში, საბოლოოდ მიჩვენებთი აღმოჩნდა. ბენ უოლასის ანგარიშზე 6 ქულა, 17 მოხსნა, 3 ჩაჭრა და 3 დაფარება.



## Giro d'Italia

# ადლუმების დრო მთავრდება

### ირაკლი ბარიაშვილი

კიდევ ერთი ეტაპი და ლიდერის ვარდისფერ მაისურას ფასი დაედება. მეშვიდე ეტაპიდან მთები იწყება. საერთო ჩათვლის სიის ზედა ნაწილი, ახლა ძირითადად სპრინტერებს რომ უჭირავთ, ერთბაშად შეიცვლება. აქ იმათი გვარები გაჩნდება, ვისაც ჩემპიონობისთვის ბრძოლის შნო და სურვილი აქვს. შანსებზე ლაპარაკი ჯერ ადრეა. კაცმა არ იცის, ვინ რა მიზნით და როგორ ეშვადებოდა ჯიროსთვის. ზოგისთვის ეს ტურ დე ფრანსის წინ გენერალური რეპეტიციაა, ზოგისთვის - სეზონის მთავარი სამიზნე. ზოგისთვის უკვე გაიარა სპორტული ცხოვრების პიკმა, ზოგი ახლალა იწყებს აღმსვლას. მარჩიელობა სპორტში და, თანაც, ისეთ ტურნირში, როგორიც ჯიროა, უმადური საქმეა. მთები საცქერად არის ლამაზი, თორემ ხანდახან ისეთ ფოკუსს გამოავლენს, ვერც წარმოიდგენ. ბევრი, ძალიან ბევრი ფავორიტი გამტყდარა მათთან ბრძოლაში, ბევრს გაუძლია მწიგნობიანად ოთხი-ხუთი მთიანი ეტაპი და მეექვსეზე ნაუშტერვია სივრცე. მარათონში ის მაინც არის ცნობილი, რომ კრიზისის ოცდამეტამეტე კილომეტრზე დგება. ჯიროში, ტურზე და ვუელტაზე კი არასოდეს არ იცის არც მწვრთნელმა და არც სპორტსმენმა, როდის და სად დადგება ეს წუთი. წუთი, როდესაც ნებისყოფაა და ძალაც ერთბაშად ტოვებს კაცს და აქამდე ოგლით ნაშრომი და ნაშოფნი წყალში ეყრება.



ალესანდრო პეტაკი და მარიო ჩიპოლინი

მებათ, ტერმინილო და მისთანანი კაცების საკეთებელი საქმეა და კაცებივე მოუვლიან. კი მაგრამ, სხვები? სხვები სხვადასხვაგვარად მოიქცევიან - ზოგისთვის სწორედ აქ, ამ სამინელი მთის ძირში დამთავრდება დიდი გასივრება, ზოგიც მთაში ნასულეებს გაჰყვება - ერთნი ცნობის-მოყვარეობის, მეორენი კი იმის გამო, ცალი თვალთა და შორიდან მანც იხილონ ლეგენდად გაგონილი ამბები, იმის გამო, რომ ფრთხილად და მორიდებით მანც ვაიარონ ანკეტალების, მერქლების, ინდურანების ნაკვალევზე.

აჩირელას მონაკვეთები ელით. იონის ზღვას უცებ მთები ცვლის, წინ კი ვულკანი ეტნა და მის ძირში გაშენებული ქალაქი კატანიაა. აქ ჯიროს არაერთხელ ჰქონია ფინიში. 1930 წელს მიკელ მარამ გაიმარჯვა, 1949 წელს - მარიო ფაციომ, 1976-ში - სერკუმე, 1986 და 1989 წლებში - ვან პოპელმა, 1999 წელს კი მარიო ჩიპოლინი იყო პირველი.

### ფლავიო კარბონე

სამუშაო ცოტა გვაქვს. მართალი გითხრა, არ მიყვარს პელოტონიდან გაქცეული მეტიჩარა ხალხის დევნა. წლებს საოცრად წყნარი ეტაპებია. არა, გაქცევილი კი გარბიან, მაგრამ მალევე მოსწყდებათ ხოლმე ყინში. ასე რომ, სანამ მთები დაიწყება, შემოძლია ვთქვა, რომ კურორტზე ვარ. გზა ერთთავად ზღვის სანაპიროს მიუყვება, საღამოობით ბანაობის ვასწრებთ. მეშვიდე ეტაპიდან კი ნაღდად მოგმატება საქმე. ყველაზე სამიხილო გადარეული ფანებში გაჭედული აღმართებია, პირდაპირ ბორბლებში გიცვივდებიან. თუმცა, რა იტალიელები, ფრანგებიც ვეგითი დარეხილები არიან...

"ჩიპო" შემეცოდა ძალიან. ისეც ნააყო და ისევე პეტაკისთან. ყველაზე ცუდი ის არის, რომ ახლა პირიქით

აენყო ყველაფერი - ფინიშისკენ პირველი პეტაკი გაიჭრა, "ჩიპო" კი ბორბალში ჩაუვდა. ვთქვით, რეგანსს აიუბს-მეთქი. არ გამოვიდა. ნამდვილად ცუდი ამბავი მოხდა - ამ ორმაგმა დანარჩებებმა შეიძლება ფსიქოლოგიურად გატეხოს. ენახოთ.

### ირაკლი

ასე სევდიანად დასრულდა მეხუთე ეტაპი. თუმცა, მარიო ჩიპოლინის ქომაგებისთვის იყო სევდიანი, თორემ სხვა მხრივ ყველაფერი რიგზეა. ალესანდრო პეტაკიმ კიდევ უფრო განიმტყუდა ლიდერობა და ვარდისფერი მაისურა, საეარაულოდ, შაბათამდე მანც ეცმევა. დანამდვილები გეტყვით, რომ მეშვიდე ეტაპის ფინიშზე ეს ფერი სულ სხვას დაამყვენებს. ჩემი აზრით, უფრო ღირსეულს.

### ტაქსიკური შედეგები V ეტაპი. მესინა - კატანია. 176 კმ.

1. **ალესანდრო პეტაკი** ("ფასა ბარტოლო", იტალია) - 4 სთ. 54 წთ. 43 წმ.
2. **მარიო ჩიპოლინი** ("დომინო ეაკა-სეკე", იტალია) - იგივე დრო.
3. **ბერნარდ ეიხელი** (FDJ, ავსტრია) - იგივე დრო.

### საბარტო ჩათვლა

1. **ალესანდრო პეტაკი** ("ფასა ბარტოლო", იტალია) - 22 სთ. 31 წთ. 44 წმ.
2. **სტეფანო გარტოლო** ("კალიდროლო", იტალია) - +49 წმ.
3. **ფრანჩესკო კასაგრანდე** ("ალესიო", იტალია) - +59 წმ.
- .....
5. **ჯილბერტო სიმონი** ("საეკო", იტალია) - +1 სთ. 04 წმ.
- .....
11. **მარკო პანტანი** ("მერკატონე უნი", იტალია) - +1 სთ. 16 წმ.
- .....
26. **პიტორ გონზალესი** ("ფასა ბარტოლო", ესპანეთი) - +1 სთ. 30 წმ.
- .....
32. **რაიმონდას რუმასი** ("ლამპრე", იტალია) - +1 სთ. 37 წმ.
33. **დორი ფრეკო** ("ფასა ბარტოლო", იტალია) - +1 სთ. 37 წმ.
- .....
36. **პაველ ტონკოვი** (CCC-პოლსეტი, რუსეთი) - +1 სთ. 37 წმ.

## ფორმულა 1

# ბრან-პრი შესაძლოა ავსტრიაში დაბრუნდეს

ავსტრიის გრან-პრი ფორმულა 1-ში 1997 წელს გამოჩნდა. წლებს კი შეიძლება უკანასკნელად გაიმართოს, რადგან მომავალ სეზონში ავსტრიაში რომელიც ნამდვილად არ ჩატარდება. ამას საფუძვლად დაედო ავსტრიის ხალხიურობის გადანეცილებმა ქვეყანაში სიგარეტის რეკლამის აკრძალვის შესახებ. თუმცა, ბერნი ეკლსტონის ამბობს, რომ ავსტრიაში გრან-პრი შეიძლება დაბრუნდეს კიდევ.

ამ დღეებში ფორმულა 1-ის შემდეგ განაცხადა, რომ ავსტრიას კიდევ აქვს შანსი, უმახინძლოს გრან-პრი. ამისთვის კი საჭიროა, გუნდები ეტაპების

გარდაზე შეთანხმდნენ, რადგან 2004 წელს ფორმულა 1-ის ეტაპებს ჩინეთის, ბაჰრეინისა და შვიდობა თურქეთის გრან-პრი დაემატოს და, შესაბამისად, ადგილები შეზღუდული იქნება. "შობა-ვალში, თუ რბოლების რიცხვი გაიზარდება, ავსტრიაში გრან-პრი შეიძლება დაბრუნდეს", - ამბობს ეკლსტონი. წლებს ავსტრიაში ავტოდრომის მოდერნიზაცია დაიწყო და მას "რედ ბულის" შუვი დიტირის მატჩები ჩაუდგის სათავეში. ეს კაცი ცნობილია "ეროუზისა" და "სუბერის" ლეგენდებით. ავსტრიაში ისევე, რომ ახლამ, არც ბულ რინგმა" (ეს სახელი დაერქმევა ავ-

ლიათ, ჩემი იმედი ჰქონდით. მეც მჯერა მათი. ამიტომ, როგორც კი შესაძლებლობა გამოჩნდება, ავსტრიაში აუცილებლად დამბრუნდები. ეტაპების რიცხვი რომ გაზრდილიყო, მაშინ ავსტრიაში ავსტრიაში ავსტრიაში ავსტრიაში ავსტრიაში. ეს საქმე იმ სტადიაშია, რომ ახლა მხოლოდ გუნდების დაყოფა იქნება საჭირო", - ამბობს ბერნი ეკლსტონი. ამასობაში ავსტრიის ავტოდრომის დირექტორმა კრისტოფ ამაწა განაცხადა, რომ ავტოდრომს სასწრაფოდ დანამატე კიდევ ერთი ახალი ტრიბუნა, რაც გრან-პრის ბრლით ავსტრიაშია დიდმა ინტერესმა განაპირობა.



## ეპირუსტიდან ეპირუსტამდე

დედამიწის უმაღლეს მწვერვალზე კვალის დატოვების მცდელობა მრავალი წლის განმავლობაში უშედეგოდ მთავრდებოდა. ბევრი რამ იყო დამოკიდებული იმაზე, თუ რომელი ქვეყნის ექსპედიცია გახდებოდა პირველი, რომელიც უკარგა ევერესტის მთათიერიერება. ქვეყანა, რომლის ექსპედიციაც პირველი მიაღწევდა მიზანს, სამყაროს ამ ნაწილზე თითქმის ერთგვარ გავლენას უნდა დაუხვედებოდა. პირველობის ცდუნება, მართლაც, დიდი იყო. იმ დროისთვის დაპყრობილი იყო ანტარქტიდა და არქტიკა. რჩებოდა მესამე პოლუსი, ყველაზე დიდი გამოწვევა - ევერესტი! ის კი არა და არ იხრდა ქვეს.

ასე გრძელდებოდა XX საუკუნის შუა წლებამდე, ვიდრე თეთრი საუფლოს მბრძანებელს.



თენსინგ ნორგეი და ედმუნდ ჰილარი

ახალზელანდიელი მეფუტკრე ედმუნდ პერსივალ ჰილარი და ოდე-სლაც იაკების მსყვესნი, ნებაპლევი ჰერბი თენსინგ ნორგეი, ალბათ, ვერც წარმოიდგენდნენ, თუ მათი სახელები მსოფლიოს ისტორიის განუყოფელი ნაწილი გახდებოდა. ორი თავხეხელაღებულის გამბედაობამ ევერესტის დაუძლელობის მიითი დაამსხვრა. ცნობამ ჯომოლუნგ-მას დაპყრობის შესახებ დედამიწას ქარიშხალივით გადაუარა. არადა, თუ ევერესტის ადრეულ ექსპედიციათა ნაკვალევს გავეყვებით, ჯომოლუნგმა ყველაზე ახლოს ჩრდილოეთიდან - ტიბეტიდან მოჩანდა. დედამიწის კენწეროსკენ მიმავალი ექსპედიციები სწორედ ტიბეტიდან მიუყვებოდნენ გზას. ასე გრძელდებოდა 1950 წლამდე, ვიდრე ნებალის სამეფომ საზღვრები არ გახსნა. ჩინეთს რომ ჰიმალაის მთებში ჩაძირული ტიბეტის ანექსია არ მოხდინა, ექსპედიციათა ქარავნები, ალბათ, სამხრეთით მდებარე ნებალისკენ არც გაიხედებოდნენ.

ახლა უკვე ყველა გზა ნებალისკენ, სამხრეთ-დასავლეთ ფერდობებისკენ მიდიოდა. შეუსწავლელი სამხრეთის ფერდობებზე პირველი ექსპედიციები (1949-50-51 წწ) ინგლისელების იყო და უფრო დაზვერვის მიზნით ტარდებოდა. 1952 წელს ევერესტისკენ შეიცარილებივც გამართნენ. დოქტორ უდგარ ვის-დოუანის მეთაურობით რეიმონდ ლამბერი და შერპი თენსინგ ნორგეი 8595 მეტრის სიმაღლეზე ავიდნენ, რაც სამხრეთიდან უმაღლესი მიწზევა გახლდათ და, ამასთან, ჩრდილოეთის რეკორდიც იქნა გაუმჯობესებული (25 მეტრით).

მაღე შეიცარილებმა ისევ ევერესტისკენ გასწიეს. ამჯერად, ექიმ გაბრიელ შვეალის მეთაურობით.

სამწუხაროდ, შევიცარიელთა მეორე მცდელობაც წარუმატებელი გამოდგა. 8100 მეტრზე მყოფთ სამინელი ქარბუქი დაატყდათ თავს. ამასთან, ერთი შერპიც დაეღუპათ და იძულებული გახდნენ, უკან დაბრუნებულიყვნენ.

შევიცარიელებისგან ისევ პრიტანელებმა მიიღეს ესტაფეტა. ინგლისელები უკან დახვევას აღარ პირებდნენ. დროც არ ითმევდა. ნებისმიერ ფასად ევერესტი უნდა დაპყრობილიყო. მით უმეტეს, რომ შვეიცარიელები ძალზე "სახიფათოდ" მიუხსლოდნენ მწვერვალს. ალბიონელთა სერიოზულ განზრახვაზე მეტყველებს ექსპედიციის მასშტაბურობაც. პრიტანელებმა მხოლოდ დასაწყისი შორის საუკეთესობებს გაუზღეს კარი. შებადგენლობაში თავი მოიყარა ინგლისური ალპინიზმის ნალებმა. აქაც, ისევე როგორც სხვა შემთხვევებში, ექსპედიციას საშემდგომი პირი ჯონ ჰანტი ჩაუდგა სათავეში. რჩეულ მთამსვლელებს შორის იყო ახალზელანდიელი ედმუნდ ჰილარიც.

პრიტანელთა ექსპედიციის მასშტაბურობაზე მოუთხოვეს - 350 მზიდავი, 20 სასიმალო შერპი, The Times-ის კორესპონდენტი, ოპერატორი, ორი ექიმი, მეცნიერი, შვიდ ტონაზე მეტი აღჭურვილობა და, რა თქმა უნდა, ყველაზე პატივდებული შერპი თენსინგ ნორგეი, რომელიც მეშვიდედ მიგმართებოდა ევერესტისკენ.

"მწვერვალის აღება უკვე ეჭვს აღარ იწვევდა. მე და ლამბერი ძალიან ახლოს მივედი მწვერვალთან.

და აი, ახლა ენაშობა და დიდი ინგლისური ექსპედიცია. უფრო დიდი ექსპედიციის წარმოდგენას საერთოდ შეუძლებელიცაა". ინგლისელთა ბანაკში გადაბარებამდე იტყვის ნორგეი.

საერთოდ, ნორგეის ერთგვარი ნოსტალგიაც ჰქონდა შევიცარიელთა ექსპედიციასზე. შევიცარიელი მთამსვლელებით აღფრთოვანებულს, სხვებისკენ გახედვაც არ უნდოდა: "ვფიქრობდი შევიცარიელებზე, მათ უბადად მამაცობაზე, იმაზე, თუ რა ბედნიერი და ამაყი ვიყავი, მათთან ერთად რომ ნავედი ევერესტის დასაპყრობად.

ევერესტზე წასვლა ისევ მათთან ერთად მიწდიოდა. მიწდიოდა, მეველო ღრუბლებზე მალა ჩემს მეგობარ ლამბერთან ერთად".

შერპათ შერპი ინგლისელებმა არ მოსყვენეს და მანამ არ მოუშვენენ, სანამ ექსპედიციის ორგანიზაციის არ იხილეს. მასვე დაავალეს შერპების შერჩევა და გზასაც გაუდგინენ. ქარავანი ნელ-ნელა, ნაბიჯ-ნაბიჯ მიიკლანჯებოდა. გზადგაზა კი ბანაკებს შლიდნენ და იერმოხთვის ემზადებოდნენ. პრიტანელებმა საბაზო ბანაკიდან მწვერვალამდე 9 ბანაკი გამაღეს. ექსპედიცია ორ მოიერიშე წყვილად იყო დაყოფილი. პირველის წარუმატებლობის შემთხვევაში, მისი ადგილი მეორე წყვილს უნდა დაეკავებინა. შზადდებოდა მესამე საიერიშო წყვილიც, მაგრამ დარწმუნებულნი იყვნენ, რომ საჭირო არ გახდებოდა. პირველმა მოიერიშე წყვილმა დიდი ჭაანაწყევებით ნაშუადღევს, 1 საათზე, სამხრეთის მწვერვალს (8 770მ.) მიიღწია, მაგრამ რაკი დროში ვერ ეტეოდნენ, ძლიერი ქარი უტერავდა და ჭაანბადიც უთავებობდათ, იძულებული გახდნენ, პირი ებრუნებინათ.

დადა მეორე წყვილი - ედმუნდ ჰილარისა და თენსინგ ნორგეის ჯერი. ჰილარი და ნორგეი დაბრუნებულან ერთად სამხრეთ უნაგირზე ავიდნენ. ღამეც იქ გაათიეს. ევერესტი კი შფოთავდა და პირგავდა. ღამით ამოვარდნილი ქარი მთამსვლს გადიხარდა. შუადღისას ქარიშხალი თითქმის ჩადა. შერპათ ერთი ნაწილი ევერესტს დაეშვა. დანარჩენები 28 მაისს, დღით, გზას გაუდგინენ. 8 500 მეტრზე ღამის გასათევად IX ბანაკი გამაღეს, თუმცა, იქ მხოლოდ თენსინგი და ედმუნდი დარჩნენ. დანარჩენები სამხრეთ უნაგირზე დაემუნენ, ზემოთ მყოფებს კი გამარჯვება უსურვეს. მეორე დღეს, დღით, 6 საათსა 30 წუთზე, ნორგეი და ჰილარი ქოშინით გაუყვნენ გზას. ამინდმაც თითქმის მოწყალე თვალთ გადამოხდა ორ ხიფათის მაძიებელს. 9 საათისთვის სამხრეთის პიკზე მთვარეულეებით მიბორილებდნენ. გზას კი არა და არ უჩანდა დასასრული. უამრავი დაბრკოლებისა და ზუთსათათიანი ხეტიალის შემდეგ აღმოაჩინეს, რომ თხემი ქვევით ეგებოდა. მიმოიხედეს, გაკვირებულმა ერთმანეთს გადახედეს და დარწმუნდნენ, რომ მწვერვალზე იდგნენ. 11 საათსა და 30 წუთზე პირველამსვლელებმა ხელი ჩამოართვეს და ერთმანეთს გადახევივნენ. გამარჯვების ნიშნად თენსინგმა გაეროთანებული ერების, დიდი ბრიტანეთის, ნებალისა და ინდოეთის დროშები წერა-ყმზედ წამოაცვა და მალა აღმართა. ფოტოები გადაიღეს და 15 წუთის შემდეგ ქვევით დაემუნენ.

ჯონ ჰანტის ექსპედიცია, უდავოდ, წარმატებული გამოდგა. ექსპედიციის არც ერთი წევრი არ დაშავებულა, არ გაყინულა და არ დაღუპულა. 2 ივნისს, დღიას, "The Times" ევერესტზე ისტორიული გამარჯვების შესახებ იტყობინებოდა. იმავე დღეს მსოფლიომ ელისაბედ II დედოფლად კურთხევის შესახებაც შეიტყო. მალე ელისაბედ II ედმუნდ ჰილარის რაიონის წოდება მიანიჭა.











# კანის მესამე დღე

დღეს 16 მაისია და კანის კინო-ფესტივალის მესამე დღე. შეიძლება ითქვას, რომ ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი თარიღი, რომელსაც კინოკრიტიკოსები დიდი ხანია, ელიან: კანის სასახლეში დღეს 11:30-სა და 22:15-ნუთზე სამირა მაკპლაბაფის ფილმს "შუადღის ხუთ საათზე" აჩვენებენ. 19-30-ნუთზე კი ანდრე ტემინის სურათს **Strayed**. თუმცა, კანი უფრო მეტი ცნობისმოყვარეობით მაინც სამირას ნამუშევარს ელის. ეს არის რეჟისორი, რომელმაც ფესტივალის მონაწილენი წინათ თავისი "ვაშლით", შემდეგ კი "დაფით" გააოცა. როდესაც "ვაშლი" გადაიღო, სამირა 17 წლისა იყო. ფილმმა კანის სპეც-ჯილდო დაიმსახურა, მეორე ნელს კი "დაფამ", რომელიც კონკურსის ფარგლებში აჩვენეს - ფიურის პრინცი. "შუადღის ხუთ საათზე" სამირას ახალი ნამუშევარია, რომელიც მან დახატული ქაბუღი გადმოიღო. ფილმის მოკლე ანოტაცია კანის კინოფესტივალის ვებ-გვერდზე ასეთია: "თალიბანის რეჟიმის დამხობის შემდეგ შეწყვეტილი სწავლის პროცესი კვლავ იწყება. სკოლებში გოგონებიც მიდიან. ერთ-ერთ მათგანს სურს, რესპუბლიკის პრეზიდენტი გახდეს". დიალოგი ფილმიდან: "მასწავლებელი: მოსწავლეებს შორის კება ცეცხლს და თეთრი თევზაბური უნდა აჭეროს. ნოქრეპ, რატომ გაცვია ეგ ფერადი სამოსი? ნოქრეპი: მადამ, მე რომ ისე ჩავიცვია, თქვენ როგორც ამბობთ, მამა სკოლაში, ალბათ, აღარ გამოიშვება. ის ისედაც ფიქრობს, რომ გოგონები არ უნდა სწავლობდნენ". - ამ დიალოგიდან და ანოტაციიდან უკვე ცხადია, თუ რა თემებს მოიცავს სამირას ახალი ფილმი, რომელიც, მისი დანარჩენი ნამუშევრებით, დახვეწილი რეჟისურითა და ლამაზი კადრებით გამოირჩევა.

დღესვე, კანში კლოდ დევიუსისადმი მიძღვნილ რამდენიმე სურათს უჩვენებენ. ასევე კონკურსს გარე პროგრამაში ცნობილი გერმანელი რეჟისორი, ვიმ ვენდერსი თავის "ადამიანის სულს" წარმოადგენს. შედგება "ოქროს პალმის" მფლობელი იტალიელი ნანი მორეტის ახალი ფილმის კანის პრემიერაც.

ასე რომ, ფესტივალის სტუმრებს დღეს გადატვირთული და საინტერესო პროგრამა აქვთ. გუმინდელი დღე კი მათ რაულ რუისის კონკურსში მონაწილე ფილმით დაიწყეს და "მატრიცა-2"-ის პრემიერით გააგრძელეს. ჩვენებას ესწრებოდა კევანუ რივზიც. ის ერთ-ერთი იმ ვარსკვლავთაგანია, რომელსაც კანში ელოდნენ. "მატრიცა-2"-ის მეორე ვარსკვლავი, მონიკა ბელუჩი კი თავს განსაკუთრებულად კარგად გრძობდა ფიურის თავმჯდომარის, პატრის შეროს კამპანიაში. შერო პრესკონფერენციაზე სწორედ ბელუჩისთან და მეგ რაიანთან ერთად გამოცხადდა. გუმინ გაისხენეს ფედერიკო ფელინიც და უჩვენეს მისი **Intervista**. შეგახსენებთ, რომ ფელინის შემოქმედებას კანში კიდევ რამდენიმე ღონისძიებას მიუძღვნიან, რადგან ნელს ფესტივალზე მისი გარდაცვალებიდან ათი წლისთავს აღნიშნავენ. გუმინ პროგრამაში იყო "ანდელუზური ძაღლიც" - სალვადორ დალისა და

ლუის ბუნუელის ფილმი და ეტორე სკოლას "როგორ გვიყვარდა ერთმანეთი".

კინოს ძველ თაობას კანში ჯინა ლოლობრიჯიდა წარმოადგენდა. ის "ფან ფან ტულბანის" პრემიერას დაეწინაურა და შეხვდა პენელოპა კრუსსაც - ქალბატონს, რომელიც "ფან-ფანის" რემიქში ადელინას როლს ასრულებს. უნდა ითქვას, რომ ფილმს მყურებელი აუღელვებლად შეხვდა. როგორც ხშირად ხდება ხოლმე, რემიქი გაცილებით უფრო უსახური აღმოჩნდა, ვიდრე პირველი ვარიანტი. კრიტიკოსები აღნიშნავენ, რომ დარბაზი რბოლის, დეუელისა და ფლირტის სცენებით სავსე ფილმს გულგრილად ადევნებდა თვალს და საათზეც მალე-მალე იხედებოდა. ანუ, ფილმს აკლდა ის, რაც ბოლო ხანს ძალიან ხშირად ავიწყდებათ - რეჟისორის ხელი. კრავიკი - რემიქის ავტორი კრისტიან ჟაკი აშკარად არ აღმოჩნდა. "ფან-ფანი" მან ისევე გადაიღო, როგორც "ტაქსის" სერიები და ეს ნაკლი ფილმს პირველივე კადრიდან დაეტყო - კრიტიკოსთა განაჩენი ახალი "ფან ფანისადმი" დახლოებით ასე უღერდა. ასე რომ, უნდა ვივარაუდოთ, რომ ფესტივალის პირველ საღამოს საზეიმო და ამალბებული განწყობა პენელოპა კრუსის მომზიდვლელმა ლიმილმა და სიმპათიური ვინსენტ პერგის ხუმრობებმა თუ შეუნარჩუნა. თორემ, ფილმით არავინ აღფრთოვანებულა. თუმცა, უღიმღამო სტარტის მიუხედავად, კანში მოქმედება თანდათან იმარბება და პროგრამა სულ უფრო საინტერესო ხდება. ამაზე 16 მაისის დღის განრიგაც მეტყველებს.



კევანუ რივზი და მონიკა ბელუჩი ახალი "მატრიკას" პრემიერაზე



პენელოპა კრუსი და ვინსენტ პერესი

## აღმოაჩინა ქართული „მინა“ „ნიჩ-სენტრთან“ ერთად

### სოფო კინტარაძე

ქსნის მინის ტარის ქარხანაში, სააგენტო "იმიჯ-ცენტრის" მოდელების მონაწილეობით, ქარხნის პროდუქციის პრეზენტაცია მოეწყო. პრეზენტაციას სიმბოლური სახელი ჰქონდა - "აღმოაჩინე ქართული "მინა". საზოგადო სავაჭრო "იმიჯ-ცენტრის" მანეჟერმა, "მინის" მიერ დამზადებულ ბოთლებში ჩამოსხმულ სასმელებთან ერთად ქარხნის თანამშრომლებსა და მონეულ სტუმრებს მაღაზია "სან-სეტის" პროდუქცია წარმოუდგინეს.

ქსნის მინის ქარხანა, რომელიც 1987 წელს აშენდა, ამჟამად თურქული კომპანია "სიმეჯამის" საკუთრებაა. "სიმეჯამმა" ქარხნის აქციების 82 პროცენტი შეისყიდა, ამას გარდა, "მინის" აქციონერები მსოფლიოში ცნობილი საფინანსო ორგანიზაციები EBRD-ი და IFC-ი არიან. ბოლო ხუთი წლის მანძილზე საწარმოში 20 მილიონი დოლარის ინვესტიცია განხორციელდა. რამდენიმე კვირის წინ დასრულდა 9 მილიონი დოლარის მოცულობის საინვესტიციო პროექტი, რომლის შედეგად "მინის" წარმადობა 150 პროცენტით გაიზარდა. ქარხანაში წელიწადში 150 მილიონ ბოთლს ამზადებენ. "მინა" არის ამიერკავკასიაში უმსხვილესი მინის ტარის მწარმოებელი ქარხანა, რომელიც 25-ზე მეტი სხვადასხვა სახეობის ბოთლს უშვებს ალკოჰოლური თუ უალკოჰოლო სასმელებისათვის. "მინის" ბოთლებშია ჩამოსხმული ისეთი ცნობილი სასმელები, როგორებიცაა: "ბორჯომი", "ნაბეღლავი", "კოკა-კოლა", "ყაზბეგი", "არგო", შამპანურები "ბაგრატიონი" და "სამეფო", ღვინოები "ხვანჭყარა" და "ქიშპარაული" და ა.შ. გარდა იმისა, რომ ქარხანა ქართულ ბაზარს ბოთლებით ამარაგებს, მისი პროდუქცია აზერბაიჯანისა და სომხეთის ბაზრებზეც წარმატებით იყიდება. ქარხანაში 270 ადამიანი მუშაობს, რომელთა საშუალო ხელფასი 170-180 ლარს შეადგენს.



"იმიჯ-ცენტრი" ქსნის მინის ტარის ქარხანაში

### სწავლა ლონდონში

ბელგისის სწავლა

ტექნოლოგიისა და მენეჯმენტის სკოლა (ლონდონი) ვარჯიშს ხარისხის მოსაპოვებლად შედეგი პროგრამების ფარგლებში. ტექნოლოგიისა და მენეჯმენტის სკოლის (ლონდონი) კანსში მუშაობის დროს პროგრამის ეს ის ადგილია, სადაც ლონდონის ლინკსაინსტიტუტის თანამშრომელი პროგრამები შეავსებთ ხარისხის მოსაპოვებლად. ზოგიერთი სწავლის (კარიერისთვის) სწავლის უნივერსიტეტის ერთად; ხოლო პროგრამის მენეჯმენტის ხარისხის მოსაპოვებლად ხორციელდება ინტ. ლონდონის (კარიერისთვის) უნივერსიტეტთან ერთად. პროგრამები ცხადდება წელიწადში სამჯერ (სექტემბერი / აპრილი / აგვისტო). მთლიან კურსის დასრულების თარიღი 2003 წლის 7 აგვისტო.

**MBA**  
MSc

გარეკანის / ვინსენტის / IT  
კომპიუტერული პროგრამები / HRM  
კარიერის მენეჯმენტი

საინფორმაციო ტექნოლოგიები  
კომპიუტერული სისტემის ინჟინერია  
ინტერნეტის ინჟინერია

სწავლის  
ქარხნის  
ფასი

**\$5950**  
საწარმოო ფასი

ზინების ან ზინების ინფორმაციის ტექნოლოგიის პროგრამების ფარგლებში ბაკალავრის ხარისხის მოსაპოვებლად 2-წლიანი დასრულებული კურსის - BA (Hons) მთლიანი ღირებულება £ 9605 (£ 6750 ეკვივალენტი).  
პოსტ-ბაკალავრის ინჟინერის ბაკალავრის ხარისხის მოსაპოვებლად B. Eng (Hons) მთლიანი ღირებულება £ 10 950

**ზამთრი აღნიშნული თანხის გადახდა შესაძლებელია იტალიურად**

იმ სტუდენტებისთვის, რომლებიც ზეპოლინოვული პროგრამებით სწავლობენ, ერთწლიანი ინტერსიური ინტელისური ტრენინგის გავლა შესაძლებელია დამატებითი £6005-ის (£ 1000) გადახდის შემდეგ.

იმ სტუდენტებისთვის, რომლებიც მალევე ავადმჯობურ მოსწრება არა აქვთ, ხელშეწყობისა მოსაწოდებელი პროგრამები.

დამატებითი ინფორმაციისთვის დაუკავშირდით: ნიკოლა მუსტაქოვას, ტექნოლოგიისა და მენეჯმენტის სკოლის მომსახურების განყოფილებაში  
მისამართი: 12 Bul Bul Ave., Student Travel International (STI),  
Tel/Fax: +994 12-989906, 98 99 08, +994 50 - 201 01 69  
E-mail: stimgorgia@hotmail.com; nm@sti.az  
ან ადგილობრივ წარმომადგენელს: ნინა მუსხიშვილს  
ტელ.: 34 61 62, 8-93 35 20 67

**29 მარტიდან, შეიძინეთ გავრთეთ! მოიგეთ!**

ყოველ შაბათს, როდესაც 2-ის პირდაპირ ეთერში გაიმართება ტოტალიზატორი "საოჯახო ტოტოს" გათამაშება.

ფორმა "ფენიქსი" გისურვებს წარმატებას.

დაწვრილებითი ინფორმაცია და კომუნიკაციების სხრილი იხილეთ ზაზუმ 24 საათში

### U.S. INVESTMENT BANKER

Access the capital markets for debt or equity. \$2 million minimum. 30+ yrs experience. Extensive background in Western and Eastern Europe, the Middle East, CIS, and USA. \$1.4 billion completed. Financial Advisor to seven developing nations and a former advisor to the government of Georgia. Offshore accounts arranged. Confidentiality assured. Retainer fees required. The Government and State-Owned Enterprises are invited to answer this ad. Replies in English only please to:

**ამერიკული საინვესტიციო ბანკი გთავაზობთ:**

გასვლას საფინანსო ბაზრებზე ინვესტიციის ან კრედიტისთვის, მინიმუმ 2 მილიონი დოლარი. ფართო გამოცდილება დასავლეთ და აღმოსავლეთ ევროპაში, ახლო აღმოსავლეთში, დსთ-სა და აშშ-ში. 1,4 მილიარდი ტრანზაქციის გამოცდილება. შეიძლება განეთარებდეთ ქვეყნის ფინანსური მრჩეველი, საქართველოს მთავრობის ყოფილი მრჩეველი. კონფიდენციალობა გარანტირებულია. სახელმწიფო საწარმოებს შეუძლიათ გამოგვცხადებოდნენ. მოგვწერეთ მოლოდინი ინტელისურ ენაზე:

CIPF, Ltd. ფაქსი (480) 663-0581 ელ-ფოსტა: cipfld@att.net

### წამალი "სალხინო"

ქართული ფლორის საოცრება

თუ გაწუხებთ პროსტატიტი, ცისტეიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდის დროს წვა, შარდსადენი ზერელის ბავთა მინებება, სუნი ან გამონადენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის ნვეთ-ნვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლოლობა და იმპოტენცია, მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგესწებათ.

"სალხინო" ანესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს. "სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმბადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღლის ბუშტის (ქოლეცისტიტი), ჰეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, პრიონიტიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. წამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ზავვის კვებას საკუთარი რძით.

წამალი "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მონონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ ავთიაქტში.  
წამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.